ធាតុវំសោ

។នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស។

១. តថាគតស្សាគមនកថា

សម្ពុទ្ធមតុលំ សុទ្ធំ ធម្មំ សង្ឃំ អនុត្តរំ,
នមស្សិត្វា បវក្ខាមិ ធាតុវំសប្បកាសនំ;
តិក្ខត្តុមគមា នាថោ លង្កាទីបំ មនោរមំ,
សត្ថានំ ហិតមិច្ឆន្តោ សាសនស្ស ចិរដ្ឋិតឹ។

តត្ថ តិក្ខត្តុមគមា នាថោ’តិ អនមតគ្គេ សំសារវដ្ដេ បរិនាមេត្វា អប្បតិសរណភាវប្បត្តានំ លោកិយលោកុត្តរសុខនិប្ផាទនភាវេន នាថោ បតិសរណ ភូតោ ភគវា ពុទ្ធធម្មសង្ឃរតនត្តយមគ្គំ អាចិក្ខន្តោ លង្កាទីបំ តិក្ខត្តុំ គតោ។ តត្ថ បឋមគមនេ តាវ ពោធិមណ្ឌំ អារុយ្ហ បុរត្ថិមាភិមុខោ និសីទិត្វា សូរិយេ អនត្ថមិតេយេវ មារពលំ វិធមេត្វា, បឋមយាមេ បុព្ពេនិវាសញាណំ អនុស្សរិត្វា មជ្ឈិមយាមេ ចុតុបបាតញាណំ បត្វា បច្ឆិមយាមាវសានេ បច្ចយាការេ ញាណំ ឱតារេត្វា ទសពលចតុវេសារជ្ជាទិ គុណបតិមណ្ឌិតំ សព្ពញ្ញុតញាណំ បដិវិជ្ឈិត្វា ពោធិមណ្ឌប្បទេសេ អនុក្កមេន សត្តសត្តាហំ វីតិនាមេត្វា អដ្ឋមេ សត្តាហេ អជបាលនិគ្រោធមូលេ និសិន្នោ ធម្មគម្ភីរតំ បច្ចវេក្ខនេន អប្បោស្សុក្កតំ អាបជ្ជមានោ ទសសហស្ស ព្រហ្មបរិវារេន សហម្បតិមហាព្រហ្មុនា អាយាចិតធម្មទេសនោ ហុត្វា ពុទ្ធចក្ខុនា លោកំ ឱលោកេន្តោ បញ្ចវគ្គិយានំ ភិក្ខូនំ ពហូបការកំ អនុស្សរិត្វា ឧដ្ឋាយាសនា កាសីនំ បុរំ គន្ត្វា អញ្ញាកោណ្ឌញ្ញប្បមុខេ អដ្ឋារស ព្រហ្មកោដិយោ អមតំ បាយេន្តោ ធម្មចក្កំ បវត្តេត្វា បក្ខស្ស បញ្ចមិយំ បញ្ចវគ្គិយេ សព្ពេបិ តេ អរហត្តេ បតិដ្ឋាបេត្វា តំ ទិវសមេវ យសកុលបុត្តស្ស វត្តិភាគេ សោតាបត្តិផលំ ទត្វា បុនទិវសេ អរហត្តំ ទត្វា តស្ស សហាយកេ ចតុបញ្ញាសជនេ អរហត្តំ បាបេត្វា ឯវំ លោកេ ឯកសដ្ឋិយា អរហន្តេសុ ជាតេសុ វុត្ថវស្សោ បវារេត្វា, ‘ចរថ ភិក្ខវេ ចារិក’ ន្តិ ភិក្ខូ ទិសាសុ បេសេត្វា សយំ ឧរុវេលំ គច្ឆន្តោ អន្តរាមគ្គេ កប្បាសិកវនសណ្ឌេ ភទ្ទវគ្គិយេ កុមារេ តឹសជនេ វិនេត្វា ឯហិភិក្ខុភាវេន បព្ពាជេត្វា ឧរុវេលំ គន្ត្វា អឌ្ឍុឌ្ឍានិ បាដិហារិយសហស្សានិ ទស្សេន្តោ ឧរុវេលកស្សបាទយោ សហស្សជដិលបរិវារេ តេភាតិកជដិលេ វិនេន្តោ តត្ថេវ វិហាសិ។ អបរភាគេ អង្គមគធរដ្ឋវាសិនោ ឧរុវេលកស្សបស្ស មហាយញ្ញំ ឧបដ្ឋាបេសុំ។ សោ បន ឥច្ឆាចារាភិភូតោ ចិន្តេសិ? “សចាយំ មហាសមណោ ឥមស្ស សមាគមស្ស មជ្ឈេ បាដិហារិយំ ករេយ្យ លាភសក្ការោ មេ បរិហាយិស្សតិ”តិ។ តស្សេវំ បវត្តអជ្ឈាសយំ ញត្វា បាតោវ ឧត្តរកុរុតោ ភិក្ខំ អាហរិត្វា អនោតត្តេ អាហារំ បរិភុញ្ជិត្វា សាយន្ហ សមយេ ផុស្សបុណ្ណមីឧបោសថទិវសេ លង្កាទីបស្សត្ថាយ លង្កាទីបមុបាគមិ។

តស្ស បន ទីបស្ស មហាគង្គាយ ទក្ខិណបស្សេ អាយាមតោ តិយោជនេ បុថុលតោ ឯកយោជនប្បមាណេ មហានាគវនុយ្យានេ យក្ខសមាគមស្ស មជ្ឈេ តស្ស ឧបរិ មហិយង្គណថូបស្ស បតិដ្ឋានដ្ឋានេ អាកាសេយេវ ឋិតោ វុដ្ឋិវាតន្ធការំ ទស្សេត្វា តេសំ ភយំ ឧប្បាទេសិ។ តេ ភយេន ឧបទ្ទុតា “កស្ស នុ ខោ ឥទំ កម្ម”ន្តិ ឥតោ ចិតោ ឱលោកេន្តោ អទ្ទសំសុ ភគវន្តំ អាកាសេ និសិន្នំ។ ទិស្វាន ភគវន្តំ អភយំ យាវឹសុ។ តេសំ ភគវា អាហ?

“សចេ តុម្ហេ អភយំ ឥច្ឆថ មយ្ហំ និសជ្ជដ្ឋានស្ស ឱកាសំ ទេថា”តិ។ សព្ពេបិ តេ តស្ស និសជ្ជដ្ឋានំ អទំសុ។ ភគវា និសជ្ជាយ ឱកាសំ គហេត្វា តេសំ ភយំ វិនោទេត្វា តេហិ ទិន្នេ ភុមិភាគេ ចម្មខណ្ឌំ បត្ថរិត្វា និសីទិ។ និសិន្នោវ បន ភគវា ចម្មខណ្ឌំ បសារេសិ។ តេ យក្ខា ភីតតសិតា អញ្ញត្ថ គន្តុំ អសហមានា សមន្តតោ សាគរតីរេ រាសិភូតា អហេសុំ។ សត្ថា គិរិទីបំ ឥទ្ធានុភាវេន អាហរិត្វា ទស្សេសិ។ តេសុ តត្ថ បតិដ្ឋិតេសុ បុន យថាដ្ឋានេវ ឋបេត្វា បត្ថរិតចម្មខណ្ឌម្បិ សំខិបិ។ តស្មឹ ខណេ តតោ តតោ ទេវា សន្និបតឹសុ។ តេសំ សមាគមេ ធម្មំ ទេសេសិ។ អនេកេសំ បាណកោដីនំ ធម្មាភិសមយោ អហោសិ។ សរណេសុ ច សីលេសុ ច បតិដ្ឋិតា អសង្ខេយ្យា អហេសុំ។ សុមនកូដេ បន មហាសុមនទេវោ សោតាបត្តិផលំ បត្វា អត្តនោ បូជនីយំ ភគវន្តំ យាចិ។ ភគវា តេន យាចិតោ សីសំ បាណិនា បរាមសិត្វា កេសធាតុំគហេត្វា តស្ស អទាសិ។ ទត្វា ច បន លង្កាទីបំ តិក្ខត្តុំ បទក្ខិណំ កត្វា បរិត្តំ កត្វា អារក្ខំ សំវិធាយ បុន ឧរុវេលមេវ អាគតោ។ សោ បន កេសធាតុយោ សុវណ្ណចង្កោដកេនាទាយ សត្ថុ និសិន្នដ្ឋានេ នានារតនេហិ វិចិត្តំ ថូបំ បតិដ្ឋាបេត្វា ឧបរិ ឥន្ទនីលមណិថូបិកាហិ បិទហិត្វា គន្ធមាលាទីហិ បូជេន្តោ វិហាសិ។ បរិនិព្ពុតេ បន ភគវតិ សារិបុត្តស្ស អន្តេវាសិកោ សរភូ នាម ថេរោ ខីណាសវោ ចិតកតោ ឥទ្ធិយា តថាគតស្ស គីវដ្ឋឹ អាទាយ តស្មឹ ឥន្ទនីលមណិថូបេ

បតិដ្ឋាបេត្វា មេឃវណ្ណបាសាណេហិ ទ្វាទសហត្ថំ ថូបំ ការាបេត្វា គតោ។ តតោ ទេវានម្បិយតិស្សរញ្ញោ ភាតា ចូឡាភយោ នាម កុមារោ តមព្ភុតំ ចេតិយំ ទិស្វា អភិប្បសន្នោ តំ បដិច្ឆាទេន្តោ តីសហត្ថំ ចេតិយំ បតិដ្ឋាបេសិ។ បុន ទុដ្ឋគាមណី អភយមហារាជា តំ បដិច្ឆាទេត្វា អសីតិហត្ថំ កញ្ចុកចេតិយំ ការាបេសិ។ មហិយង្គណ ថូបស្ស បតិដ្ឋានាធិការោ ឯវំ វិត្ថារតោ វេទិតព្ពោ?

ពោធី បត្វាន សម្ពុទ្ធោ ពោធិមូលេ នរាសភោ

និសីទិត្វាន សត្តាហំ បាដិហីរំ តតោ អកា។

តតោ បុព្ពុត្តរេ ឋត្វា បល្លង្កា ពួសកេ ជិនោ

អនិមិសេន នេត្តេន សត្តាហំ តំ ឧទិក្ខយិ។

ចង្កមិត្វាន សត្តាហំ ចក្ខមេ រតនាមយេ

វិចិនិត្វា ជិនោ ធម្មំ វរំ សោ រតនាឃរេ។

អជបាលម្ហិ សត្តាហំ អនុភោសិ សមាធិជំ

រម្មេ ច មុចលិន្ទស្មិំ វិមុត្តិសុខមុត្តមំ។

រាជាយតនមូលម្ហិ សត្តរត្តិន្ទិវំ វសី

ទន្តបោនោទកំ សក្កោ អទាសិ សត្ថុនោ តទា។

ចតុហិ លោកបាលេហិ សិលាបត្តំ សមាហដំ ចតុក្កមេកកំ កត្វា អធិដ្ឋានេន នាយកោ។

វាណិជេហិ តទា ទិន្នំ មន្ថញ្ច មធុបិណ្ឌិកំ

តហឹ បន គហេត្វាន ភត្តកិច្ចំ អកា ជិនោ។

គណ្ហីសុ សរណំ តស្ស តបុស្សភល្លិកា ឧភោ

សរណំ អគមុំ តេ តំ សត្ថុ ទិន្នសិរោរុហា។

គន្ត្វាន តេ សកំ រដ្ឋំ ថូបំ កត្វា មនោរមំ

នមស្សិំសុ ច បូជេសុំ ទ្វេភាតិកោបាសកា។

ឥតិ សោ សត្តសត្តាហំ វីតិនាមេសិ នាយកោ?

ព្រហ្មុនា យាចិតោ សត្ថា ធម្មចក្កំ បវត្តិតុំ។

តតោ ពារាណសី គន្ត្វា ធម្មចក្កំ បវត្តយិ

កោណ្ឌញ្ញោ ទេសិតេ ធម្មេ សោតាបត្តិផលំ លភិ។

ព្រហ្មានោ'ដ្ឋារសកោដី ទេវតា ច អសង្ខិយា

សោតាបត្តិផលំ បត្តា ធម្មចក្កេ បវត្តិតេ។

បត្តោ បាដិបទេ វប្បោ ភទ្ទិយោ ទុតិយេ ផលំ,

តតិយេ ច មហានាមោ អស្សជី ច ចតុត្ថីយំ។

តេ សព្ពេ សន្និបាតេត្វា បញ្ច’មេ បញ្ចវគ្គិយេ,
អនត្តសុត្តំ ទេសេត្វា ពោធិយគ្គ ផលេន តេ។

ពោធី បាបេត្វា បញ្ចាហេ យសត្ថេរាទិកេ ជនេ,
តតោ មគ្គន្តរេ តឹសកុមារេ ភទ្ទវគ្គិយេ។

ឧរុវេលំ តតោ គន្ត្វា ឧរុវេលាយ សញ្ញិតំ,
ឧរុវេលេននុញ្ញាតោ ឧរុវេលនាគំ ទមិ។

តំ តំ ទមី ជិនោ នាគំ ទមនេន ឧរាទិកំ,
តថាគតំ និមន្តឹសុ ទិស្វា តេ បាដិហារិយំ។

តជេវ វនសណ្ឌស្មឹ វិហារេត្វា មហាមុនី,
ឧបដ្ឋាហាមសេ សព្ពេ និច្ចភត្តេន តំ មយំ។

ឧរុវេលកស្សបស្ស មហាយញ្ញេ ឧបដ្ឋិតេ,
តស្ស’ត្តនោ នាគមនេ តច្ឆាចារំ វិជានិយ។

ឧត្តរកុរុតោ ភិក្ខំ ហរិត្វា ទិបទុត្តមោ,
អនោតត្តទហេ ភុត្វា សាយន្ហ សមយេ សយំ។

ពោធិតោ នវមេ មាសេ ផុស្សបុណ្ណមិយំ ជិនោ,
លង្កាទីបំ វិសោធេតុំ លង្កាទីបមុបាគមិ។

យក្ខេ ទមិត្វា សម្ពុទ្ធោ ធាតុំ ទត្វាន នាយកោ,
គន្ត្វាន ឧរុវេលំ សោ វសី តត្ថ វនេ ជិនោ។

បឋមគមនកថា សមត្តា។

ទុតិយគមនេ បន ពោធិតោ បញ្ចមេ វស្សេ ជេតវនមហាវិហារេ វសន្តោ ចូឡោទរ’មហោទរានំ មាតុល ភាគិនេយ្យានំ នាគានំ មណិបល្លង្កំ និស្សាយ សង្គាមំ បច្ចុបដ្ឋិតំ ទិស្វា សយំ បត្តចីវរមាទាយ ចិត្តមាសស្ស កាឡបក្ខេ ឧបោសថទិវសេ នាគទីបំ គន្ត្វា តេសំ សង្គាមមជ្ឈេ អាកាសេ និសិន្នោ អន្ធការំ អកាសិ។ តេ អន្ធការាភិភូតេ សមស្សាសេត្វា អាលោកំ ទស្សេត្វា អត្តនោ សរណភូតានំ តេសំ សាមគ្គិករណត្ថំ ផលភរិតរុក្ខំ ចាលេន្តោ វិយ ធម្មំ ទេសេសិ។ តេ ឧភោបិ ធម្មេ បសីទិត្វា តម្បិ បល្លង្កំ តថាគតស្ស អទំសុ។ ភគវា បល្លង្កេ និសិន្នោ ទិព្ពន្នបានេហិ សន្តប្បិតោ ភត្តានុមោទនំ កត្វា អសីតិកោដិយោ នាគេ សរណេសុ ច សីលេសុ ច បតិដ្ឋាបេសិ។ តស្មឹ សមាគមេ មហោទរស្ស មាតុលោ មណិអក្ខិកោ នាម នាគរាជា ភគវន្តំ បុន កល្យាណិទេ សមាគមនត្ថំ។ អយាចិ។ ភគវា បន តុណ្ហីភាវេន អធិវាសេត្វា “ជេតវនមេវ គតោ។

ឯវញ្ហិ សោ នាគទីបំ ឧបេតោ,
មារាភិភុ សព្ពវិទុ សុមេធោ;
ទមេត្វ នាគេ ករុណាយុបេតោ,
គន្ត្វា វសី ជេតវនេ មុនិន្ទោ។

ទុតិយគមនកថា សមត្តា។

តតិយគមនេ បន ពោធិតោ អដ្ឋមេ វស្សេ ជេតវនមហាវិហារេ វិហរន្តោ ភគវា? “មម បរិនិព្ពានតោ បច្ឆា តម្ពបណ្ណិទីបេ សាសនំ បតិដ្ឋហិស្សតិ, សោ ទីបោ ពហុ ភិក្ខុភិក្ខុនីឧបាសកោបាសិកាទិ អរិយគណសេវិតោ កាសាវបជ្ជោតោ ភវិស្សតិ, មយ្ហំ ចតុន្នំ ទាឋាធាតុនំ អន្តរេ ឯកា ទាឋា ច ទក្ខិណអក្ខធាតុ ច នលាដធាតុ ច រាមគាមវាសីហិ លទ្ធោ ឯកកោដ្ឋាសោ ច អញ្ញេ ពហុសរីរធាតុ ច កេសធាតុយោ ច តត្ថេវ

បតិដ្ឋហិស្សន្តិ អនេកានិ សង្ឃារាមសហស្សានិ ច។ ពុទ្ធធម្មសង្ឃរតនេ បតិដ្ឋិតសទ្ធោ មហាជនោ ភវិស្សតិ។ តស្មា លង្កាទីបំ គន្ត្វា តត្ថ សមាបត្តឹ សមាបជ្ជិត្វា អាគន្តុំ វដ្តតី “តិ ចិន្តេត្វា អានន្ទត្ថេរំ អាមន្តេសិ? “អានន្ទ ចតុបដិសម្ភិទប្បត្តានំ បញ្ចសតមហាខីណាសវានំ ភិក្ខូនំ បដិវេទេសិ។ អម្ហេហិ សទ្ធឹ គន្តព្ព “ន្តិ។ អានន្ទត្ថេរោ កបិលវត្ថុកោឡិយ នគរវាសីនំ បញ្ចសតមហាខីណាសវានំ ភិក្ខូនំ បដិវេទេសិ។ តេ បដិវេទិតា បញ្ចសតខីណាសវា បត្តចីវរធារា ហុត្វា សត្ថារំ វន្ទិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គយ្ហ នមស្សមានា អដ្ឋំសុ។ សត្ថុនោ បន សលលាយ នាម គន្ធកុដិយា អវិទូរេ រត្តសេតនីលុប្បលកុមុទបទុមបុណ្ឌរីកសតបត្តសហស្សបត្តជលជេហិ សោគន្ធិក នានាបុប្ផេហិ សញ្ឆន្នា,សុភសោបានា, បសាទិតសមតិត្តិកកាកបេយ្យសុរមណីយសីតលមធុរោទកា សុផុល្លបុប្ផផលធារិត នានាវិធវិចិត្តសាលសលលចម្បកាសោករុក្ខានាគរុក្ខាទីហិ សុសជ្ជិតភូមិបទេសា អច្ឆន្តរមណិយា បោក្ខរណី អត្ថិ។ តត្ថ អធិវត្ថោ មហានុភាវោ សុមនោនាម នាគរាជា សោឡសសហស្សមត្តាហិ នាគមាណវិកាហិ បរិវុតោ មហន្តំ សិរិសម្បត្តឹ អនុភវមានោ តថាគតស្ស រូបសោភគ្គប្បត្តំ អត្តភាវំ ឱលោកេត្វា មហន្តំ សុខសោមនស្សំ អនុភវមានោ អត្តនោ មាតរំ នន្ទនាគមានវិកំ គរុដ្ឋានេ ឋបេត្វា តស្សា វេយ្យាវច្ចំ ករុមានោ តស្មីយេវ បោក្ខរណី អជ្ឈាវសតិ។ សត្ថា បន អត្តនោ គមនំ សំវិធានានន្តរេ សុមនំ នាគរាជានំ អវិទូរេ ឋិតំ អាមន្តេត្វា សបរិវារោ អាគច្ឆា ហីតិ អាហ។ សោ សាធុតិ សម្បដិច្ឆិត្វា អត្តនោ បរិវារេ ឆកោដិមត្តេ នាគេ គហេត្វា សុបុប្ផិតចម្បករុក្ខំ តថាគតស្ស សូរិយរំសិនិវារណត្ថំ ឆត្តំ កត្វា គណ្ហិ។ អថ ភគវា វរិរស្មិបត្តូង សុវណ្ណបព្ពតោ វិយ វិរោចមានោ អត្តនោ បត្តចីវរមាទាយ អាកាសំ អព្ភុគ្គញ្ឆិ។ សត្ថារំ បរិវារេត្វា ឋិតា តេ បញ្ចសតខីណាសវាបិ សកំ សកំ បត្តចីវរមាទាយ អាកាសំ ឧគ្គន្ត្វា សត្ថារំ បរិវារយឹសុ។ សត្ថា បញ្ចសតខីណាសវបរិវុតោ វិសាខបុណ្ណមុបោសថទិវសេ កល្យាណិយំ គន្ត្វា មហារហេ មណ្ឌបមជ្ឈេ បញ្ញត្តវរពុទ្ធាសនេ បញ្ចសតខីណាសវបរិវុតោ ហុត្វា និសីទិ។

អថ មណិអក្ខិកោ នាម នាគរាជា ពុទ្ធបមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ អនេកេហិ ទិព្ពេហិ ខជ្ជភោជ្ជេហិ សន្តប្បេត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ សត្ថា តស្ស ភត្តានុមោទនំ កត្វា សុមនកុដេ បទលញ្ឆនំ ទស្សេត្វា តស្មឹ បព្ពតបាទេ អនេកបាទបាកិណ្ណភូមិប្បទេសេ និសិន្នោ ទិវាវិហារំ កត្វា តតោ វុដ្ឋាយ ទីឃវាបិចេតិយដ្ឋានេ សមាបត្តឹ សមាបជ្ជិ។ មហាបថវី ឧទកបរិយន្តំ កត្វា សតវារំ សហស្សវារំ សង្កម្បិ។ តត្ថ មហាសេនំ នាម ទេវបុត្តំ អារក្ខត្ថាយ និវត្តេត្វា តតោ វុដ្ឋាយ មហាថូបដ្ឋានេ តថេវ សមាបត្តឹ សមាបជ្ជិ។ មហាបថវី តថេវ កម្បិ។ តត្រាបិ វិសាលរូប ទេវបុត្តំ អារក្ខំ គណ្ហនត្ថាយ ឋបេត្វា តតោ វុដ្ឋាយ ថូបារាម ចេតិយដ្ឋានេ តថេវ និរោធសមាបត្តឹ សមាបជ្ជិ។ មហាបថវី តថេវ កម្បិ។ តត្ថ ច បថវិបាល ទេវបុត្តំ អារក្ខត្ថាយ។ និវត្តេត្វា តតោ វុដ្ឋាយ មរិចវដ្ដិចេតិយដ្ឋានំ គន្ត្វា បញ្ចហិ ភិក្ខុសតេហិ សទ្ធឹ សមាបត្តឹ អប្បយិ។ បថវិ តថេវ កម្បិ។ តស្មឹ ឋានេ ឥន្ទកទេវបុត្តំ អារក្ខំ គណ្ហនត្ថាយ ឋបេសិ។ តតោ វុដ្ឋាយ កាចរគាមចេតិយដ្ឋានេ តថេវ សមាបត្តឹ សមាបជ្ជិ។ បថវិ តថេវ កម្បិ។ (តស្មឹ ឋានេ មហាឃោស ទេវបុត្តំ អារក្ខំ គណ្ហនត្ថាយ និយ្យាទេសិ) ឯតស្មឹ មហាចេតិយដ្ឋានេ មហាឃោសំ នាម ទេវបុត្តំ អារក្ខំ គហណត្ថាយ និវត្តេត្វា តតោ វុដ្ឋាយ តិស្សមហាវិហារចេតិយដ្ឋានេ តថេវ សមាបត្តឹ សមាបជ្ជិ។ បថវិ តថេវ កម្បិ។ តត្ថ មណិមេខលំ នាម ទេវធីតរំ អារក្ខំ គាហាបេត្វា តតោ នាគមហាវិហារចេតិយដ្ឋានេ តថេវ សមាបត្តឹ សមាបជ្ជិ។ បថវិ តថេវ កម្បិ។ តស្មិម្បិ មហិន្ទំ នាម ទេវបុត្តំ អារក្ខំ គហណត្ថាយ ឋបេសិ។ តតោ វុដ្ឋាយ មហាគង្គាយ ទក្ខិណទិសាភាគេ សេរុ នាម ទហស្ស អន្តេ វរាហ នាម សោណ្ឌិមត្ថកេ អតិមនោរមំ ឧទកពុព្ពុឡកេលាសកូដបដិភាគំ ចេតិយំ បតិដ្ឋហិស្សតី’តិ បញ្ចសតខីណាសវេហិ សទ្ធឹ និរោធសមាបត្តឹ សមាបជ្ជិ។ ពហលយនមហាបថវិ បរិព្ភមិតកុម្ភការចក្កំ វិយ បភិន្នមទមហា ហត្ថិនាគស្ស កុញ្ចនាទករណំ វិយ ឧច្ឆុកោដ្ដន យន្ត-មុខសទ្ទោ វិយ (ច) សតវារំ សហស្សវារំ នទមានា សោមនស្សប្បត្តា វិយ សកលលង្កាទីបំ ឧន្នាទំ កុរុមានា សំកម្បិ។ តតោ វុដ្ឋាយ សុមននាគរញ្ញោ ហត្ថេសុ ឋិត ចម្បករុក្ខតោ បុប្ផានិ អាទាយ តត្ថ បូជេត្វា បុនប្បុនំ តំ ឱលោកេសិ។ សោ សត្ថារំ វន្ទិត្វា មយា ភន្តេ កឹ កត្តព្ពន្តិ បុច្ឆិ។ ឥមស្ស ឋានស្ស អារក្ខំ ករោហីតិ អាហ។ សោ តំ សុត្វា ភន្តេ តុម្ហាកំ គន្ធកុដឹ មម អារក្ខំ ករោន្តស្ស រូបសោភគ្គប្បត្តំ អសីត្យានុព្យញ្ជន ព្យាមប្បភាទ្វត្តឹសមហាបុរិសលក្ខណវិចិត្តំ ទស្សនានុត្តរិយភូតំ បស្សន្តស្ស មនោសិលាតលេ សីហនាទំ នទន្តោ តរុណសីហោ វិយ គជ្ជន្តោ បាវុស្សកមហាមេឃោ វិយ អាកាសគង្គំ ឱតរន្តោ វិយ រតនទាមំ គន្ថេន្តោ វិយ ច អដ្ឋង្គសមន្នាគតំ សវនីយសរំ វិស្សជ្ជេត្វា ព្រហ្មឃោសំ និច្ឆារេន្តោ នានានយេហិ វិចិត្តកថំ កថយមានានំ សវនានុត្តរិយភូតំ សំសារណ្ណវនិមុគ្គានំ តារណសមត្ថំ មធុរ ធម្មទេសនំ សុណន្តស្ស, ញាណិទ្ធិយា កោដិប្បត្តេ សារិបុត្តមោគ្គល្លានាទយោ អសីតិមហាសាវកេ បស្សន្តស្ស, តត្ថេវ មយ្ហំ វសនំ រុច្ចតិ។ ន សក្កោមិ អញ្ញត្ថ តុម្ហេហិ វិនា វសិតុន្តិ អាហ។ ភគវា តស្ស កថំ សុត្វា នគរាជ, ឥមំ បទេសំ តយា ចិរំ វសិតដ្ឋានំ។ កកុសន្ធស្ស ភគវតោ ធាតុ ឥមស្មឹយេវ ឋានេ បតិដ្ឋិតា, ត្វមេវ តស្មឹ កាលេ វរនិទ្ទោ នាម នាគរាជា ហុត្វា តស្សា ធាតុយា អារក្ខំ គហេត្វា គន្ធមាលាទីហិ បូជំ ករោន្តោ ចិរំ វិហាសិ។ បុន កោណាគមនស្ស ភគវតោ ធាតុ ឥមស្មឹយេវ ឋានេ បតិដ្ឋិតា ត្វមេវ តស្មឹ កាលេ ជយសេនោ នាម ទេវបុត្តោ ហុត្វា តស្សា ធាតុយា អារក្ខំ គហេត្វា គន្ធមាលាទីហិ បូជំ កត្វា តត្ថេវ ចិរំ វិហាសិ។ បុន កស្សបស្ស ភគវតោ ធាតុ ឥមស្មឹយេវ ឋានេ បតិដ្ឋិតា។ ត្វមេវ តស្មឹ កាលេ ទីឃសាលោ

នាម នាគរាជា ហុត្វា តាយ ធាតុយា អារក្ខំ គហេត្វា គន្ធមាលាទីហិ បូជំ ករោន្តោ វិហាសិ។ មយិ បន បរិនិព្ពុតេ កាកវណ្ណតិស្សមហារាជា មយ្ហំ នលាដធាតុំ ឥមស្មឹយេវ ឋានេ បតិដ្ឋាបេស្សតិ, តស្មា ត្វំ ឥមស្ស ឋានស្ស អារក្ខំ ករោហីតិ វត្វា បញ្ចសិលេសុ បតិដ្ឋាបេត្វា បញ្ចសតខីណាសវេហិ សទ្ធឹ ចេតិយដ្ឋានំ បទក្ខិណំ កត្វា ត្វំ អប្បមត្តោ ហោហីតិ វត្វា អាកាសំ ឧប្បតិត្វា ជេតវនមេវ គតោ។

តស្ស បន នាគរញ្ញោ មាតា ឥន្ទមានវិកា នាម អាគន្ត្វា តថាគតំ វន្ទិត្វា ឯកមន្តំ ឋិតា, ភន្តេ មម បុត្តោ សុមនោ នាម នាគរាជា កុហិន្តិ អាហ។ តវ បុត្តោ តម្ពបណ្ណិទីបេ មហាវាលុកគង្គាយ ទក្ខិណភាគេ សេរុ នាម ទហស្ស សមីបេ វរាហ នាម សោណ្ឌិយំ សមាធិ អប្បិតត្តា អត្តនោ បរិវារេ ឆកោដិមត្តេ នាគេ គហេត្វា សត្ថារំ វន្ទិត្វា ភន្តេ ឥតោ បដ្ឋាយ តុម្ហាកំ ទស្សនំ ទុល្លភំ, ឧមថ មេតិ អច្ចយំ ទេសេត្វា មហតី នាគសម្បត្តិ គហេត្វា បុត្តស្ស សុមននាគរាជស្ស សន្តិកំ គន្ត្វា មហតី ឥស្សរិយសម្បត្តី អនុភវន្តិ តត្ថេវ អារក្ខំ គហេត្វា ចិរំ វិហាសិ។

មហាបញ្ញោ មហាសទ្ធោ មហាវីរោ មហាឥសិ,
មហាពលេន សម្បន្នោ មហន្តគុណភុសិតោ;
គន្ត្វាន តម្ពបណ្ណឹ សោ សត្ថានុទ្ទយមានសោ,
គន្ត្វា នាគវរំ ទីបំ អគា ជេតវនំ វិទុ។

អតិសយមតិសារោ សារទានំ ករោន្តោ,
អតិអធិរមណិយោ សព្ពលោកេកនេត្តោ;
អតិគុណធរណីយោ សព្ពសត្តេ តមគ្គំ,
អតិវិបុលទយោ តានេតុមាគា សុទីបំ។

ឥតិយគមនកថា សមត្តា។

ឥតិ អរិយជនបសាទនត្ថាយ កតេ ធាតុវំសេ តថាគតស្ស គមនំ នាម បឋមោ បរិច្ឆេទោ។

អាគន្ត្វា តម្ពបណ្ណឹ សោ សត្ថានុទ្ទយមានសោ

បុន គន្ត្វា នាគទីបំ អគា ជេតវនំ វរំ

អតិសយមតិសារោ សារទានេក រត្តោ

អតិធិតិរមណិយោ សព្ពលោកេកនេត្តោ

អតិគុណរមណីយំ សព្ពសន្តេកមគ្គំ

អតិវិបុលទយត្តា លង្កមាគា សុទីបំ

ឥតិ សីហឡភាសាយ កតេ ធាតុវំសេ ទិស្សតេ។

២. បរិនិព្ពានកថា

សត្ថា បន តតោ បញ្ចចត្តាលីសវស្សានិ តិបិដកបរិយត្តិធម្មំ ទេសេត្វា វេនេយ្យជនេ សំសារតោ ចតុអរិយមគ្គផលបដិលាភវសេន ឧទ្ធរេត្វា និព្ពានេ បតិដ្ឋាបេត្វា បច្ឆិមេ កាលេ វេសាលិនគរំ ឧបនិស្សាយ ចាបាលចេតិយំ និស្សាយ វិហរន្តោ មារេន បរិនិព្ពានត្ថាយ អារាធិតោ សតោ សម្បជានោ អាយុសង្ខារេ វិស្សជ្ជេសិ។ តស្ស វិស្សជ្ជនភាវំ អានន្ទោយេវ អញ្ញាសិ។ អញ្ញោ កោចិបិ ជានន្តោ នាម នត្ថិ។ តស្មា ភិក្ខុសង្ឃម្បិ ជានាបេស្សាមីតិ ជេតវនមហាវិហារំ គន្ត្វា សព្ពំ ភិក្ខុសង្ឃំ សន្និបាតាបេត្វា ភិក្ខវេ តថាគតស្ស ន ចិរស្សេវ តិណ្ណំ មាសានំ អច្ចយេន បរិនិព្ពានំ ភវិស្សតិ, តុម្ហេ សត្តតឹសពោធិ បក្ខិយធម្មេសុ សមគ្គា ហុត្វា ឯកីភាវា ហោថ, តុម្ហេ វិវាទំ មា ករោថ។ អប្បមាទេន តិស្សោ សិក្ខា សម្បាទេថាតិ វត្វា បុន ទិវសេ វេសាលិយំ បិណ្ឌាយ ចរិត្វា បិណ្ឌបាតា បដិក្កមិត្វា ភណ្ឌគាមំ គតោ។ ភណ្ឌគាមតោ ហត្ថិគាមំ ហត្ថិគាមតោ អម្ពគាមំ អម្ពគាមតោ ជម្ពុគាមំ ជម្ពុគាមតោ និគ្រោធគាមំ និគ្រោធគាមតោ ភោគនគរំ ភោគនគរតោ បាវានគរំ បាវានគរតោ កុសិនារានគរំ បត្តោ។ តត្ថ យមកសាលានមន្តរេ ឋិតោ អានន្ទត្ថេរំ អាមន្តេត្វា ឧត្តរសីសកំ កត្វា មញ្ចកំ បញ្ញាបេហិ កិលន្តោស្មិ អានន្ទ និបជ្ជិស្សាមិ’តិ អាហ។ តំ សុត្វា អានន្ទត្ថេរោ ឧត្តរសីសកំ កត្វា មញ្ចកំ បញ្ញាបេត្វា ចតុគ្គុណំ សង្ឃាដឹ អត្ថរិត្វា បញ្ចចត្តាលីសវស្សានិ អសយិតពុទ្ធសេយ្យំ សយន្តោ ទក្ខិណបស្សេន សតោ សម្បជានោ អនុដ្ឋានសញ្ញំ មនសិករិត្វា សីហសេយ្យំ កប្បេសិ។

អតីតមទ្ធាន ភវេ ចរន្តោ,
អនន្តសត្តេ ករុណាយុបេតោ;
កត្វាន បុញ្ញានិ អនប្បកានិ,
បត្តោ សិវំ លោកហិតាយ នាថោ។

ឯវំ ហិ សោ ទសពលោបិ វិហីនថាមោ,
យមស្ស សាលាន និបជ្ជិ មជ្ឈេ;
កត្វាន សញ្ញត្តិ អនុដ្ឋហានំ,
ស ឥទ្ធិមា មារមុខំ បរិឌ្ឍោ។

តស្មិំ ខណេ សមកសាលា សុបុប្ផិតា អហេសុំ។ ន កេវលំ យមកសាលាយេវ សុបុប្ផិតា, អថ ខោ ទសសហស្សិលោកធាតុ ចក្កវាឡេសុ សាលរុក្ខាបិ បុប្ផិតា។ ន សាលរុក្ខាយេវ សុបុប្ផិតា, អថ ខោ យំ កិញ្ចិ បុប្ផុបគផលូបគរុក្ខជាតំ សព្ពម្បិ បុប្ផញ្ច ផលញ្ច គណ្ហិ។ ជលេសុ ជលបទុមានិ ថលេសុ ថលបទុមានិ ខន្ធេសុ ខន្ធបទុមានិ សាខាសុ សាខាបទុមានិ លតាសុ លតាបទុមានិ អាកាសេ ឱលម្ពបទុមានិ បិដ្ឋិបាសាណេ ហិន្ទិត្វា សតបត្តបទុមានិ សុបុប្ផិតានិ អហេសុំ។ បថវិតោ យាវ ព្រហ្មលោកោ តាវ ទសសហស្សិ ចក្កវាឡា ឯកមាលាគុណា វិយ អហេសុំ។ ទេវា អាកាសតោ ទិព្ពមន្ទារវបារិច្ឆត្តកកោវិឡារបុប្ផានិ ច ចន្ទនចុណ្ណានិ ច សមាកិរន្តិ។ ទិព្ពតុរិយសង្គីតិយោ ច អន្តលិក្ខេ បវត្តន្តិ។ អនេកានិ អច្ឆរិយសហស្សានិ អហេសុំ។ ឯវំ បូជាវិសេសេ បវត្តមានេ បឋមយាមេ សុភទ្ទបរិព្ពាជកំ វិនេត្វា មជ្ឈិមយាមេ ទសសហស្សិ លោកធាតុ ទេវតានំ អនុសាសិត្វា បច្ឆិមយាមាវសានេ បឋមជ្ឈានំ សមាបជ្ជិត្វា តតោ វុដ្ឋាយ ទុតិយជ្ឈានំ ចតុត្ថជ្ឈានំ សមាបជ្ជិ។ តតោ វុដ្ឋាយ អាកាសានញ្ចាយតនំ វិញ្ញាណញ្ចាយតនំ អាកិញ្ចញ្ញាយតនំ នេវសញ្ញានាសញ្ញាយតនំ សមាបជ្ជិត្វា តតោ វុដ្ឋាយ និរោធសមាបត្តឹ សមាបជ្ជិ។ តតោ វុដ្ឋាយ បឋមជ្ឈានំ ទុតិយជ្ឈានំ តតិយជ្ឈានំ ចតុត្ថជ្ឈានញ្ច សមាបជ្ជិ។ តតោ វុដ្ឋាយ ឯត្ថន្តរេតោ អនុបាទិសេសនិព្ពានធាតុយា បរិនិព្ពាយិ។

មហាមោហតមំ ហន្ត្វា សត្តានំ ហទយស្សិតំ,
រវីវ ជោតមានោ សោ លោកស្ស អនុកម្បកោ;
វស្សានិ បញ្ចតាលីសំ កត្វា សត្តហិតំ ពហុំ,
អធុនា អគ្គិក្ខន្ធោវ បរិនិព្ពាយិ សោ ជិនោ។

ឯវំ បន ភគវតិ បរិនិព្ពុតេ វិស្សកម្មទេវបុត្តោ តថាគតស្ស សរីរប្បមាណំ វរទោណឹ រតនេហិ មាបេត្វា វិសុទ្ធកប្បាសេហិ តថាគតស្ស សរីរំ វេឋេត្វា រតនទោណិយំ បក្ខិបិត្វា គន្ធតេលេហិ បូរេត្វា អបរាយ ទោណិយា បិទហិត្វា សព្ពគន្ធទារុចិតកំ កត្វា យេភុយ្យេន ទេវតាយោ លោហិតចន្ទនយដ្ឋិកាយោ អាទាយ ចិតកាយំ បក្ខិបិត្វា អគ្គឹ គាហាបេតុំ នាសក្ខឹសុ។ កស្មា? មហាកស្សបត្ថេរស្ស អនាគតត្តា។ សោ អាយស្មា មហាកស្សបត្ថេរោ យេភុយ្យេន ពហុន្នំ ទេវានំ បិយោ មនាបោ។ ថេរស្ស ហិ ទានំ ទត្វា សគ្គេ និព្ពត្តានំ បមាណោ នាម នត្ថិ។ តស្មា

ទេវតា តស្មឹ សមាគមេ អត្តនោ កុលូបគត្ថេរំ អទិស្វា អម្ហាកំ មហាកស្សបត្ថេរោ កុហិន្តិ ឱលោកេន្តោ អត្តនោ បរិវារេហិ បញ្ចមត្តេហិ ភិក្ខុសតេហិ សទ្ធឹ មគ្គំ បដិបន្នោតិ ញត្វា យាវ ថេរោ ឥមស្មឹ ន សម្បត្តោ ចិតកំ តាវ ន បជ្ជលតុតិ អធិដ្ឋហឹសុ។ តស្មឹ កាលេ ថេរោ យេភុយ្យេន តេរសធុតង្គធរេហិ បញ្ចមត្តេហិ ភិក្ខុសតេហិ សទ្ធឹ អាគន្ត្វា ចិតកំ តិក្ខត្តុំ បទក្ខិណំ កត្វា បាទបស្សេ ឋិតោ, ភន្តេ តុម្ហាកំ ទស្សនត្ថាយ ឥតោ កប្បសតសហស្សមត្ថកេ បទុមុត្តរសត្ថុនោ បាទមុលេ អភិនីហារតោ បដ្ឋាយ អវិជហិត្វា អាគតោ។ ឥទានិ មេ អវសានទស្សនន្តិ បាទេ គហេត្វា វន្ទិតុំ អធិដ្ឋាសិ។

មហាកស្សបថេរោ សោ ភិក្ខុសង្ឃបុរក្ខតោ;
ឯកំសំ ចីវរំ កត្វា បគ្គហេត្វាន អញ្ជលឹ។

បទក្ខិណញ្ច តិក្ខត្តុំ កត្វា ឋត្វា បទន្តិកេ;
បតិដ្ឋហន្តុ សីសេ មេ ជិនបាទេតិ’ធិដ្ឋហិ។

សហាធិដ្ឋានំ ចិតកា ទុស្សានិ ច វិភិន្ទិយ;
និក្ខមឹសុ តទា បាទា ឃនមុត្តោវ ចន្ទិមា។

ឧហោ ហត្ថេហិ បគ្គយ្ហ ឋបេត្វា អត្តនោ សិរេ;
វន្ទិត្វា សត្ថុនោ បាទេ ខមាបេត្វា វិសជ្ជយិ។

បុណ្ណចន្ទោ យថា អព្ភំ ចិតកំ បាវិសិ តទា;
ឥទំ អច្ឆេរកំ ទិស្វា រវំ រវិ មហាជនោ។

ឧដ្ឋហិត្វាន បាចីនា វន្ទោ អត្ថង្គតោ យថា;
បាទេ អន្តរធាយន្តេ អរោទឹសុ មហាជនា។

តទា មល្លរាជានោ ភគវតោ សរីរកិច្ចំ ករិស្សាមាតិ វត្វា នានាវត្ថាភរណានិ និវាសេត្វា បរិវារយឹសុ។ តតោ រាជានោ មនុស្សា ច អគ្គឹ ទាតុំ អារភឹសុ។ តទា សក្កោ? មយិ បន បរិនិព្ពុតេ សក្កោ ទេវរាជា មណិជោតិរសំ បសារេត្វា និក្ខន្តអគ្គិនា មម សរីរកិច្ចំ ករិស្សតិ។ មណិអគ្គិនោ អវសានេ មនុស្សា អគ្គឹ ករិស្សន្តិតិ។ ឯវំ ពុទ្ធវចនំ បរិភាវេត្វា និក្ខត្តុំ បទក្ខិណំ កត្វា ភគវតោ សរីរកិច្ចំ កត្វា សមន្តតោ ឧដ្ឋហតុតិ អធិដ្ឋហិ។

តស្មឹ ខណេ សយមេវ ចិតកំ អគ្គិ គណ្ហិ។ សរីរំ បន ភគវតោ ឈាយមានំ ឆវិចម្មមំសនហារុអដ្ឋិអដ្ឋិមិញ្ជំ អសេសេត្វា សុមនមកុឡមុត្តារាសិសទិសមេវ ធាតុយោ អវសេសា អហេសុំ។

បរិនិព្ពុតកាលេបិ សកលំ កលុនំ អហុ;
បរិទេវោ មហា អាសិ មហី ឧទ្រិយនំ យថា។

ទេវតាយានុភាវេន សត្ថុនោ ចិតកោ សយំ;
តតោ ឯកប្បហារេន បជ្ជលិត្ថ សមន្តតោ។

យញ្ច អព្ភន្តរំ ទុស្សំ យំ ទុស្សំ សព្ពពាហិរំ
ទុស្សេ ទ្វេវ ន ឈាយឹសុ តេសំ ទុស្សានមន្តរេ;

យថា និរុទ្ធតេលស្ស ន មសី ន ច ឆារិកា;
ឯវមស្ស ន ទិស្សតិ ពុទ្ធគត្តស្ស ឈាយតោ។

សុមនមកុឡសភាវា ច ធោតមុត្តាភមេវ ច;
សុវណ្ណវណ្ណសំកាសា អវសិស្សឹសុ ធាតុយោ។

ទាឋា ចតស្សោ ឧណ្ហីសំ អក្ខកា ទ្វេ ច សត្ថិមា;
ន វិកិណ្ណា តតោ សេសា វិប្បកិណ្ណាវ ធាតុយោ។

អហោសិ តនុកា ធាតុ សាសបពីជមត្តិកា;
ធាតុយោ មជ្ឈិមា មជ្ឈេភិន្នតណ្ឌុលមត្តិកា។

ធាតុយោ មហតិ មជ្ឈេ ភិន្នមុគ្គប្បមាណិកា;
ធាតុវណ្ណា តយោ អាសុំ ពុទ្ធាធិដ្ឋានតេជសា។

សារិបុត្តស្ស ថេរស្ស សិស្សោ សរភុនាមកោ;
អាទាយ ជិនគីវដ្ឋឹ ចិតកាតោវ ធាតុ សោ។

សទ្ធឹ សិស្សសហស្សេន ចេតិយេ មហិយង្គណេ;
ឋបេត្វា ចេតិយំ កត្វា កុសិនារមគា មុនិ។

ឆឡភិញ្ញោ វសិប្បត្តោ ខេមោ ការុណិកោ មុនិ;
សហសា ចិតកាតោវ វាមទាឋំ សមគ្គហី។

អាកាសតោ បតិត្វាបិ និក្ខមិត្វាបិ សាលតោ;
សមន្តតោម្ពុមុគ្គន្ត្វា និព្ពាបេសុំ ជលានលំ។

មល្លរាជគណា សព្ពេ សព្ពគន្ធោទកេន តំ;
ចិតកំ លោកនាថស្ស និព្ពាបេសុំ មហេសិនោ។

ឯវំ បន សព្ពលោកេ ករុណាធិកោ សម្មាសម្ពុទ្ធោ វេសាខបុណ្ណមុបោសថេ អង្គារទិវសេ បរិនិព្ពុតោ។ ទេវមនុស្សានំ សង្គហករណត្ថាយ យមកសាលានមន្តរេ ចិតកំ សត្តរត្តិន្ទិវំ វសី។ តតោ វីសំ ហត្ថសតិកស្ស ឧបរិ សត្តរត្តិន្ទិវំ វសិ។ យាវ អគ្គិបរិនិព្ពាបនំ សត្តរត្តិន្ទិវំ ហោតិ។

តតោ សត្តទិវសានិ កុសិនារាយំ មល្លរាជបុត្តេសុ គន្ធោទកេន ចិតកំ និព្ពាបយមានេសុ សាលរុក្ខតោ ឧទកធារា និក្ខមិត្វា ចិតកំ និព្ពាបយីសុ។ តតោ ទសពលស្ស ធាតុយោ សុវណ្ណចង្កោដកេ បក្ខិបិត្វា អត្តនោ នគរេ សន្ថាគារេ ឋបេត្វា សត្តិបញ្ជរំ កត្វា ធនុបាការេហិ បរិក្ខិបាបេត្វា សត្តាហំ នច្ចគីតវាទិតគន្ធមាលាទីហិ មល្លរាជបុត្តា សក្ការំ ករឹសុ។

តតោ តេ មល្លរាជានោ រម្មំ ទេវសភោបមំ;
សព្ពថា មណ្ឌយិត្វាន សន្ថាគារំ តតោ បន។

មគ្គំ អលង្ករិត្វាន យាវ មកុដចេតិយា;
ហត្ថិក្ខន្ធេ ឋបេត្វាន ហេមទោណឹ សធាតុកំ។

គន្ធាទីហិបិ បូជេត្វា កីឡន្តា សាធុកីឡិតំ;
បវេសេត្វាន នគរំ សន្ថាគារេ មនោរមេ។

ទសភូមស្មឹ បល្លង្កេ ឋបេត្វា ជិនធាតុយោ;
ឧស្សយុំ តេ តទា ឆត្តេ សន្ថាគារសមន្តតោ។

ហត្ថីហិ បរិក្ខិបាបេសុំ តតោ អស្សេ តតោ រថេ,
អញ្ញោ’ញ្ញំ បរិវារេត្វា តតោ យោធេ តតោ ធនុ;
ឥតិ បរិក្ខិបាបេសុំ សមន្តា យោជនំ កមា,
តទា នច្ចេហិ គីតេហិ វាទិតេហិ ច បូជយុំ។)

បរិនិព្ពានកថា សមត្តា។

តតោ ភគវតោ បរិនិព្ពុតភាវំ សុត្វា អជាតសត្តុ មហារាជា កោសិនារកានំ មល្លានំ សាសនំ បេសេសិ។ អហម្បិ ខត្តិយោ ភគវាបិ ខត្តិយោ សត្ថុនោ សរីរធាតុនំ ថូបញ្ច មហញ្ច ករោមីតិ។ តេនេវ ឧបាយេន វេសាលិយំ

លិច្ឆវិរាជានោ ច កបិលវត្ថុម្ហិ សក្យរាជានោ ច អល្លកប្បកេ ពុលយោ ច រាមគាមកេ កោឡិយា ច វេឋទីបកេ ព្រាហ្មណោ ច បាវាយំ បាវេយ្យកា ច សាសនំ បេសេត្វា សព្ពេ ឯកតោ ហុត្វា កោសិនារកេហិ សទ្ធឹ វិវាទំ ឧប្បាទេសុំ។ តេសំ បន អាចរិយោ ទ្រោណព្រាហ្មណោ នាម។ សោ តេសំ? មា ភោន្តោ វិគ្គហវិវាទំ ករោថ, អម្ហាកំ ភគវា ខន្តិវាទីយេវាតិ វត្វា តាទិសស្ស ច ខន្តិមេត្តានុទ្ទយសម្បន្នស្ស សរីរភាគេ កលហំ កាតុំ អយុត្តន្តិ អាហ។

(រាជា អជាតសត្តុ ច លិច្ឆវី ច នរាធិបា;
សក្យា ច អល្លកប្បា ច កោឡិយាបិ ច រាមកេ។

ព្រាហ្មណោ វេឋទីបោ ច មល្លបាវេយ្យកាបិ ច;
មល្លា ច ធាតុ អត្ថាយ អញ្ញមញ្ញំ វិវាទយុំ។

ឯវំ សន្តេ តទា ទោណោ ព្រាហ្មណោ ឯតទព្រវី;
សុណន្តុ ភោន្តោ មេ វាចំ ហិតមត្ថុបសំហិតំ។

ខន្តិវាទី តសិកាលេ ធម្មបាលកុមារកេ;
ឆទ្ទន្តេ ភុរិទត្តេ ច ចម្បេយ្យេ សង្ខបាលកេ។

មហាកបិជាតកាលេ អម្ហាកំ លោកនាយកោ;
កោបំ អកត្វា អញ្ញេសុ ខន្តិមេវ អកា ជិនោ។

សិង្គាសិង្គេ សុខេ ទុក្ខេ លាភាលាភេ យសាយសេ;
តាទី លក្ខណសម្បន្នោ ខន្តិវាទេសុ កា កថា។

ឯវំ ភវតំ វិវាទេ សម្បហារោ ន សាធុកោ;
សព្ពេវ សហិតា ហោថ សមគ្គា មោទមានកា។

តថាគតស្ស សារីរំ អដ្ឋភាគំ ករោមសេ;
ថូបា វិត្ថារិតា ហោន្តុ បសន្នា ហិ ពហុជ្ជនា។

តេន ហិ វិភជេហិ ត្វំ អដ្ឋភាគន្តុ ព្រាហ្មណ;
ថូបា វិត្ថារិតា ហោន្តុ បសន្នា ហិ ពហុជ្ជនា។

ឯវំ វុត្តេ តទា ទោណោ ព្រាហ្មណោ គណជេដ្ឋកោ;
សុវណ្ណំ នាឡឹ កត្វាន សមំ ភាជេសិ រាជុនំ។

សោឡសនាឡិយោ អាសុំ សព្ពា តា សេសធាតុយោ;
ឯកេកបុរវាសីនំ ទ្វេ ទ្វេ ទោណោ អទា តទា។

ធាតុយោ ច គហេត្វាន ហដ្ឋតុដ្ឋា នរាធិបា;
គន្ត្វា សកេ សកេ រដ្ឋេ ចេតិយានិ អការយុំ។

ទោណោ តុម្ពំ គហេត្វាន ការេសិ តុម្ពចេតិយំ;
អង្គារថូបំ ការេសុំ មោរិយា ហដ្ឋមានសា។

ឯកា ទាឋា តិទសបុរេ ឯកា នាគបុរេ អហុ;
ឯកា គន្ធារវិសយេ ឯកា កាលិង្គរាជិនោ។)

តត្ថ ទោណោតិ? តទា គណាចរិយោ។ សោ ធាតុយោ វិភជន្តោ ឯកំ ទក្ខិណទាឋាធាតុំ គហេត្វា វេឋន្តរេ ឋបេសិ។ តទា សក្កោ អជ្ជ ទក្ខិណទាឋាធាតុំ កោ លភតីតិ ចិន្តេត្វា វេឋន្តរេ បស្សិ។ សោ រតនចង្កោដកំ គហេត្វា អទិស្សមានកាយេន គន្ត្វា ធាតុំ គហេត្វា តាវតឹសភវនេ ចូឡាមណិចេតិយ ឯកយោជនុព្ពេធំយេវ មហន្តំ

ថូបំ កត្វា បបេសិ។ ឯកំ ទក្ខិណទឋាធាតុំ បាទគ្គន្តរេ អក្កមិត្វា គណ្ហិ។ ឯត្តាវតា តាវតឹសភវនេទន្តធាតុកថា បរិបុណ្ណា វេទិតព្ពា។

តទា ជយសេនោ នាម នាគរាជា ភគវតោ បរិនិព្ពុតភាវំ សុត្វា អជ្ជ បច្ឆិមទស្សនំ បស្សិស្សាមីតិ មហន្តំ នាគរាជសម្បត្តិំ គហេត្វា កុសិនារំ គន្ត្វា មហាបូជំ កត្វា ឯកមន្តំ ឋត្វា បាទគ្គន្តរេ ឋិតំ ធាតុំ ទិស្វា នាគេទ្ធិពលេន គហេត្វា នាគភវនំ នេត្វា នាគបុរស្ស មជ្ឈេ រតនខចិតេ ចេតិយេ បបេសិ។ តំ តម្ពបណ្ណិយំ កាកវណ្ណតិស្សរាជកាលេ មហាទេវត្ថេរស្ស សិស្សោ មហិន្ទត្ថេរោ នាម នាគភវនំ គន្ត្វា ទក្ខិណទាឋំ គហេត្វា តម្ពបណ្ណិយំ សេរុនគរំ ហរិត្វា គិរិអភយស្ស សេរុនគរបព្ពតន្តរេ ចេតិយំ ការាបេត្វា បបេសិ។

ឯត្តាវតា នាគភវនេទន្តធាតុកថា បរិបុណ្ណា វេទិតព្ពា។

តត្រាយំ គន្ធារវាសិនោតិ? ឯកា វាមទាឋា ទោណោ នាម អាចរិយោ និវត្ថ វត្ថន្តរេ បបេត្វា គណ្ហិ។ តទា ឯកោ គន្ធារវាសី បុព្ពេ លទ្ធព្យាករណោ កតាភិនីហារោ វត្ថន្តរេ ឋតបិទន្តធាតុំ ទិស្វា កុសលចិត្តេន តតោ ទន្តធាតុំ គហេត្វា គន្ធារវាសិកេហិ សទ្ធឹ អត្តនោ រដ្ឋំ គន្ត្វា ចេតិយវនេ បបេសិ។

ឯត្តាវតា វាមទន្តធាតុកថា បរិបុណ្ណា វេទិតព្ពា។

តត្ថ អជោ វាមទន្តធាតុំ សារិបុត្តត្ថេរស្ស សិស្សោ ខេមោ នាម មុនិ ជាលចិតកតោវ ឧប្បតិត្វា វាមទាឋំ គហេត្វា កាលិង្គបុរំ នេត្វា ព្រហ្មទត្តស្ស រញ្ញោ សមីបំ គន្ត្វា ទន្តធាតុំ ទស្សេត្វា? មហារាជ វាមទន្តធាតុំ ភគវា តមេវ តមស្មឹ ជម្ពុទីបេ យាវ គុហសីវបរម្បរា ទេវមនុស្សានំ អត្ថំ ករិត្វា បរិយោសានេ គុហសីវរញ្ញោ បាហេស្សតីតិ (នីយាទេតុំ) អាហាតិ នីយ្យាទេសិ។

អបរភាគេ ហេមមាលា រាជកញ្ញា ទន្តកុមារេន សទ្ធឹ ព្រាហ្មណវេសំ គហេត្វា ទន្តធាតុំ អាទាយ បលាយិត្វា វាណិជេ អារោបេត្វា នាវា វេគេន គន្ត្វា ចេវ នាគសុបណ្ណេហិ មហន្តំ បូជំ ការេត្វា អនុក្កមេនាគន្ត្វា ជម្ពុកោឡបដ្តនំ បត្វា ទិជវរស្ស អាចិក្ខិតមគ្គេន អនុរាធបុរំ បត្វា កិត្តិស្សិរិមេឃស្ស បវត្តឹ បុច្ឆិត្វា នវវស្សអាយុសមានោ តីសុ សរណេសុ បសន្នភាវំ សុត្វា មេឃគិរិ មហាថេរស្ស សន្តិកំ គន្ត្វា វន្ទិត្វា ឯកមន្តំ និសីទិត្វា ទន្តធាតុំ ជម្ពុទីបតោ គហេត្វា អាគតភាវំ អារោចេត្វា ទស្សេសិ។ ទិស្វា ច បន បីតិយា ផុដោ ឧភិន្នម្បិ សង្គហំ កត្វា មហាវិហារំ អលង្ការេត្វា ជិនទន្តធាតុំ បបេត្វា ឯកំ ភិក្ខុំ បេសេត្វា តំ បវត្តឹ រញ្ញោ អារោចាបេសិ។ តំ សុត្វា រាជា បីតិបាមោជ្ជោ ចក្កវត្តិស្ស សិរិសម្បត្តោ ទឡ្ហេន្វោ វិយ តស្ស បាដិហារិយំ ទិស្វា វិម្ហិតោ និក្ខន្តោ ហុត្វា សកលលង្កាទីបេន បូជេសិ។ ឯតេន នយេន បូជំ កត្វា ឯកទិវសេនេវ នវលក្ខំ បូជេសិ។

សីហឡិន្ទោ ឧភិន្នម្បិ ពហូនិ រតនានិ ច;
តាមេ ច តស្សរេ ចេវ ទត្វាន សង្គហំ អកា។

ឯត្តាវតា អជោទាឋាធាតុកថា បរិបុណ្ណា វេទិតព្ពា។

ចត្តាលីស សមា ទន្តា កេសា លោមា ច សព្ពសោ ទេវា ហរឹសុ ឯកេកំ ចក្កវាឡបរម្បរា។

តត្រ វចនេ, ចត្តាលីស សមា ទន្តាតិ? សេសទន្តា ច កេសា ច លោមា ច នខា ច សព្ពសោបិ មយិបរិនិព្ពុត-កាលេ មា ឧឃ្ឃន្តុ លុញ្ចិត្វា អាកាសេ បតិដ្ឋន្តុ ឯកេកចក្កវាឡញ្ច ឯកេកកេសលោមនខទន្តធាតុបរម្បរា នេត្វា ចេតិយំ ការេត្វាន ទេវមនុស្សានំ អត្ថំ ករោតុតិ អធិដ្ឋហិ។ តស្មា បរិនិព្ពុតកាលតោ យាវ សរីរំ ន ឧឃ្ឃតិ តាវ ឆព្ពណ្ណរស្មិយោ លោមធាតុ ន បជហតិ។ ទោណព្រាហ្មណោបិ ធាតុវិភជនាវសានេ វេឋន្តរេ ច និវាសនន្តរេ ច បាទគ្គន្តរេ ច ធាតូនំ វិនដ្ឋភាវំ ញត្វា បឋវិយំ ឧត្តានកោយេវជាតោ។ តទា សក្កោ ទេវរាជា ទិស្វា អយំ ទេណាចរិយោ ធាតុ អត្ថាយ អនុបរិវត្តេត្វា វិនាសំ បាបុណេយ្យ អហំ វីណាចរិយវេសំ គហេត្វា តស្ស សន្តិកំ គន្ត្វា សោកំ វិនោទេស្សាមីតិ សក្ករូបំ ជហិត្វា វីណាចរិយវេសំ គហេត្វា តស្ស សន្តិកំ គន្ត្វា ឯកមន្តំ ឋិតោ ទិព្ពគីតំ គាយិត្វា វីណំ វាទេន្តោ នានប្បការំ ឧទានេសិ។ យំ ធម្មមេតំ បុរិសស្ស វាទំ ឆិន្ទិស្សាមីតិ វត្វា កថាយ សោតុនំ លោភំ បរស្ស អត្ថំ វិនាសេត្វា អតិលោភេន បុរិសោ បាបកោ ហោតីតិ។ ហំសរាជជាតកំ ទីបេត្វា យំ លទ្ធំ តំ សុលទ្ធន្តិ អាហ។ តំ សុត្វា ទោណោ អយំ វីណាចរិយោ មយ្ហំ ថេនភាវំ អញ្ញាសីតិ សោកំ វិនោទេត្វា ឧដ្ឋាយ អាវជ្ជមានោ តុម្ពំ ទិស្វា យេន ភគវតោ សរីរធាតុយោ មិតា សោបិ ធាតុគតិកោវ។ ឥទំ ថូបំ ករិស្សាមីតិ ចិន្តេត្វា តុម្ពំ គហេត្វាន ចេតិយេ បបេសិ។ មោរិយា អង្គារំ គហេត្វា អង្គារចេតិយំ នាម ការេសុំ។

(នគរេ កបិលវត្ថុម្ហិ សម្មាទិដ្ឋិ ពហុជ្ជនោ;
តត្ថ សារីរិកំ ថូបំ អកាសិ រតនាមយំ។

នគរេ អល្លកេ រម្មេ ពុទ្ធធាតុ បតិដ្ឋិយ;
សិលាយ មុគ្គវណ្ណាយ ថូបំ សធាតុកំ អកា។

ជនោ បាវេយ្យរដ្ឋស្មិ បតិដ្ឋិយ សារីរិកំ;
សិលាយ មណិវណ្ណាយ បាវេយ្យំ ចេតិយំ អកា។

ចីវរំ បត្តទណ្ឌញ្ច មធុរាយំ អបូជយុំ;
និវាសនំ កុសឃរេ បូជយឹសុ មហាជនា។

បច្ចត្ថរណំ កបិលេ ឧណ្ណលោមញ្ច កោសលេ;
បូជេសុំ បាដលិបុត្តេ ករកំ កាយពន្ធនំ។

និសីទនំ អវន្តិសុ ចម្បាយំ’ទកសាដកំ;
ទេវរដ្ឋេ អត្ថរណំ វិទេហេ បរិស្សាវនំ។

វាសិ-សូចិឃរញ្ចាបិ ឥន្ទបត្ថេ អបូជយុំ;
បាសាណកេ បទំ សេដ្ឋំ ភណ្ឌសេសំ បរន្តកេ។

មហីសុ មនុជា ធាតុំ អដ្ឋទោណមិតំ តទា;
ធាតុ វិត្ថារិតា អាសិ លោកនាថស្ស សត្ថុនោ)។

តេ បន រាជានោ ហិ អត្តនោលទ្ធធាតុំ គហេត្វា សកសកនគរំ គន្ត្វា ចេតិយំ ការាបេត្វា មហន្តំ បូជាវិធានំ ករឹសុ។ ចក្ខុមន្តស្ស ភគវតោ សរីរធាតុ អដ្ឋទោណមត្តំ សុវណ្ណនាឡិយា ឯកសតអដ្ឋវីសតិនាឡិកា អហោសិ? សត្ថា បន ឧត្តរាសាឡ្ហនក្ខត្តេន មាតុកុច្ឆិយំ បដិសន្ធឹ គណ្ហិ។ វិសាខនក្ខត្តេន មាតុកុច្ឆិតោ និក្ខមិ។ ឧត្តរាសាឡ្ហនក្ខត្តេន មហាភិនិក្ខមនំ និក្ខមិ។ វិសាខនក្ខត្តេន ពុទ្ធោ អហោសិ។ ឧត្តរាសាឡ្ហនក្ខត្តេន ធម្មចក្កំ បវត្តេសិ។ តេនេវ យមកបាដិហារិយំ អកាសិ។ អស្សយុជនក្ខត្តេន ទេវោរោហណំ អកាសិ។ វិសាខនក្ខត្តេន បរិនិព្ពាយិ។ មហាកស្សបត្ថេរោ ច អនុរុទ្ធត្ថេរោ ច ទ្វេ មហាថេរា ភគវតោ សរីរធាតុយោ វិស្សជ្ជាបេត្វា អទំសុ។

តេសំ រាជូនំ ភគវតោ សរីរធាតុំ លភិត្វា សត្តទិវសសត្តមាសាធិកានិ សត្តវស្សានិ មហារហំ បូជំ កត្វា គតកាលេ មិច្ឆាទិដ្ឋិកមនុស្សា? សមណោ គោតមោ បរិនិព្ពុតោ។ តស្ស ធាតុ អត្ថាយ អម្ហាកំ ជីវិតកប្បនំ នាសេត្វា បូជំ ករោតី’តិ សម្មាសម្ពុទ្ធេ បទុស្សន្តិ។ សក្កោ អាវជ្ជេន្តោ តំ ការណំ ញត្វា មហាកស្សបត្ថេរស្ស អារោចេសិ;’ភន្តេ មិច្ឆាទិដ្ឋិកា មនុស្សា ភគវតិ បទុដ្ឋចិត្តេន ឥតោ ចុតា អវីចិនិរយំ ឧប្បជ្ជន្តិ។ ពហុតរា អនាគតេ មិច្ឆាទិដ្ឋិកា មាតុបិតុឃាតកា រាជានោ ភវិស្សន្តិ។ អជ្ជេវ ធាតុយោ និទហិតុំ វដ្តតី’តិ ថេរោ វិចារេត្វា អទ្ទស។

អនន្តមត្តំ ធរមានកាលេ កត្វាន សត្តានមលីនចិត្តោ សេសានមត្ថាយ សរីរធាតុំ ឋបេត្វ សោ មច្ចុមុខំ ឧបេតោ។ (កត្វា យោ ពោធិញាណំ វិវិធពលវរំ ពុជ្ឈិតុំ បារមីយោ វត្វា សង្ខេយ្យបុណ្ណេ អបរិមិតភវេ ឧត្តរិត្វា សុមុត្តំ។ អារោហិត្វាន សីឃំ អរិយសិវបទំ អច្ចុតំ សីតិភាវំ បត្តោ សោ ជាតិបារំ និខិលបទហនំ ទុក្ករំ ការយិត្វា។

ធាត្វន្តរាយំ ទិស្វាន ថេរោ កស្សបសវ្ហយោ;
និធានំ សព្ពធាតុនំ ការោហិត្យាហ ភូបតី។

សាធូតិ សោ បដិស្សុត្វា មាគធោ តុដ្ឋមានសោ;
ធាតុនិធានំ ការេសិ សព្ពត្ថ វត្តិតាទិយ។

ការាបេត្វាន សោ រាជា កស្សបស្ស និវេទយិ;
ធាតុយោ អាហរិ ថេរោ ឥទំ ការណមទ្ទស។

ភុជង្គា បរិគណ្ហឹសុ រាមគាមម្ហិ ធាតុយោ;
ចេតិយេ ធារយិស្សន្តិ លង្កាទីបេ អនាគតេ។

តា ធាតុយោ ឋបេត្វាន ថេរោ កស្សបសវ្ហយោ;
រញ្ញោ អជាតសត្តុស្ស អទាសិ ធាតុយោ តទា។

គេហេ ចូបករណានិ ចតុសដ្ឋិសតានិ សោ;
អព្ភន្តរេ ឋបេសិ រាជា សព្ពា តា ពុទ្ធធាតុយោ។

ករណ្ឌាសីតិ សំកិណ្ណំ ចេតិយាសីតិលង្កតំ;
គេហេ ពហុសមាកិណ្ណំ ថូបារាមប្បមាណកំ។

ការេត្វា សព្ពករណំ វាលិកំ ឱកិរី តហឹ;
នានាបុប្ផសហស្សានិ នានា គន្ធំ សមាកិរិ។

អសីតិថេររូបានិ អដ្ឋចក្កសតានិ ច;
សុទ្ធោទនស្ស រូបម្បិ មាយាបជាបតាទិនំ។

សព្ពានិ តានិ រូបានិ សុវណ្ណស្សេវ ការយិ;
បញ្ច ឆត្តធជសតេ ឧស្សាបេសិ មហីបតី។

ធាតុរូបមយេ កុម្ភេ កុម្ភេ ច រតនាមយេ;
បញ្ច បញ្ច សតេយេវ ឋបាបេសិ សមន្តតោ។

សោវណ្ណនិក្ខមយេន ច កបាលេ រជតាមយេ;
បុរេសិ គន្ធតេលស្ស ជាលាបេត្វា បទីបកេ។

បញ្ច បញ្ច សតេយេវ ឋបាបេសិ ទិសម្បតិ;
ឥមេ តថេវ តិដ្ឋន្តុ អធិដ្ឋាសិ មហាមុនិ។

វិត្ថារិតា ធម្មាសោកោ ភវិស្សតិ អនាគតេ;
អក្ខរេ សោណ្ណបត្តម្ហិ ឆិន្ទាបេសិ មហាមតី។

បកប្បិត្វា វិសុកម្មំ ធាតុគព្ភសមន្តតោ;
វាតវេគេន យាយន្តំ យន្តរូបមការយី។

កត្វា សិលាបរិក្ខេបំ បិទហិត្វា សិលាហិ តំ;
តស្សូបរិ ករី ថូបំ សមំ បាសាណថូបិយំ។)

ធាតុនិធានកថា សមត្តា។

ឥតិ អរិយជនប្បសាទនត្ថាយ កតេ ធាតុវំសេ តថាគតស្ស បរិនិព្ពុតាធិការោ នាម ទុតិយោ បរិច្ឆេទោ។

៣. ធាតុបរម្បរាកថា

ធាតុសុ បន វិភជិត្វា ទីយមានេសុ សត្ថុនោ នលាដធាតុ កោសិនារកានំ មល្លានំ លទ្ធកោដ្ឋាសេយេវ អហោសិ។ មហាកស្សបត្ថេរោ តេ ឧបសង្កមិត្វា សត្ថុនោ នលាដធាតុ តុម្ហាកំ កោដ្ឋាសេ អហោសិ, តំ គហេតុំ អាគតោ, ភគវា ហិ ធរមានេយេវ តម្ពបណ្ណិទីបស្ស អនុជានិ, 'តស្មា តំ អម្ហាកំ ទេថា'តិ។ តំ សុត្វា មល្លរាជានោ?'ឯវំ បតិគណ្ហថ ភន្តេ ធាតុ'តិ មហាកស្សបត្ថេរស្ស អទំសុ។ សោ អត្តនោ សទ្ធិវិហារិកំ មហានន្ទត្ថេរំ បក្កោសាបេត្វា នលាដធាតុំ ថេរស្ស និយ្យាទេត្វា' ឥមំ ធាតុំ តម្ពបណ្ណិ ទីបេ មហាវាលុកគង្គាយ ទក្ខិណភាគេ សេរុនាម ទហស្ស អន្តេ វរាហ នាម សោណ្ឌិមត្ថកេ កាកវណ្ណតិស្សោ នាម រាជា បតិដ្ឋាបេស្សតិ, ចេតិយំ សង្ឃារាមំ ការាបេស្សតិ, ត្វំ ឥមំ ធាតុំ គហេត្វា វេសាលិយំ ឧបនិស្សាយ មហាវនវិហារេ កុដាគារសាលាយំ សត្ថុនោ វសិតគន្ធកុដិយំ ឋបេត្វា ធាតុបូជំ កត្វា អាយុសង្ខារេ ឱស្សដ្ឋេ បរិនិព្ពាបយមានេ អត្តនោ សទ្ធិវិហារិកស្ស ចន្ទគុត្តត្ថេរស្ស ធាតុវំសំ កថេត្វា អប្បមត្តោ ហោហី'តិ វត្វា ធាតុំ ថេរស្ស ទត្វា អនុបាទិសេសនិព្ពានធាតុយា បរិនិព្ពាយិ។

សាវកោ សត្ថុកប្បោ សោ បភិន្នបដិសម្ភិទោ;
គហេត្វា មានយិ ធាតុំ មហានន្ទោ មហាវនេ។

តស្ស ថេរស្ស សទ្ធិវិហារិកោ ចន្ទគុត្តត្ថេរោ ធាតុំ គហេត្វា អាកាសំ ឧគ្គន្ត្វា សាវត្ថិយំ ជេតវនមហាវិហារេ ទសពលេន វសិតគន្ធកុដិយំ ឋបេត្វា ធាតុបូជំ កត្វា ចិរំ វិហាសិ។ សោបិ អាយុសង្ខារេ ឱស្សដ្ឋេ បរិនិព្ពាបយមានេ អត្តនោ។ សទ្ធិវិហារិកំ ភទ្ទសេនត្ថេរំ បក្កោសាបេត្វា ធាតុំ ថេរស្ស និយ្យាទេត្វា ធាតុវំសំ កថេត្វា អនុសាសិត្វា អនុបាទិសេសាយ និព្ពានធាតុយា បរិនិព្ពាយិ។

ចន្ទគុត្តោ មហាបញ្ញោ ឆឡភិញ្ញោ វិសារទោ;
រម្មេ ជេតវនេ ធាតុំ ឋបេត្វា វន្ទនំ អកា។

តស្ស សិស្សោ ភទ្ទសេនត្ថេរោ ធាតុំ គហេត្វា អាកាសេន គន្ត្វា ធម្មចក្កប្បវត្តនេ ឥសិបតនេ មហា វិហារេ សត្ថុនោ វសិតគន្ធកុដិយំ ឋបេត្វា គន្ធមាលាទីហិ បូជេត្វា ចិរំ វិហាសិ។ សោ បរិនិព្ពាបយមានោ អត្តនោ សទ្ធិវិហារិកស្ស ជយសេនត្ថេរស្ស ធាតុំ និយ្យាទេត្វា ធាតុវំសំ កថេត្វា អនុបាទិសេសាយ និព្ពានធាតុយា បរិនិព្ពាយិ។

ភទ្ទសេនោ មហាថេរោ កតកិច្ចោ មហាឥសិ;
ធាតុំ ឋបេត្វា ឥសិបតនេ វន្ទិត្វា និព្ពុតឹ គតោ។

សោ បន ជយសេនត្ថេរោ តំ ធាតុំ គហេត្វា វេលុវនមហាវិហារេ សត្ថុនោ វសិតគន្ធកុដិយំ ឋបេត្វា គន្ធមាលាទីហិ បូជេត្វា ចិរំ វសិត្វា បរិនិព្ពាបយមានោ អត្តនោ សទ្ធិវិហារិកស្ស មហាសង្ឃរក្ខិតត្ថេរស្ស ធាតុំ និយ្យាទេត្វា ធាតុវំសំ កថេត្វា អនុបាទិសេសាយ និព្ពានធាតុយា បរិនិព្ពាយិ។

គហេត្វាន ធាតុវរំ ជយសេនោ មហាមុនិ;
និធាយ វេលុវនេ រម្មេ អកា បូជំ មនោរមំ។

សោ បនាយស្មា សង្ឃរក្ខិតត្ថេរោ ធាតុំ គហេត្វា អាកាសេន អាគន្ត្វា កោសម្ពី ឧបនិស្សាយ ឃោសិតសេដ្ឋិនា ការាបិតេ ឃោសិតារាមេ ភគវតោ វសិតគន្ធកុដិយំ ឋបេត្វា គន្ធមាលាទីហិ បូជំ កត្វា ចិរំ វិហាសិ។ សោ'បិ បរិនិព្ពាបយមានោ អត្តនោ សទ្ធិវិហារិកំ មហាទេវត្ថេរំ បក្កោសាបេត្វា ធាតុវំសំ កថេត្វា អប្បមត្តោ ហោហី'តិ វត្វា អនុបាទិសេសាយ និព្ពានធាតុយា បរិនិព្ពាយិ។

សង្ឃរក្ខិតវ្ហយោ ថេរោ ចន្ទោ វិយ សុបាកដោ;
ឋបេត្វា ឃោសិតារាមេ អកា បូជំ មនោរមំ។

តស្ស ថេរស្ស សទ្ធិវិហារិកោ មហាទេវត្ថេរោ ធាតុំ គហេត្វា ទេវានម្បិយតិស្សស្ស មហារញ្ញោ ភាតុ មហានាគស្ស ឧបរាជស្ស មហាគាមេ សេតច្ឆត្តំ ឧស្សាបិតកាលេ ហត្ថោដ្ឋ នាមជនបទេ កុក្កុដបព្ពតន្តរេ ម

ហាសាលរុក្ខមូលេ អាកាសតោ ឱតរិត្វា និសីទិ។ តស្មឹ សមយេ មហាកាឡោ នាម ឧបាសកោ អត្តនោ បុត្តទារេហិ សទ្ធឹ មាលាគន្ធវិលេបនំ ធជបតាកាទីនិ គាហាបេត្វា ទិវសស្ស តិក្ខត្តុំ មហន្តេហិ បូជាវិធានេហិ ធាតុំ បរិហរិត្វា ចិរំ វសិ។ មាសស្ស អដ្ឋ-ឧបោសថទិវសេ ធាតុតោ ឆព្ពណ្ណរំសិយោ ឧគ្គច្ឆឹសុ។ តស្មឹ សមយេ សោ បទេសោ ពុទ្ធស្ស ធរមានកាលោ វិយ អហោសិ។ ជនបទវាសី មនុស្សាបិ ថេរស្ស សន្តិកេ សីលានិ គណ្ហន្តិ, ឧបោសថវាសំ វសន្តិ, ទានំ ទេន្តិ, ចេតិយស្ស មហន្តំ បូជំ ករោន្តិ។ តតោ អបរភាគេ ឧបរាជា មហាគាមេ វិហរន្តោ ភេរឹ ចរាបេសិ? យោ អម្ហាកំ ទសពលស្ស ធាតុំ គហេត្វា ឥធាគតោ, តស្ស មហន្តំ សម្បត្តឹ ទស្សាមីតិ។ តស្មឹ កាលេ កុដុម្ពិកោ មហាកាឡោ ឧបរាជំ បស្សិស្សាមីតិ តស្ស អនុច្ឆវិកំ បណ្ណាការំ គហេត្វា រាជទ្វារេ ឋត្វា សាសនំ បហិណិ។ ឧបរាជា តំ បក្កោសាបេសិ។ សោ គន្ត្វា វន្ទិត្វា ឋិតោ តំ បណ្ណាការំ រាជបុរិសានំ បដិច្ឆាបេសិ។ ឧបរាជា? មាតុល មហាកាឡ, តុម្ហាកំ ជនបទេ អម្ហាកំ សត្ថុនោ ធាតុ អត្ថី'តិ អាហ។ មហាកាឡោ ឧប រាជស្ស កថំ សុត្វា អត្ថិ ទេវ, មយ្ហំ កុលុបគត្ថេរស្ស សន្តិកេ អាទាសមណ្ឌលប្បមាណំ សត្ថុនោ នលាដធាតុ ឆព្ពណ្ណរំសីហិ អាកាសប្បទេសេ សូរិយសហស្សចន្ទសហស្សានំ ឧដ្ឋិតកាលោ វិយ ឱភាសេតិ។ សោ ជនបទោ ពុទ្ធស្ស ឧប្បន្នកាលោ វិយ អហោសីតិ អាហ។ តស្ស កុដុម្ពិកស្ស កថំ សុណន្តស្សេវ រញ្ញោ សកលសរីរំ បញ្ចវណ្ណាយ បីតិយា បរិបុណ្ណំ អហោសិ។ អតិវិយ សោមនស្សប្បត្តោ រាជា មយ្ហំ មាតុលស្ស មហាកាឡស្ស សតសហស្សំ កហាបណានិ ច ចតុសិន្ធវយុត្តរថញ្ច សុវណ្ណាលង្ការេហិ សុសជ្ជិតំ ឯកំ អស្សញ្ច ឧទកផាសុកដ្ឋានកេ ខេត្តញ្ច បញ្ចទាសិសតញ្ច ទេថា'តិ វត្វា អញ្ញញ្ច បសាទំ ទាបេសិ។ សោ ឧបរាជា ឯត្តកំ កុដុម្ពិកស្ស ទាបេត្វា តំ ទិវសមេវ នគរេ ភេរឹ ចរាបេត្វា ហត្ថស្សរថយានានិ គហេត្វា កុដុម្ពិកំ មគ្គទេសកំ កត្វា អនុបុព្ពេន ហត្ថោឌ្ឋជនបទំ បត្វា រមណីយេ ភូមិប្បទេសេ ខន្ធាវារំ ពន្ធិត្វា អមច្ចគណបរិវុតោ កុដុម្ពិកំ គហេត្វា ថេរស្ស វសនដ្ឋានំ គន្ត្វា វន្ទិត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ។ សេសា អមច្ចា កុដុម្ពិកោ ច ថេរំ វន្ទិត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋំសុ។ ឧបរាជា ថេរំ វន្ទិត្វា សារាណីយំ កថំ កត្វា ឯកមន្តំ និសិន្នោ បដិសន្ថារមកាសិ។ មហាទេវត្ថេរោបិ សម្មោទនីយំ កថំ កត្វា កិស្ស ត្វំ មហារាជ ឥធាគតោសិ អាគតការណំ មេ អារោចេហី'តិ អាហ។ ភន្តេ តុម្ហាកំ។ សន្តិកេ អម្ហាកំ ភគវតោ នលាដធាតុ អត្ថិ កិរ។ តំ វន្ទិស្សាមិ'តិ អាគតោម្ហី'តិ អាហ។ ថេរោ? ភទ្ទកំ មហា រាជ តយា កតន្តិ វត្វា ធាតុឃរទ្វារំ វិវរិត្វា មហារាជ ពុទ្ធស្ស នលាដធាតុ អតិទុល្លភា'តិ អាហ។ រាជា សោឡសេហិ គន្ធោទកេហិ នហាយិត្វា សព្ពាលង្ការបតិមណ្ឌិតោ ឯកំសំ ឧត្តរាសង្គំ ករិត្វា អញ្ជលឹ បគ្គយ្ហ នមស្សមានោ អដ្ឋាសិ។ ពុទ្ធារម្មណាយ បីតិយា សកលសរីរំ ផុដំ អហោសិ។

(រាជា បីតិវេគេន ឥមា គាថា អាហ;
នមាមិ វីរ បាទេ តេ ចក្កង្កិត តលេ សុភេ;
វន្ទិតេ នរទេវេហិ អមតំ ទេហិ វន្ទិតេ។

លោកនាថ តុវំ ឯកោ សរណំ សព្ពបាណិនំ;
លោកេ តយា សមោ នត្ថិ តារេហិ ជនតំ ពហុំ។

មហណ្ណវេ មយំ ភន្តេ និមុគ្គា ទីឃសម្ភវេ;
អប្បតិស្សា អប្បតិដ្ឋា សំសរាម ចិរំ តហឹ។

ឯតរហិ តុម្ហេ អាបជ្ជ បតិដ្ឋំ អធិគច្ឆរេ;
តុម្ហាកំ វន្ទនំ កត្វា ឧត្តិណ្ណម្ហ ភវណ្ណវា'តិ។)

តស្មឹ ខណេ ធាតុតោ រស្មិយោ និក្ខមឹសុ។ សកល លង្កាទីបំ សុវណ្ណរសធារាហិ សញ្ឆន្នំ វិយ អហោសិ។ មហន្តំ បីតិសោមនស្សំ ឧប្បជ្ជិ។ រាជា មហន្តំ សោមនស្សំ បត្តោ ហុត្វា ហដ្ឋតុដ្ឋោ អហោសិ។ សោ ធាតុឃរតោ និក្ខមិត្វា ថេរេន សទ្ធឹ អលង្កតមណ្ឌបេ ឯកមន្តំ និសីទិ។ ឯកមន្តំ និសិន្នោ (និសជ្ជាទោសេ វជ្ជេត្វា សេយ្យថិទំ? អតិទុរច្ចាសន្ន-ឧបរិវាត-ឧន្នតប្បទេស-អតិសម្មុខ-អតិបចឆា'តិ។ អតិទូរេ និសិន្នោ សចេ កថេតុកាមោ ឧច្ចាសទ្ទេន កថេតព្វំ ហោតិ។ អច្ចាសន្នេ និសិន្នោ សង្ករំ ករោតិ។ ឧបរិវាតេ និសិន្នោ សរីរគន្ធោ វាយតិ។ ឧន្នតប្បទេសេ និសិន្នោ អគារវំ ករោតិ។ អតិសម្មុខេ និសិន្នោ ចក្ខុនា ចក្ខុំ បហរិត្វា ទដ្ឋព្វំ ហោតិ។ អតិបច្ឆា និសិន្នោ គីវំ បរិវត្តេត្វា ទដ្ឋព្វំ ហោតិ។ ឥតិ និសជ្ជាទោសំ វជ្ជេត្វា និសិន្នោ)។ ឯវមាហ។ ភន្តេ ឥមំ ធាតុំ មយ្ហំ ទេថ។ មហន្តំ បូជាសក្ការំ កត្វា បរិហរាមីតិ។ ភទ្ទកំ មហារាជ ឥមាយ ធាតុយា សម្មាសម្ពុទ្ធោ ធរមានោយេវ ព្យាករណំ អកាសិ។ តុម្ហាកំ វំសេ ជាតោ កាកវណ្ណតិស្សោ នាម រាជា ឥមស្មឹ ទីបេ មហាវាលុកគង្គាយ ទក្ខិណតីរេ សេរុ នាម ទហស្ស អន្តេ វរាហ នាម សោណ្ឌិយា មត្ថកេ បតិដ្ឋបេត្វា មហន្តំ ថូបំ ករិស្សតី'តិ វត្វា សត្ថា តត្ថ សមាបត្តឹ សមាបជ្ជិត្វា បញ្ចសតខីណាសវេហិ សទ្ធឹ តិក្ខត្តុំ បទក្ខិណំ កត្វា គតោ។ តស្មា គណ្ហថ មហារាជា'តិ វត្វា ធាតុំ អទាសិ។

រាជា ធាតុំ គហេត្វា ចតុរស្សបល្លង្កេ ធាតុករណ្ឌកំ និទហិត្វា ករណ្ឌកេ ធាតុំ បតិដ្ឋាបេត្វា តំ កុមុទបត្តសន្និហមង្គលសិន្ធវយុត្តរថេ ឋបេត្វា សមន្តា អារក្ខំ សំវិទហិត្វា (រាជា ធាតុំ គហេត្វា) បញ្ចង្គតុរិយេបគ្គណ្ហាបយមានោ បច្ឆា អាគច្ឆតុ’តិ មហាជនស្ស សាសនំ វត្វា មហាទេវត្ថេរស្ស សន្តិកំ គន្ត្វា? តុម្ហេ ភន្តេ, ធាតុយា ឧបដ្ឋានំ ករោន្តោ អាគច្ឆថា’តិ អាហ។ ថេរោ តស្ស កថំ សុត្វា;’មហារាជ អយំ ធាតុ បរម្បរា អាគតា។ អហំ ភគវតោ ធម្មភណ្ឌាគារិកអានន្ទត្ថេរោ វិយ ឥមំ ធាតុំ បរិហរិស្សាមី’តិ វត្វា អត្តនោ បច្ចយទាយកំ កុដុម្ពិកំ អាបុច្ឆិត្វា បត្តចីវរមាទាយ ធាតុំ ឧបដ្ឋហិយមានោ បច្ឆតោ បច្ឆតោ គច្ឆតិ។ រាជា ធាតុំ គហេត្វា អនុបុព្ពេន មហាគាមំ បត្តោ មហាសេនគុត្តំ បក្កោសាបេត្វា នគរំ អលង្ការាបេហី’តិ អាហ។ សោ នគរេ ភេរឹ ចរាបេត្វា អដ្ឋារស វីថិយោ សម្មជ្ជន្តុ, បុណ្ណឃដេ ឋបេន្តុ, ធជបតាកាទយោ ឧស្សាបេន្តុ, តោរណានិ ឧស្សាបេន្តុ, បញ្ចវណ្ណានិ បុប្ផានិ ឱកិរន្តុ, សកលនគរំ អលង្ករោន្តុ, គន្ធមាលាទយោ គហេត្វា សុន្ទត្តរាសង្កា ហុត្វា សកលនាគរា បដិបថំ អាគច្ឆន្តុតិ អាណាបេសិ។ តតោ មហាជនោ សព្ពតុរិយានិ ឃោសាបយមានោ គន្ធមាលាទិហត្ថោ បដិបថំ និក្ខន្តោ។ ទេវមនុស្សា ភិក្ខុភិក្ខុនិយោ ឧបាសកោបាសិកា អប្បមាណា អហេសុំ។ (គន្ធមាលាទិបុណ្ណឃដសមុស្សិតធជាកិណ្ណា) បរិសា វេលុក្ខេបសហស្សានិ បវត្តយឹសុ។ សុគន្ធវាតាភិឃាតសមុទ្ទឃោសោ វិយ សកលនគរំ ឯកនិន្នាទជាតំ។ សោ រាជា នគរេ ពន្ធនាគារេ សព្ពសត្តេ ពន្ធនា មុញ្ចន្តុ, ធម្មេន សមេន អនុសាសន្តុតិ វត្វា ធាតុំ គហេត្វា អត្តនោ នគរំ បវេសេត្វា អត្តនោ រាជនិវេសនំ អាគន្ត្វា នាដកីនំ សញ្ញមទាសិ ធាតុំ វន្ទន្តុតិ។ នាដកី នានាភរណេហិ បតិមណ្ឌិតា រាជគេហតោ និក្ខមិត្វា ធាតុំ វន្ទិត្វា អត្តនោ អត្តនោ ហត្ថគតានិ តុរិយភណ្ឌានិ សាធុកំ បគ្គណ្ហិត្វា មហន្តំ បូជមកំសុ។

តតោ វឌ្ឍកី បក្កោសាបេត្វា រាជនិវេសនតោ នាតិទូរេ នាច្ចាសន្នេ សុភុមិតលេ ធាតុឃរំ ការាបេត្វា មាលាកម្មលតាកម្មាទី បតិដ្ឋាបេត្វា ធាតុឃរេ វិចិត្តមណ្ឌបំ ការាបេត្វាន សត្តរតនមយំ ធាតុករណ្ឌកំ ការាបេត្វា ធាតុករណ្ឌកេ ធាតុំ ឋបេត្វា រតនបល្លង្ក មត្ថកេ ធាតុំ ឋបេត្វា ឧបរិ វិចិត្តវិតានំ ពន្ធិត្វា សាណិយា បរិក្ខិបាបេត្វា មហន្តេន បរិវារេន មហន្តំ ធាតុបូជំ អកាសិ។ មហាជនា គន្ធមាលំ គហេត្វា មាសស្ស អដ្ឋុបោសថទិវសេ ធាតុយា មហន្តំ បូជំ អកំសុ។ ធាតុតោ រំសិយោ សមុគ្គច្ឆន្តិ។ មហាជនា វិម្ហយជាតា សាធុការំ ករោន្តិ។ សោមនស្សភូតា សកលនគរវាសិនោ ពុទ្ធារម្មណ បីតឹ គហេត្វា ទិវសេ ទិវសេ ធាតុយា មហន្តំ បូជំ ករោន្តា វីតិនាមេន្តិ។ បញ្ចសីលានិ រក្ខន្តិ, ពុទ្ធមាមកា ធម្មមាមកា សង្ឃមាមកា ហុត្វា សរណានិ គច្ឆន្តិ។ រាជា មហាជនស្ស ឱវទតិ។ “មេត្តំ ភាវេថ, ករុណំ មុទិតំ ឧបេក្ខំ ភាវេថ, កុលេ ជេដ្ឋាបចាយនកម្មំ ករោថា“តិ។ ឱវទិត្វា ភិក្ខុសង្ឃស្សបិ ចត្តារោ បច្ចយេ គង្គាយ មហោ-ឃប្បវត្តនកាលោ វិយ មហាទានំ បវត្តេសិ។ មាតាបិតុដ្ឋានេ ឋត្វា ភិក្ខុសង្ឃំ សង្គណ្ហិ។ មហាជនា តស្ស ឱវាទេ ឋត្វា ទានាទីនិ បុញ្ញានិ កត្វា យេភុយ្យេន តស្មឹ កាលេ មតា សគ្គំ គតា។

កល្យាណវគ្គម្ហិ បតិដ្ឋិតា ជនា,
ទានាទិ បុញ្ញានិ ករិត្វ សព្ពទា;
ចុតា ចុតា សព្ពជនា សុមានសា,
គតា អសេសំ សុគតឹ សុភេ រតា។

រាជា ធាតុយា មហន្តំ បូជំ ករោន្តោ មហគាមេ វិហាសិ។ តេន បតិដ្ឋាបិតវិហារា កថេតព្ពា? កថំ? លេនវិហារំ ចន្ទគិរីវិហារំ កោដិបព្ពតវិហារំ នគរង្គណវិហារំ សេលកា វិហារំ តលាកាវិហារន្តិ ឯវមាទយោ វិហារេ បតិដ្ឋាបេត្វា តិបិដកមហាអរិដ្ឋត្ថេរស្ស ទក្ខិណោទកំ ទត្វា មហាវិហារេ និយ្យាទេសិ។ ឯវំ សោ រាជា យាវជីវំ ធាតុំ បរិហរិត្វា បច្ឆិមេ កាលេ មរណមញ្ចេ និបន្នោ អត្តនោ បុត្តំ យដាលតិស្ស កុមារំ បក្កោសាបេត្វា; តាត តិស្ស, អម្ហេហិ បរិហរិត នលាដធាតុ បូជេហី’តិ ធាតុវំសំ កថេត្វា បុត្តំ អនុសាសិត្វា កាលំ កត្វា សគ្គបុរំ គតោ។

រាជា មហានាគវរោ យសស្សិ,
កត្វាបិ រជ្ជំ មតិមា សុសទ្ធោ;
មានេត្វ សង្ឃំ ចតុបច្ចយេហិ,
អគា អសោកោ វរទេវលោកំ;

តស្ស បុត្តោ យដាលតិស្សកុមារោ បិតុ អច្ចយេន បិតរា វុត្តនិយាមេនេវ ធាតុយា មហន្តំ បូជំ ការេសិ។ សោ’បិ ទិវសស្ស តយោ វារេ ធាតុបដ្ឋានំ ករោន្តោ រជ្ជំ ការេត្វា ចិរំ វិហាសិ។ ឥមិនា’បិ បតិដ្ឋាបិតវិហារា កថេតព្ពា; ធម្មសាលវិហារំ មហាធម្មសាលវិហារំ សេលាភយវិហារន្តិ ឯវមាទយោ បតិដ្ឋាបេត្វា-តិបិដកមហាអរិដ្ឋត្ថេរស្ស សទ្ធិវិហារិកោ តិបិដកមហាអភយត្ថេរោ ឧបរាជស្ស មហានាគស្ស អយ្យកោ។ តស្ស ថេរស្ស ទក្ខិណោទកំ អទាសិ។ សោ’បិ រាជា យាវជីវំ ធាតុំ បរិហរិត្វា បច្ឆិមេ កាលេ មរណមញ្ចេ និបន្នោ អត្តនោ បុត្តំ

គោឋាភយកុមារំ បក្កោសាបេត្វា’ធាតុយា មហន្តំ បូជំ ករោន្តោ អប្បមត្តោ ហោហី’តិ វត្វា ធាតុវំសំ កថេត្វា កាលំ កត្វា សគ្គេ និព្ពត្តិ។

យដ្ឋាលកោ នាម មហាមហីបតិ,
មហាជនស្សត្ថករោ គុណាលយោ;
សោ ធាតុបូជំ វិបុលំ អនេកធា,
កត្វា គតោ ទេវបុរំ អនិន្ទិតោ។

តស្ស បុត្តោ គោឋាភយកុមារោ បិតុ អច្ចយេន បិតរា វុត្តនិយាមេនេវ ធាតុយា មហន្តំ បូជំ កត្វា គោឋាភយ មហារាជា ហុត្វា រជ្ជំ ករោន្តោ កាចរគាមេ ទសភាតិកេ រាជានោ ឃាតេត្វា ទណ្ឌកម្មត្ថាយ គោឋាភយមហាថេរស្ស ហត្ថោឌ្ឌជនបទេ វសន្តស្ស មត្តិកលេនវិហារំ ខីរសាល វិហារំ នាគមហាវិហារំ កុម្ភសេល វិហារំ ចេតិយបព្ពតវិហារំ សានុបព្ពតវិហារំ កណិការ សេលវិហារំ អម្ពសេល វិហារំ តិន្ទុកលេន វិហារំ ករណ្ឌកវិហារំ គោធសាលវិហារំ វាលុកតិត្ថវិហារន្តិ ឯវមាទយោ គង្គាយ បរតីរេ បញ្ចសតវិហារេ ឱរិមតីរេ បញ្ចសតវិហារេ ចា’តិ វិហារសហស្សំ ការេត្វា អត្តនោ សទិសនាមស្ស គោឋាភយត្ថេរស្ស ទក្ខិណោទកំ ទត្វា អទាសិ។ សោ យាវជីវំ ធាតុបូជំ កត្វា បច្ឆិមេ កាលេ មរណមញ្ចេ និបន្នោ អត្តនោ បុត្តំ កាកវណ្ណតិស្ស កុមារំ បក្កោសាបេត្វា អាលិង្គិត្វា;’តាត តិស្ស, អយំ នលាដធាតុ អម្ហាកំ បរម្បរាយ អាគតា។ ត្វំ កិរ ធាតុំ គហេត្វា មហាគង្គាយ បស្សេ សេរុ នាម ទហស្ស អន្តេ វរាហ នាម សោណ្ឌិយា មត្ថកេ បតិដ្ឋាបេត្វា សង្ឃារាមំ ការាបេស្សសី’តិ សត្ថា ជីវមានោ វ្យាករណមកាសិ។ តស្មា ត្វំ ឥមំ ធាតុំ គហេត្វា មមច្ចយេន តស្មឹ ឋានេ បតិដ្ឋាបេហី’តិ បុត្តំ អនុសាសិត្វា កាលកិរិយំ កត្វា សគ្គេ និព្ពត្តិ។

គោឋាភយោ នាម មហីបតិស្សរោ,
មហាជនេ តោសយិ អប្បមត្តោ;
សោ ធាតុបូជំ វិបុលំ ករិត្វា,
អគា អសោកោ វរទេវលោកំ។

មហានន្ទោ មហាបញ្ញោ ចន្ទគុត្តោ ពហុស្សុតោ;
ភទ្ទសេនោ មហាថេរោ ភទ្ទធម្មេ វិសារទោ។

ជយសេនោ ច សោ វីរោ ថេរោ សោ សង្ឃរក្ខិតោ;
ទេវត្ថេរោ ច មេធាវី រក្ខកា ធាតុ ភទ្ទកា។

ឧបរាជា មហានាគោ យដ្ឋាលកោ មហាពលោ;
គោឋាភយោ មហាបុញ្ញោ កាកវណ្ណោ ច វីរិយវា។

ឯតេ ថេរា ច រាជានោ បុញ្ញវន្តោ សុមានសា;
ធាតុ បរម្បរានីតា ធាតា ធាតុសុកោវិទា។

កស្សបាទីនថេរានំ បរម្បរាយមាគតា;
មហានាគាទិ ហត្ថតោ យាវ តិស្សមុបាគតា។

ឥតិ អរិយជនប្បសាទនត្ថាយ កតេ ធាតុវំសេ

ធាតុបរម្បរា កថា នាម

តតិយោ បរិច្ឆេទោ។

៤. បកិណ្ណកកថា

តត្រ បត្វា រញ្ញោ ឧប្បត្តិ កថេតព្ពា។ (សោ បន) អម្ហាកំ សត្ថុនោ ពោធិប្បត្តិតោ បុរេតរមេវ មហាមលយ រដ្ឋេ វនចរកំ បដិច្ច តស្ស ភរិយាយ កុច្ឆិយំ បដិសន្ធឹ គណ្ហិ។ នវឌ្ឍមាសាវសានេ មាតុកុច្ឆិតោ និក្ខមិត្វា កមេន វឌ្ឍន្តោ វិញ្ញុភាវំ បាបុណិ។ តស្ស បិតា ឯកំ ទារិកំ អានេត្វា បុត្តស្ស គេហេ អកាសិ។ អបរភាគេ តស្ស បិតា កាលមកាសិ។ កុមារោ’ចរកោ’តិ បញ្ញាយិ។ សោ តតោ បដ្ឋាយ បច្ចេកពុទ្ធំ ឧបដ្ឋហិ។ ចរកោ អត្តនោ និវាសវត្ថុស្មឹ កទលិបនសាទីនិ រោបេត្វា ផលារាមំ អកាសិ។ តតោ អបរភាគេ តេន រោបិតបនសរុក្ខោ មហន្តំ ចាដិប្បមាណំ បនសផលំ គណ្ហិ។ ចរកោ អត្តនោ វត្ថុំ គន្ត្វា សាខាយ សុបក្កំ បនសផលំ បស្សិត្វា ឆិន្ទិត្វា គេហំ អាហរិត្វា អបស្សាយំ លុញ្ចិត្វា ឧបធារេសិ។ តតោ សមន្តា ចតុមធុរំ វិយ យូសំ ឱតរិត្វា អបស្សយំ អបនីត អារាជំ បូរេត្វា អដ្ឋាសិ។ តតោ ចរកោ ឯវំ ចិន្តេសិ។ ឥមំ បនសផលំ អម្ហាកំ បច្ចេកពុទ្ធេន វិនា អញ្ញេសំ នានុច្ឆវិកន្តិ។ បដិសាមេត្វា ឋបេសិ។

បុនទិវសេ បច្ចេកពុទ្ធោ លេនតោ និក្ខមិត្វា សរីរបដិជគ្គនំ កត្វា សុរត្តបល្លវសទិសំ អន្តរវាសកំ បរិមណ្ឌលំ កត្វា និវាសេត្វា ពហលបវរមហាបំសុកូលចីវរំ បារុបិត្វា នីលភមរវណ្ណំ បត្តំ ហត្ថេន គហេត្វា អាកាសេន អាគន្ត្វា តស្ស កុដិទ្វារេ បាកដោ អហោសិ។ ចរកោ កុដិតោ និក្ខមិត្វា តំ វន្ទិត្វា ហត្ថតោ បត្តំ គហេត្វា គេហំ បវេសេត្វា បីឋេ និសីទាបេត្វា អត្តនា ឋបិតដ្ឋានតោ បនសផលំ គហេត្វា យូសំ បត្តេ បូរេត្វា បដិគ្គហាបេសិ។ បច្ចេកពុទ្ធោ តំ បរិភុញ្ជិត្វា អាកាសតោ អត្តនោ វសនដ្ឋានមេវ គតោ។ អថេកទិវសំ ចរកោ បរទេសា គច្ឆន្តោ ភរិយំ បក្កោសាបេត្វា;’ អម្ម, អយ្យស្ស អប្បមត្តោ ហុត្វា ទានំ ទេហី’តិ សព្ពូបករណំ និយ្យាទេត្វា បរទេសំ គតោ។ បុនទិវសេ បច្ចេកពុទ្ធោ លេនតោ និក្ខមិត្វា ចីវរំ បារុបិត្វា បត្តមាទាយ អាកាសតោ អាគន្ត្វា កុដិទ្វារេ ឱតរិត្វា អដ្ឋាសិ។ តស្មឹ ខណេ ចរកស្ស ភរិយា កុដិតោ និក្ខមិត្វា បច្ចេកពុទ្ធស្ស ហត្ថតោ បត្តំ គហេត្វា គេហេ និសីទាបេត្វា ភត្តំ អទាសិ។

តេន ភត្តកិច្ចេ បរិនិដ្ឋិតេ សា តរុណបច្ចេកពុទ្ធំ បស្សិត្វា កិលេសបដិសំយុត្តំ ចិត្តំ ឧប្បាទេត្វា បច្ចេកពុទ្ធស្ស អត្តនោ អជ្ឈាសយំ កថេសិ។ បច្ចេកពុទ្ធោ តស្សា កថំ សុត្វា ជិគុច្ឆមានោ ឧប្បតិត្វា អាកាសតោ អត្តនោ វសនដ្ឋានមេវ គតោ។ សា បច្ចេកពុទ្ធស្ស គតកាលេ អត្តនោ សរីរំ តេលេន មក្ខេត្វា ភណ្ឌនកា វិយ និត្ថុនមានា មញ្ចេ និបជ្ជិ។ ចរកោ បរទេសតោ អាគន្ត្វា ភរិយំ និបជ្ជមានំ ឯវមាហ?’ភទ្ទេ, កឹ អយ្យស្ស ភិក្ខំ អទាសី’តិ។ សា និត្ថុនមានា អាហ? មា បុច្ឆ តវ អយ្យស្ស កម្មន្តិ។ កថេហិ ភទ្ទេ, កឹ តេន កម្មំ កតន្តិ។ សោ អត្តនា សទ្ធឹ កិលេសវស្មេ ឱកាសំ ការាបេតុំ វាយមិត្វា មយា អយុត្តន្តិ វុត្តេ មម កេសេ គហេត្វា ហត្ថបាទេហិ អាកោដេត្វា សរីរំ នខេន ឱត្ថរិត្វា សីសេ បហរិត្វា គតោ’តិ វុត្តេ ចរកោ តំ សុត្វា អសហន្តោ (ឯសោ មយា) ឯវរូបស្ស អស្សមណកម្មស្ស បោសិតោ’តិ វត្វា តស្សា សោកំ វិនោទេត្វា ធនុំ អាទាយ តិក្ខសរំ គហេត្វា ឯតំ មារេត្វា អាគមិស្សាមី’តិ វត្វា វសនដ្ឋានំ អគមាសិ។

តស្មឹ សមយេ បច្ចេកពុទ្ធោ នហានត្ថាយ គតោ។ គន្ត្វា ច បន កាយពន្ធនំ អាកាសេ ចីវរវំសំ វិយ កត្វា និវាសនបាបុរណំ តស្មឹ ឋបេត្វា ជលសាដកំ និវាសេត្វា ឧទកមត្តិកា អាកាសេ និសីទិត្វា នហាយិតុំ អារភិ។ ចរកោ បច្ចេកពុទ្ធស្ស គរុគារវការណំ បស្សន្តោ គុម្ពន្តរេ និលីនោ អដ្ឋាសិ។ បត្វា ច បន ឯវរូបំ អច្ឆរិយំ ទិស្វា ចិន្តេសិ? អយញ្ច ឯវរូបំ ន ករោតិ, អទ្ធា ឯសា មុសាវាទា’តិ។ អហំ ឯតិស្សា វចនំ គហេត្វា ឯវរូបស្ស សមណស្ស អការណេ អបរាធំ កតំ។ ឯសោ តាទិសំ ន ករោតី’តិ ចិន្តេត្វា បច្ចេកពុទ្ធស្ស នហត្វា ឋិតកាលេ គន្ត្វា បាទេសុ និបតិត្វា?’មយ្ហំ ខមថ អយ្យា’តិ អាហ។ បច្ចេក ពុទ្ធោ? កឹ កថេសិ ឧបាសកា’តិ។ សោ អត្តនោ មាតុគាមស្ស កថិតំ អាចិក្ខិ។ ឯវញ្ហិ សតិ ឧបាសក តុម្ហាកំ អាគតកម្មំ និដ្ឋបេត្វា គន្តុំ វដ្ដតី’តិ អាហ។ មា ឯវំ កថេថ សាមិ, អហំ អញ្ញាណភាវេន តស្សា វចនំ គហេត្វា តុម្ហាកំ អការណេ ទុព្ភិតុំ អាគតោម្ហិ’តិ សព្ពំ អត្តនា ចិន្តិតំ អាចិក្ខិ។

បច្ចេកពុទ្ធោ? អាម ឧបាសក, សា អត្តនា សទ្ធឹ អសទ្ធម្មបដិសំយុត្តកថំ កថេសី’តិ អាហ។ សោ តស្សា កុជ្ឈិត្វា អហំ ឯតំ និស្សាយ ឥមស្ស អបរជ្ឈាមិ។ គន្ត្វា តំ មារេស្សាមី’តិ បច្ចេកពុទ្ធំ បញ្ចបតិដ្ឋិតេន វន្ទិត្វា និក្ខមិ។ បច្ចេកពុទ្ធោ តំ និវត្តេត្វា មាតុគាមំ មា មារេហី’តិ អនេកវិធានិ ការណានិ កថេត្វា បញ្ចសីលេ បតិដ្ឋបេត្វា តស្ស ធម្មំ ទេសេន្តោ ឥមំ គាថមាហ?

យោ អប្បទុដ្ឋស្ស នរស្ស ទុស្សតិ,
សុទ្ធស្ស បោសស្ស អនង្គណស្ស;
តមេវ ពាលំ បច្ចេតិ បាបំ,

សុខុមោ រជោ បដិវាតំវ ខិត្តោ’តិ;

ចរកោ តស្ស ធម្មទេសនំ សុត្វា បសន្នចិត្តោ ហុត្វា បញ្ចបតិដ្ឋិតេន វន្ទិត្វា គេហំ គន្ត្វា តាយ សទ្ធឹ សមគ្គវាសំ វសិត្វា តតោ បដ្ឋាយ យាវជីវំ បច្ចេកពុទ្ធស្ស ចីវរបិណ្ឌបាតសេនាសនគិលានបច្ចយភេសជ្ជបរិក្ខារាទយោ បរិក្ខារេ ច ទត្វា បដិជគ្គិ។ សោ តស្មឹយេវ លេនេ វសន្តោ អបរភាគេ អនុបាទិសេសាយ និព្ពានធាតុយា បរិនិព្ពាយិ។

សយម្ភុញាណេន វិគយ្ហ ធម្មំ,
ទុក្ខំ អនន្តំ សកលំ បហាយ;
សមាធិឈានាភិរតោ យសស្សិ,
គតោ វិនាសំ បវរោ យសស្សិ។

អថ បច្ឆា ចរកោ កាលំ កត្វា សគ្គេ និព្ពត្តិ។ តត្ថ ចិរំ ទិព្ពសម្បត្តឹ អនុភវិត្វា ទេវលោកតោ ចវិត្វា ឥមស្មឹ ទីបេ មលយ រដ្ឋេ អមរុប្បល លេនស្ស អាសន្នដ្ឋានេ ឧបចរកស្ស បុត្តោ ហុត្វា និព្ពត្តិ។ សោ នវមាសឌ្ឍបរិយោសានេ មាតុកុច្ឆិតោ និក្ខមិ។ តស្ស នាមគហណទិវសេ ញាតកា អមរុប្បល កុមារោតិ នាមំ អកំសុ។ សោ បន អបរភាគេ វឌ្ឍេន្តោ ទារកេហិ សទ្ធឹ កីឡន្តោ បត្តបុដេន វាលុកភត្តំ បចិត្វា, ទារកា ឥមេ សមណាតិ វត្វា បដិបាដិយា និសីទាបេត្វា ទានំ ទស្សាមី’តិ វត្វា កីឡាទានំ ទេតិ។ ឯកទិវសំ អមរុប្បល កុមារោ វាលុកថុបំ កត្វា អត្តនោ និវាសនវត្ថទុស្សំ គហេត្វា ខុទ្ទកទណ្ឌកេ ពន្ធិត្វា បដាកំ កត្វា បូជនត្ថាយ ឋបេសិ។ អមរុប្បល លេនវាសី មលិយ ទេវត្ថេរំ និស្សាយ ទានាទីនិ បុញ្ញានិ កត្វា តតោ ចុតោ ឥមស្មឹយេវ ទីបេ មហាគាមេ គោឋាភយមហារាជស្ស អគ្គមហេសិយា កុច្ឆិម្ហិ បដិសន្ធឹ គណ្ហិ។ សោ នវមាសឌ្ឍបរិយោសានេ មាតុកុច្ឆិតោ និក្ខមិ។ តស្ស នាមគហណ ទិវសេ’កាកវណ្ណតិស្សោ’តិ នាមំ អកំសុ។ សោ អនុបុព្ពេន វឌ្ឍិត្វា បិតុ អច្ចយេន ឆត្តំ ឧស្សាបេត្វា កាកវណ្ណតិស្សមហារាជា អហោសិ។ តស្ស ឆត្តេ ឧស្សាបិតេយេវ សកលរដ្ឋំ សុភិក្ខំ អហោសិ។ បញ្ច វា ទ្វាទស វា ទិវសេ អនតិក្កមិត្វា ទេវោ សម្មា វស្សតិ។ វេស្សន្តរពោធិសត្តស្ស ទានគ្គេ យាចកានំ ហត្ថេ ភិក្ខាភាជនំ វិយ តស្មឹ កាលេ វាបិបោក្ខរណី-នទី-កន្ទរ-សោព្ភ-ជាតសរាទយោ វស្សោទកេន បូរិតា អហេសុំ។ បញ្ចវិធបទុមសញ្ឆន្នា អនេកទិជសមាកិណ្ណា នានារុក្ខេហិ វិរោចិតា អហេសុំ។ នានា សស្សានិ សម្បជ្ជឹសុ, ឧត្តរកុរុអាលកមន្ទា រាជធានិសទិសំវ ហិរញ្ញសុវណ្ណាទិ រតនដ្ឋានំ។

សោ រាជា សទ្ធាយ សម្បន្នោ មហាភិក្ខុសង្ឃស្ស ចត្តារោ បច្ចយេ អន្ទនំ កត្វា ទាបេសិ។ សដ្ឋិមត្តានំ តិបិដកធរានំ ចន្ទនទោណិយា សតបាកតេលស្ស បូរាបេត្វា យាវបិដ្ឋិបាទំ តាវ ឱសីទាបេត្វា និសិន្នានំ លដ្ឋិម ធុទន្តកដ្ឋំ ចតុមធុរំ បក្ខិបិត្វា ទាបេសិ។ ឧច្ឆុកណ្ឌ-សក្ខរា-នាលិកេរ-ផលមូលខន្ធខាទនញ្ច នានាវិធមច្ឆរសេហិ សុគន្ធសាលិតណ្ឌុលេន សាធិតយាគុភត្តញ្ច បាតោវ អទាសិ។ អន្តរាភត្តេ អដ្ឋារសវិធ-អន្តរខជ្ជកញ្ច ឧច្ឆុកទលិបនសផលាទយោ ច នានាវិធោត្តរិភង្គេន សទ្ធឹ សុគន្ធសាលិតណ្ឌុលភត្តំ នានគ្គរសំ ទាបេត្វា បច្ឆាភត្តំ អដ្ឋវិធកប្បិយបានកេ ច ទាបេសិ។ អញ្ញេ សមណបរិក្ខារេ ច ទាបេសិ។ ឥមិនា និយាមេនេវ ភិក្ខុសង្ឃស្ស តិបិដកធរភិក្ខូនញ្ច និរន្តរំ មហា ទានំ ទត្វា វសតិ។

អថាបរេន សមយេន កល្យាណិយំ សិវោ នាម មហារាជា អត្តនោ ភាគិនេយ្យស្ស អភយកុមារស្ស កាកវណ្ណតិស្ស រញ្ញោ ភគិនិយា សោមទេវិយា នាម រាជបុត្តិយា អាវាហមង្គលំ កត្វា អានេត្វា បាទបរិចារិកំ ទាបេសិ។ ទត្វា ច បន អភយ កុមារំ គិរិនគរម្ហិ និសីទាបេសី។ សោ គិរិនគរេ រជ្ជំ ការាបេត្វា គិរិអភយោ នាម រាជា ហុត្វា មហន្តំ សម្បត្តឹ អនុភវមានោ វិហាសិ។ តតោ អបរភាគេ កាកវណ្ណតិស្ស មហារាជា មហាគាមេ វិហរន្តោ អញ្ញតរស្ស ភិក្ខុស្ស គត្តេ មង្គនា ទដ្ឋដ្ឋានេ គណ្ឌំ ឧដ្ឋិតំ ទិស្វា កិមេតំ អយ្យា’តិ បុច្ឆិ។ មង្គនា ទដ្ឋដ្ឋានំ មហារាជាតិ។ តំ សុត្វា សំវេគប្បត្តោ, ភន្តេ មង្គនា កិស្មឹ ន ភវន្តិ’តិ បុច្ឆិ។ បដ្តសាដកេ ន ភវន្តិ’តិ។ ឥមេ បន ភទ្ទន្តា បដ្តសាដកេ កុតោ លភន្តី’តិ ចិន្តេត្វា គតោ។ តំ ទិវសមេវ បានីយមាឡកេ និសិន្នោ តិបិដកតិស្សត្ថេរោ នាម រញ្ញោ ពុទ្ធសីហនាទសុត្តំ នាម កថេសិ។ សោ ថេរេ បសន្នោ; ឧត្តរាសង្គេ ទីយមានេ’ឯកសាដកោ ភវិស្សាមិ’ តស្មា ឥមមេវ ទាតុំ ន សក្កា, កថំ ករិស្សាមី’តិ ចិន្តេន្តោ ថេរេន សទ្ធឹ កថយមានោ តត្ថ មាឡកេយេវ អដ្ឋាសិ។ តស្មឹ ខណេ ឯកោ កាកោ អម្ពសាខន្តរេ និសីទិត្វា

សទ្ទំ ករោន្តោ ឯវមាចិក្ខិ។ អយ្យ កាកវណ្ណតិស្សមហារាជ, តុម្ហាកំ កង្ខា នាម នត្ថិ, បសាទក្ខណេ ធម្មកថិកស្ស ឧត្តរាសង្គំ ទេហី’តិ អាហ។

(កាកោ សោ កាកវណ្ណស្ស វទេតិ វចនក្ខមោ,

បសាទជាតោ ថេរស្ស តុវំ សទ្ធម្មទេសនេ;
ទទាហិ ឧត្តរាសង្គំ មហាថេរស្ស ភូមិបា’តិ។)

មហារាជ, អហំ តុម្ហាកំ បញ្ចសាសនំ គហេត្វា អាគតោ។ វិហារទេវិ បុត្តំ វិជាយិ។ ឥទមេកំ សាសនំ។ ឯកា ករេណុកា សុវិរហត្ថិបោតកំ តិត្ថសរេ វិជាយិ។ ឥទំ ទុតិយំ សាសនំ។ គោឋសមុទ្ទមជ្ឈេន សត្តមត្តា នាវា បង្កនេ បច្ចុដ្ឋិតា, ឥទំ តតិយំ សាសនំ ឧត្តរ វឌ្ឍមានបព្ពតបាទេ ទ្វិករិសប្បមាណេ ខេត្តេ តរុណតាលក្ខន្ធប្បមាណា សុវណ្ណក្ខន្ធា ឧគ្គច្ឆិំសុ, ឥទំ ចតុត្ថំ សាសនំ។ គិរិបព្ពតបាទេ កោដ វឌ្ឍក វិហារេ កោដវឌ្ឍកោ នាម ថេរោ មគ្គោបសមំ វត្វា គិរិបព្ពតមគ្គកេ សត្តតាលប្បមាណំ ឧគ្គន្ត្វា អាកាសេ និសិន្នោ បរិនិព្ពាយិ, ឥទំ បញ្ចមំ សាសនំ។

(បុត្តោ ហត្ថី ច នាវា ច ចតុត្ថំ ហេមខន្ធកំ;
ថេរស្ស បរិនិព្ពានំ បញ្ចមំ សាសនំ ឥទំ។

ឥមំ គហេត្វាន អហំ អាគតោ តវ សន្តិកំ;
សាសនំ ឦទិសំ សុត្វា បុញ្ញកម្មេ រតោ ភវ។

វត្ថុំ សហសា ទាបេហិ កតោ សព្ពសមាគមោ;
ឥទំ និច្ចំ ជានន្តោ កី លគ្គោ ឧត្តរាសង្គេ’តិ។)

រាជា កាកស្ស វចនំ សុត្វា ហសិ។ ថេរោ? កស្មា មហារាជ ហសី’តិ បុច្ឆិ។ ភន្តេ, ឯតស្មឹ អម្ពសាខន្តរេ និសីទិត្វា សទ្ទំ ករោន្តស្ស កាកស្ស កថំ សុត្វា ហសិន្តិ សព្ពំ អារោចេសិ។ ថេរោ’បិ រញ្ញោ បុរិមត្តភាវេ កតកម្មំ បស្សិត្វា ហសិ។ រាជា កស្មា អយ្យោ ហសី’តិ បុច្ឆិ។ មហារាជ, តុម្ហាកំ អនន្តរេ អត្តភាវេ មលយរដ្ឋេ អមរុប្បល នាម កាលេ កតកម្មំ បស្សិត្វា ហសិន្តិ។ តេន បុដ្ឋោ កតកុសលកម្មំ សព្ពំ វិត្ថារេន តស្ស អាចិក្ខិ។ រាជា សោមនស្សប្បត្តោ អត្តនោ ឧត្តរាសង្គំ ទត្វា ថេរំ វន្ទិត្វា គេហំ គតោ។ កោដវឌ្ឍកវិហារំ គន្ត្វា ថេរស្ស សរីរជ្ឈាបនំ ការាបេត្វា ធាតុំ អាទាយ ចេតិយំ ការាបេត្វា មហន្តំ បូជំ កត្វា មហាគាមំ គតោ។ សុវណ្ណំ អាហរាបេត្វា រាជង្គណេ ឋបាបេសិ។ គោឋសមុទ្ទកុច្ឆិយំ បត្ត នាវាតោ វត្ថានិ អាហរាបេត្វា ភិក្ខុសង្ឃស្ស ចីវរត្ថាយ ទាបេត្វា មហាទានំ បវត្តេត្វា មហាគាមសមីបេ វិហារំ ការាបេត្វា វិហរន្តោ អត្តនោ បុត្តំ ទុដ្ឋគាមណី បក្កោសាបេត្វា; តាត, ត្វំ គន្ត្វា គិរិម្ហិ នគរេ និសីទា’តិ វត្វា អមច្ចញ្ចស្ស បិតុដ្ឋានេ ឋបេត្វា គិរិនគរំ បាហេសិ។ តំ ទិស្វា គិរិអភយ កុមារោ កុមារេន សទ្ធឹ អាគតពឡស្ស វត្ថាហារាទីនិ ទាបេត្វា មហន្តំ សម្មានំ អកាសិ។ រាជកុមារោ គិរិបព្ពតបាទេ វិហាសិ។

តតោ អបរភាគេ ជាតឹ និស្សាយ ខត្តិយានំ វិវាទោ អហោសិ។ សោ អភយរាជា កឹ មេវិវាទេនា’តិ អត្តនោ ភរិយាយ សោមទេវិយា សទ្ធឹ ពលវាហនំ គហេត្វា អនុក្កមេន គច្ឆន្តោ សេរុនគរេ រជ្ជំ ការេន្តំ អត្តសហាយំ សិវរាជំ សន្ធាយ តស្ស សន្តិកំ អាគញ្ឆិ។ សោ’បិ សិវរាជា គិរិអភយរញ្ញោ សទ្ធឹ អាគតពឡស្ស មហន្តំ សក្ការំ ការេត្វា អហតវត្ថតិលតណ្ឌុលាទីនិ អាហរាបេត្វា ទាបេសិ។ កតិបាហច្ចយេ; សម្ម, កស្មា អាគតោសិ’តិ បុច្ឆិ។ សោ អាគតការណំ សព្ពមស្ស អាចិក្ខិ។ ភទ្ទកំ សម្ម, តេ កតំ អាគន្តព្ពមេវ អាគតោ។ អហំ តេ កត្តព្ពំ ជានិស្សាមិ។ ត្វំ មា ចិន្តយី’តិ វត្វា តស្ស វសនត្ថាយ នគរភូមឹ គវេសន្តោ សរកោដិយំ អតិរមណីយភូមឹ បស្សិត្វា តស្មឹ ភូមិភាគេ សោ នគរំ មាបេត្វា ទេវិយា ឯកសទិសនាមំ ករិស្សាមី’តិ សោមនគរន្តិ នាមំ អកាសិ។ តំ នគរំ សុសមិទ្ធំ សម្បន្នធនធញ្ញាទីហិ ឧបករណេហិ ទ្វារដ្ដាលកគោបុរបរិខាបោក្ខរ-ណិយាទីហិ សហិតំ ហត្ថិអស្សរថបត្តិអាទីហិ សមាកុលំ សង្ខបណវភេរិសទ្ទាទីហិ សមាកិណ្ណំ នគរំ អហោសិ។ សោ អភយោ ចិរំ សោមនគរេ មហន្តំ ឥស្សរិយំ អនុភវន្តោ វិហាសិ។

អថាបរស្មឹ កាលេ សោមទេវី រញ្ញោ សទ្ធឹ កថេសិ; អយ្យ អម្ហាកំ បដិសរណំ ចេតិយញ្ច វិហារញ្ច ការេតុំ វដ្ដតី’តិ។ ភទ្ទកំ តេ កថិតន្តិ សោមនស្សប្បត្តោ ហុត្វា វិហារភូមឹ គវេសន្តោ នគរតោ នាតិទុរេ នាច្ចាសន្នេ មហន្តំ សាលវនំ អត្ថិ។ តំ បស្សិតុំ គតោ។ តទា តស្មឹ សាលវនេ មហាអរិដ្ឋត្ថេរស្ស វំសេ មហាមហិន្ទត្ថេរោ នាម ឯកោ ថេរោ អត្ថិ។ សោ សទ្ធិមត្តេ ភិក្ខូ គហេត្វា វិហរតិ។ តំ ទិស្វា ឥរិយាបថេ បសន្នោ ថេរំ ឯវមាហ; ‘អយ្យ តុម្ហាកំ ឥមស្មឹ សាលវនេ វិហារំ ករិស្សាមិ’តិ។ ថេរោ តស្ស វចនំ សុត្វា តុណ្ហីភាវេន អធិវាសេសិ។ រាជា សោមនស្សប្បត្តោ ថេរំ វន្ទិត្វា នគរមេវ គន្ត្វា សោមទេវឹ អាមន្តេត្វា; ភទ្ទេសោមទេវិ, អម្ហាកំ មនោរថោ មត្ថកំ បត្តោ។ វិហារករណត្ថាយ មនាបោ ភូមិភាគោ លទ្ធោ។ តត្ថ ច មហិន្ទោ នាម ថេរោ សមណានំ សទ្ធិមត្តំ គហេត្វា វិហរតិ។ តំ វន្ទិត្វា វិហរណត្ថាយ បដិញ្ញំ គហេត្វា អាគតោ។ តត្ថ វិហារំ ករិស្សាមី’តិ អាហ។ សា តំ សុត្វា សោមនស្សប្បត្តា សាធូ’តិ សម្បដិច្ឆិ។ បុនទិវសេ ទេវិយា សទ្ធឹ ថេរស្ស សន្តិកំ គន្ត្វា វន្ទិត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។

ថេរោ តេសំ មហាសមយសុត្តំ កថេសិ។ តេ ឧភោ’បិ ធម្មំ សុត្វា សោមនស្សជាតា អហេសុំ។ អថ រាជា អយ្យ ធាតុំ កុតោ លភិស្សាមា’តិ ថេរំ បុច្ឆិ។ មា ចិន្តយិ មហារាជ, ធាតុំ អម្ហេ ជានិស្សាមា’តិ អាចិក្ខិ។

សោ តតោ បដ្ឋាយ វិហារភុមី សោធាបេត្វា ខាណុកណ្ដកាទយោ នីហរិត្វា ភេរិតលមិវ រមណីយំ សមំ ការាបេត្វា ឥដ្ឋករវឌ្ឍកី បក្កោសាបេត្វា ឥដ្ឋចិតំ ការាបេត្វា ចេតិយកម្មំ បដ្ឋបេសិ។ វឌ្ឍកី ចេតិយំ ចិនន្តោ កតិបាហេន បុប្ផាធានត្តយំ និដ្ឋបេត្វា ធាតុគព្ភេ សព្ពំ កត្តព្ពំ កម្មំ និដ្ឋបេត្វា រញ្ញោ បដិវេទេសិ។ រាជា, អាគន្ត្វា ថេរស្ស អារោចេសិ។ និដ្ឋាបិតោ អយ្យ ធាតុ គព្ភោ’តិ។ ថេរោ រញ្ញោ វចនំ សុត្វា អត្តនា បរិហរិតំ តថាគតស្ស ទក្ខិណទាឋាធាតុំ តស្ស អទាសិ។ រាជា ធាតុំ គហេត្វា សុនក្ខត្តេន សុមុហុត្តេន មហតា បរិវារេន ធាតុគព្ភេ និទហិត្វា អតិមនោរមំ ឧទកពុព្ពុឡកេលាសកុដបដិភាគំ ចេតិយំ ការាបេសិ។

សទ្ធាទិគុណសម្បន្នោ លោកសាសនរក្ខកោ;
សចេតិយំ មហារាជា ការាបេសិ វិហារកំ។

តតោ ថេរស្ស សន្តិកេ សដ្ឋិមត្តានំ ភិក្ខុនំ អត្ថាយ សដ្ឋិមត្តានិ បរិវេណានិ ការាបេត្វា ទ្វារដ្ឋាលកបាការេហិ សោភិតំ វិហារំ និដ្ឋបេត្វា អត្តនោ ទេវិយា ឯកនាមំ កត្វា មហិន្ទត្ថេរស្ស ទក្ខិណោទកំ ទត្វា គន្ធ មាលាធូបធជេហិ បូជំ ករោន្តោ ទិវសស្ស តិក្ខត្តុំ ធាតុបដ្ឋានំ គន្ត្វា ទានាទីនិ បុញ្ញានិ កុរុមានោ គិរិអភយរាជា មហន្តំ សម្បត្តឹ អនុភវមានោ សោមនគរំ បដិវសតិ។

(នគរេ សោមនាមម្ហិ រមណីយេ មនោរមេ;
ទេវិយា សហ មោទន្តោ រជ្ជំ ការេសិ នាយកោ។)

តតោ វិហារទេវិយា ភាតា ចុល្លបិណ្ឌបាតិយតិស្សត្ថេរោ នាម ឯកទិវសំ កាកវណ្ណតិស្សមហារញ្ញោ អាយុ សង្ខារមោលោកេន្តោ ន ចិរប្បវត្តនភាវំ ញត្វា បុនទិវសេ រញ្ញោ សន្តិកំ គន្ត្វា តេន សទ្ធឹ កថេសិ។ មហារាជ តុម្ហាកំ នលាដធាតុយា សត្ថារា ព្យាករណំ ទិន្នំ;’មហាវាលុកគង្គាយ ទក្ខិណភាគេ សេរុ នាម ទហស្ស អន្តេ វរាហ នាម សោណ្ឌិយា មត្ថកេ អនាគតេ កាកវណ្ណតិស្សោ នាម មហារាជា មយ្ហំ នលាដធាតុំ បតិដ្ឋបេស្សតី’តិ វត្វា តំ សន្ធាយ ភគវា សមាបត្តឹ សមាបជ្ជិត្វា គតោ។ តស្ស វចនំ មនសិករោហី’តិ អាហ។ តស្ស កថំ សុត្វា អម្ហាកំ កុសលសម្បត្តឹ អវិនាសេត្វា អយ្យស្ស វចនមុទ្ទិស្ស ចេតិយំ ការាបនត្ថាយ គន្តព្ពន្តិ មន្ត្វា ភទ្ទកំ អយ្យា’តិ ថេរស្ស វចនំ សម្បដិច្ឆិត្វា អត្តនោ បុត្តំ ទុដ្ឋគាមណី គិរិនគរតោ បក្កោសាបេត្វា មហាគាមេ និសីទាបេត្វា នគរេ ភេរិំ ចរាបេសិ; អហំ មហាវាលុកាយ គង្គាយ សមីបេ សេរុ នាម ទហស្ស អន្តេ វរាហ នាម សោណ្ឌិយា មត្ថកេ ចេតិយំ ការាបនត្ថាយ គមិស្សាមិ, សព្ពសេនិយោ ច មហា ជនោ ច មយា សទ្ធឹ អាគច្ឆន្តុ’តិ វត្វា រាជា ចុលបិណ្ឌបាតិយតិស្សត្ថេរស្ស តិស្សមហាវិហារេ សាគលត្ថេរស្ស ច សន្តិកំ គន្ត្វា ភន្តេ តុម្ហាកំ បរិវារេ បញ្ចសតមត្តេ ភិក្ខុ គហេត្វា ធាតុំ ឧបដ្ឋហន្តា មយា សទ្ធឹយេវ អាគច្ឆថា’តិ វត្វា ភទ្ទមាសេ ភទ្ទទិវសេ សុនក្ខត្តេ សុមុហុត្តេ ពន្ធាវារំ សជ្ជេត្វា ធាតុឃរតោ ធាតុករណ្ឌកំ នីហរិត្វា សុសជ្ជិតរថេ ឋបេត្វា ឧបរិ សេតច្ឆត្តញ្ច កត្វា បុរតោ បុរតោ រតនមណឌបេ ការាបេត្វា បុរេតរមកាសិ។

តតោ រាជា បុត្តំ ទុដ្ឋគាមណី បក្កោសាបេត្វា អនុសាសិត្វា បុត្តំ សទ្ធាតិស្សកុមារញ្ច វិហារទេវិញ្ច គហេត្វា សីឃំ និក្ខមិ។ ចូឡបិណ្ឌបាតិយតិស្សត្ថេរោ ច អត្តនោ បរិវារេ បញ្ចសតភិក្ខូ គហេត្វា ធាតុំ ឧបដ្ឋហន្តោ បច្ឆតោ អាគញ្ឆិ។ សព្ពសេនិយោ ច រាជា ច ភិក្ខុសង្ឃស្ស មហាទានំ ទត្វា ភិក្ខុ សង្ឃេន សទ្ធឹ គន្ត្វា ទីឃវាបី ជាបុណឹសុ។ តស្មឹ សទ្ធាតិស្សកុមារំ និសីទាបេត្វា អនុក្កមេន អាគន្ត្វា សុមនមាលាបិដ្ឋិយំ ខន្ធវារំ ពន្ធិត្វា និសីទិ។ កស្មា បនតំ ឋានំ ឯវំ នាមកំ ជាតន្តិ។ សុមននាគរាជា សត្តទិវសានិ នាគសម្បត្តឹ អភិរមមានោ (នលាដធាតុំ វិស្សរិ។) សត្ថាហច្ចយេន នលាដធាតុំ អនុស្សរិត្វា បច្ឆា អាវជ្ជមានោ រញ្ញោ ធាតុំ គហេត្វា អាគតភាវំ ញត្វា មហន្តំ សោមនស្សំ បត្តោ មហន្តជ្ឈាសយោ អត្តនោ បរិវារេ ឆកោដិមត្តេ នាគេ គហេត្វា ធាតុបដិបថំ គន្ត្វា ធាតុបតិដ្ឋិតដ្ឋានេវ បថវិយំ នាភិប្បមាណតោ សុមនមាលាវស្សំ វស្សេសិ។ តស្មា តំ ឋានំ សុមនមាលាបិដ្ឋិតិ ជាតំ។ បុនទិវសេ រាជា ធាតុំ គហេត្វា វរាហ នាម សោណ្ឌឹ បាបុណិ។ សម្បត្តាយ ធាតុយា តស្មឹ ឋានេ សុមននាគរាជា រថចក្កេ យាវ នាភី តាវ ឱសីទាបេត្វា អបរិវត្តនំ អកាសិ។ តំ ទិស្វា រាជា សំវេគប្បត្តោ ថេរំ បុច្ឆិ។ មា ភាយិ មហារាជ, ធាតុ បតិដ្ឋានដ្ឋានំ អាគតោ។ ឥមស្មឹ ឋានេ បតិដ្ឋហិស្សតី’តិ អាហ។

តំ សុត្វា រាជា ធាតុបតិដ្ឋាន ភូមិភាគំ ភវិស្សតី’តិ ចិន្តេត្វា តត្ថេវ សេនំនិវេសេត្វា ឥទំ ឋានំ សមន្តតោ សកណ្ដកំ វនំ នីហរាបេត្វា ភូមិភាគំ អតិរមណីយំ ភេរិតលមិវ សមំ ការាបេត្វា សេនិយបាមោក្ខំ អាមន្តេត្វា តុម្ហេ ធាតុំ ឋបនត្ថាយ បឋមំ ធាតុឃរំ ការាបេត្វា ធាតុ គព្ភំ បតិដ្ឋាបេត្វា និវេទេសិ។ រាជា អន្តោ ធាតុឃរេ

តស្មឹ ធាតុគព្ភេ ធាតុករណ្ឌកំ បតិដ្ឋបេត្វា ពហិ អារក្ខំ សំវិធាយ តត្ថ មហន្តំ បូជាវិធានំ ការាបេត្វា ធាតុយំ ចតុជាតិយគន្ធេន វិលិម្បាបេសិ។ តទុបាទាយ តំ គេហំ គន្ធមូលំ នាម ជាតំ។ តស្មឹ ឋានេ ពហូ សន្និបតឹសុ។ តត្ថ មហិន្ទោ នាម ថេរោ អាគន្តុក ភិក្ខូនំ វត្តបដិវត្តំ អកាសិ។ បុនទិវសេ រាជា វិហារំ គន្ត្វា សុខេន វសិត្ថ អយ្យា’តិ បុច្ឆិត្វា សព្ពេ ភិក្ខុ និមន្តេត្វា រាជគេហេ និសីទាបេត្វា យាគុភត្តំ សក្កច្ចំ ទត្វា បច្ឆា ភត្តំ អនុមោទនំ សុត្វា និសិន្នកាលេ ថេរោ ឱវទន្តោ មហារាជ, បមាទេន វសិតុំ ន វដ្ដតិ ជីវិតំ នាម ន ចិរដ្ឋិតិកំ, ធាតុបតិដ្ឋាបនំ បបញ្ចំ អកត្វា ការេហី’តិ វត្វា គាថមាហ?

យស្មា ហិ ជីវិតំ នាម អប្បំ ពុព្ពុលកុបមំ;
តស្មា ហិ បណ្ឌិតោ បោសោ ករេយ្យ កុសលំ សទា’តិ។

ឥមិនា នយេន ធម្មំ កថេត្វា ចូឡបិណ្ឌបាតិយតិស្ស ត្ថេរោ ច សាគលត្ថេរោ ច មហិន្ទត្ថេរោ ចា’តិ តយោ ថេរា អត្តនោ អត្តនោ បរិវារេ ភិក្ខូ គហេត្វា ធាតុ បរិហរណត្ថាយ អាគច្ឆឹសុ។

វិបុលយសោ បរហិតាវហន្តោ,
សុជនហិតោ ធិតិមា អវីតសទ្ទោ;
សុបរិវុតោ មហតិយា ហិ បរិសា,
រាជសេដ្ឋោ បវរថូបមារភី’តិ។

ឥតិ អរិយជនប្បសាទនត្ថាយ កតេ ធាតុវំសេ

បកិណ្ណកោ នាម

ចតុត្ថោ បរិច្ឆេទោ។

៥. ធាតុនិធានាធិការោ

តតោ វិមំសេត្វា ភុមិភាគំ គហេតុំ វដ្តតី’តិ ភូមិ ភាគំ វីមំសេន្តោ មង្គលសម្មតេ អង្គ គោណេ អាហរាបេត្វា គន្ធោទកេន នហាបេត្វា សិង្គេសុ សុវណ្ណកញ្ចុកំ បតិមុញ្ចាបេត្វា គន្ធបញ្ចង្គុលិកំ ទាបេត្វា គីវាយ មាលាទាមំ ពន្ធាបេត្វា អយោទាមេន ពន្ធាបេត្វា ឯវំ ចិន្តេសិ? យទិ បន ភគវតោ នលាដធាតុ យស្មឹ ឋានេ បតិដ្ឋហិត្វា លោកត្ថចរិយំ ករោន្តី បញ្ចវស្សសហស្សានិ សាសនំ បតិដ្ឋហិស្សតិ តស្មឹ ឋានេ គោណា សយមេវ អយោទាមតោ មុញ្ចិត្វា ថុបដ្ឋានំ សមន្តតោ វិចរិត្វា ចតុសុ ទិសាសុ សយន្តូតិ អធិដ្ឋហិត្វា បុរិសេ អាណាបេសិ។ តេ តថេវ អកំសុ។ តតោ វិភាតាយ រត្តិយា រាជាគោណេ គាហាបនត្ថាយ អាយុត្តកេ អាណាបេសិ។ តេ មនុស្សា គន្ត្វា គោណេ អបស្សិត្វា ន បស្សាម ទេវា’តិ រញ្ញោ អារោចេសុំ។ គច្ឆ ភណេ, គោណានំ គតដ្ឋានំ ឱលោកេថា’តិ អាហ។ តេ គវេសមានា ពន្ធនដ្ឋានេ អទិស្វា បទានុបទំ គន្ត្វា ថូបករណដ្ឋានំ សមន្តា វិចរិត្វា ចតុសុ ទិសាសុ សយិតគោណេ ទិស្វា សយិតដ្ឋានតោ នង្គុដ្ឋាទីនិ មទ្ទន្តាបិ ឧដ្ឋាបេតុំ អសក្កោន្តា គន្ត្វា រញ្ញោ អារោចេសុ; ទេវ, គោណា ន ឧដ្ឋហន្តិ, ឯកំ ឋានំ សមន្តា វិចរិត្វា ចតុសុ ទិសាសុ សយិតា’តិ។ តំ សុត្វា រាជា សេនង្គបរិវុតោ សយមេវ គន្ត្វា’បិ គោណេ ឧដ្ឋាបេតុំ អសក្កោន្តោ រាជា ឯវំ អធិដ្ឋាសិ; យទិ ឥមស្មឹ ឋានេ ធាតុ បតិដ្ឋាបេតព្ពា ភវេយ្យ គោណា ឧដ្ឋហិត្វា គច្ឆន្តូ’តិ។ គោណា ចិត្តក្ខណេយេវ ឧដ្ឋហិត្វា បលាយឹសុ។ រាជា តំ អច្ឆរិយំ ទិស្វា បសន្នមនោ ហុត្វា បុនេកទិវសំ វុត្តនិយាមេនេវ អស្សេ អលង្ការាបេត្វា អយោទាមេន ពន្ធាបេត្វា ឋបេសិ។ អស្សាបិ តេ គោណា វិយ គន្ត្វា និបជ្ជឹសុ។ រាជា គន្ត្វា តថេវ អធិដ្ឋហិត្វា អស្សេ ឧដ្ឋាបេសិ។ បុនេកទិវសំ ហត្ថឹ អលង្ការាបេត្វា តថេវ អធិដ្ឋាសិ។ សោបិ ពន្ធទាមេ ឆិន្ទិត្វា បច្ឆិមយាមសមនន្តរេ គន្ត្វា ចេតិយករណដ្ឋានេ និបជ្ជិ។ បភាតាយ រត្តិយា រាជា ហត្ថិគោបកេ បក្កោសាបេត្វា ហត្ថឹ អានេថា’តិ អាហ។ ហត្ថិគោបកា ហត្ថឹ ពន្ធនដ្ឋានេ អទិស្វា, ហត្ថី ពន្ធនដ្ឋានេ ន បស្សាម ទេវា’តិ អាហំសុ។ តេនហិ ភណេ, សីឃំ ឧបធារេថា’តិ វុត្តេ ហត្ថិគោបកា បទានុបទំ គវេសមានា ចេតិយដ្ឋានេ និបន្នំ ហត្ថឹ ទិស្វា អាគន្ត្វា រញ្ញោ អារោចេសុំ។ តំ សុត្វា រាជា ហេដ្ឋា វុត្តប្បការេន បដិបជ្ជិត្វា ហត្ថឹ បុរេ កត្វា អាគច្ឆិ។

ឯវំ តីហិ វិមំសនាហិ វីមំសេត្វា ភុមិគហិតភាវំ ថេរស្ស សន្តិកំ គន្ត្វា វន្ទិត្វា ឧបដ្ឋហមានោ អារោចេសិ។ តស្មឹ កាលេ សេរុនគរេ សិវរាជា ពហូ បណ្ណាការេ គាហាបេត្វា រាជានំ បស្សិស្សាមិ’តិ អាគន្ត្វា វន្ទិត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ។ រាជា តេន សទ្ធឹ សម្មោទនីយំ កថំ កត្វា និសិន្នកាលេ លោណនគរេ មហានាគរាជា’បិ ពហុបណ្ណាការំ គាហាបេត្វា រាជានំ បស្សិស្សាមិ’តិ អាគន្ត្វា វន្ទិត្វា ឯកមន្តំ និសីទិ។ តេន សទ្ធឹ សម្មោទនីយំ កថំ អកាសិ; ឥមស្មឹ ឋានេ ទសពលធាតុំ បតិដ្ឋាបេស្សាមិ, តុម្ហេ មម សហាយា ហោថា’តិ តេ គហេត្វា គន្ត្វា ធាតុំ វន្ទថា’តិ វន្ទាបេសិ។ តស្មឹ ខណេ ធាតុតោ ឆព្ពណ្ណរំសិយោ ឧគ្គច្ឆឹសុ។ ទេវា សាធុការំ ករោន្តា អាកាសតោ មាលាយោ ខិបឹសុ។ រាជានោ សោមនស្សប្បត្តា អម្ហាកំ លង្កាយំ ទសពលស្ស នលាដធាតុ អម្ហាកំ រដ្ឋេ បតិដ្ឋហិស្សតិ។ ឯសា ធាតុ មហា ជនស្ស សត្ថុកិច្ចំ សាធេយ្យាតិ វន្ទិត្វា គតា។ រាជា តេសំ គតកាលេ គិរិអភយំ បក្កោសាបេត្វា តាត, ឥដ្ឋកំ ជនស្ស បីឡនំ អកត្វា ការាបេមា’តី អាហ។ មា ចិន្តយិត្ថ ទេវ, អហំ ឥដ្ឋកំ ការាបេស្សាមីតិ។ ឯវញ្ហិ សតិ បបញ្ចោ ភវិស្សតី’តិ អាហ។ អម្ហាកំ សន្តិកេ សុវណ្ណរជតានិ មន្ទានិ កុតោ លភិស្សាមា’តិ វុត្តេ គិរិអភយោ ឯវមាហ; ទេវ, សត្ថា មហាបុញ្ញោ មហន្តំ បូជាសក្ការសម្មានំ លភិស្សតិ។ ត្វំ អចិន្តេត្វា ចេតិយកម្មំ បដ្ឋបេហី’តិ អាហ។

សោ តស្ស តំ អចិន្តនីយំ កថំ សុត្វា សោមនស្សប្បត្តោ ថេរស្ស សន្តិកេ ធម្មំ សុត្វា ធាតុំ វន្ទិត្វា នគរំ គន្ត្វា ភុត្តសាយមាសោ សយនេ និបន្នោ និទ្ទំ ឱក្កមិ។ វិភាតាយ រត្តិយា បពុជ្ឈិត្វា ឥដ្ឋកំ ចិន្តយមានស្ស ទោមនស្សំ អហោសិ។ តស្មឹ កាលេ សក្កោ ទេវរាជា វិស្សកម្មំ ទេវបុត្តំ អាមន្តេត្វា; តាត, វិស្សកម្ម, កាកវណ្ណតិស្សមហារាជា អម្ហាកំ សត្ថុនោ នលាដ ធាតុំ និទហិត្វា មហន្តំ ចេតិយំ ការាបេតុកាមោ ឥដ្ឋកំ ចិន្តយិ។ ត្វំ គន្ត្វា ផាសុកដ្ឋានេ ឥដ្ឋកំ មាបេហីតិ អាហ។ តំ សុត្វា វិស្សកម្មទេវបុត្តោ ទុគ្គតស្ស ព្រាហ្មណស្ស ខេត្តេ ឥដ្ឋកំ មាបេត្វា ទេវលោកមេវ គតោ។ តស្មឹ ខណេ ខេត្តសាមិកោ ទុគ្គតព្រាហ្មណោ បាតោវ អត្តនោ ខេត្តំ ឱលោកនត្ថាយ គតោ ឥតោវិតោ ឱលោកេន្តោ ឥដ្ឋករាសឹ ទិស្វា ចិន្តេសិ; ហីយោ រាជា ឥដ្ឋកំ កថំ លភិស្សាមីតិ កថេសិ។ មហន្តំ វត បណ្ណាការំ មយា លទ្ធន្តិ តុដ្ឋោ ទេវៃដ្ឋកានិ កាជេន គហេត្វា រញ្ញោ ទស្សនត្ថាយ គន្ត្វា រាជទ្វារេ ឋត្វា សាសនំ បហិណិ។ តំ បក្កោសាបេត្វា កស្មា បាតោ’វ អាគតោសី’តិ បុច្ឆិ។ ទេវ មយ្ហំ ខេត្តេ ឥដ្ឋករាសឹ ទិស្វា បាតោ’វ ឥដ្ឋកានិ គហេត្វា អាគតោម្ហី’តិ។ ព្លទិសានិ ឥដ្ឋកានិ ចេតិយស្ស អនុច្ឆវិកានីតិ ទស្សេសិ។ រាជា បស្សិត្វា សោមនស្សប្បត្តោ ព្រាហ្មណស្ស ពហុំ ធនំ ទាបេសិ។

តស្មឹ ខណេ អញ្ញំ សាសនំ អាហរិំ។ មទនបដ្តនទ្វារតោ ចតស្សោ រជតនាវា សុវណ្ណភុមិតោ ចតស្សោ សុវណ្ណនាវា ឧក្កមីសូតិ បដ្តនមុខទ្វារេ វិហរន្តោ អារក្ខក ជេដ្ឋកោ ធម្មបាលោ នាម អាគន្ត្វា រញ្ញោ អារោចេសិ។ រាជា

តុម្ហេ សុវណ្ណរជតេ អាហរាបេសិ។

(ឥដ្ឋកំ រជតញ្ចេវ សុវណ្ណញ្ច មហារហំ;
អាហរិត្វាន តំ សព្ពំ កម្មំ អារភិ ចេតិយេ។

សព្ពំ បុញ្ញានុភាវេន រញ្ញោ បុញ្ញពលេន ច;
ចិន្តិតចិន្តិតំ សព្ពំ ខណេនេវ សមិជ្ឈតិ។)

តតោ រាជា ចូឡបិណ្ឌបាតិយតិស្សត្ថេរស្ស សន្តិកំ គន្ត្វា? អយ្យ ឥដ្ឋកភូមី គមិស្សាមីតិ អាហ។ ថេរោ សុត្វា តុម្ហេ អត្តនោ បរិវារេហិ បញ្ចសតភិក្ខូហិ សទ្ធិំ ឥដ្ឋក ភូមិ គតោ។ តតោ មហាសាគលត្ថេរោ ច មហិន្ទត្ថេរោ ច អត្តនោ បរិវារេហិ ភិក្ខូហិ សទ្ធិំ ឥដ្ឋកភូមី គតា។ សិវ នគរេ រាជាបិ ឥដ្ឋកភូមី គតោ។ លោណនគរេ នាគរាជាបិ ឥដ្ឋកភូមី គតោ។ សោមនគរេ គិរិអភយរាជាបិ អត្តនោ សេនង្គេហិ បរិវារេត្វា ឥដ្ឋកភូមី គតោ។ តេសំ សមណ ព្រាហ្មណានំ រាជពឡានញ្ច សម្បិណ្ឌិតត្តា សោ បិដ្ឋិបាសាណោ ពលវាហនោ នាម ជាតោ។ តេ សព្ពេ ឥដ្ឋកភូមិ សមោសរឹសុ។ ថេរោ ឥដ្ឋករាសី ឱលោកេត្វា រាជានំ ឯវមាហ? មហារាជ, អយំ ឥដ្ឋករាសិ ចេតិយេ សព្ពកម្មត្ថាយ បហោតី’តិ។ រាជា អត្តមនោ សេនង្គបរិវុតោ សយមេវ បឋមំ ឥដ្ឋកំ គណ្ហិ។ តំ ទិស្វា សេស រាជានោ ច អមច្ចាទយោ ច បរិសា ច សព្ពេ ភិក្ខូ ច ឥដ្ឋកានិ គណ្ហឹសុ តស្មិំ កាលេ ភារំ ឧក្ខិបិត្វា គមនំ បបញ្ចំ ភវិស្សតី’តិ រាជា ចិន្តេសិ។ ថេរោ តស្ស ចិត្តំ ជានិត្វា ឯវមាហ? មា ចិន្តយិត្ថ មហារាជ, ឥដ្ឋកានិ គហេត្វា គច្ឆ។ បច្ឆា ទេវនាគាទយោ ឥដ្ឋកភូមិតោ បដ្ឋាយ យាវ ចេតិយដ្ឋានំ និរន្តរា ឋិតា អាហរិស្សន្តី’តិ។ តេ អាហរិត្វា ចេតិយដ្ឋានេ រាសី ករោន្តិ។ តេនេវ នីយាមេន យាវ ចេតិយស្ស និដ្ឋង្គមា តាវ ទេវនាគសុបណ្ណាទយោ និរន្តរំ ឋត្វា ឥដ្ឋកានិ អាហរិត្វា ចេតិយករណដ្ឋានេវ ចតុសុ ទិសាសុ រាសី អកំសុ។

តតោ រាជា សព្ពេ ឥដ្ឋកវឌ្ឍកី រាសី ការាបេត្វា តេសំ វឌ្ឍកីនំ អន្តរេ ជយសេនំ នាម ឥដ្ឋកវឌ្ឍកី បរិគណ្ហិត្វា តស្ស បន សតសហស្សគ្ឃនកានិ ទ្វេ សាដកានិ កហាបណសតសហស្សានិ ច សុវណ្ណកុណ្ឌលាទយោ អាភរណានិ ច ទាបេសិ។ តស្ស បរិវារានំ វឌ្ឍកីនំ អហតវត្ថាទីនិ សព្ពូបករណានិ ទាបេសិ។ អនេកវិធំ មហន្តំ សម្មានំ ការេត្វា ថេរេន សទ្ធិំ មន្តេន្តោ; អយ្យ អជ្ជ វិសាខបុណ្ណមី ឧបោសថទិវសោ, តស្មា នលាដធាតុយា មង្គលំ ករិត្វា ចេតិយដ្ឋានេ ឥដ្ឋកំ បតិដ្ឋាបេតុំ វដ្ដតី’តិ អាហ។ តំ សុត្វា ថេរោ; ភទ្ទកំ មហារាជ, ពុទ្ធស្ស ភគវតោ ជាតទិវសោ’តិ វត្វា ចេតិយកម្មករណត្ថាយ បញ្ច ជនេ គណ្ហិ។ តេសុ ឯកោ វរទេវោ នាម, ឯកោ សង្ខោ នាម, ឯកោ វិជ្ជោ នាម, ឯកោ បុស្សទេវោ នាម, ឯកោ មហាទេវោ នាម។ ឥមេសំ វឌ្ឍកីនំ មង្គលំ ការាបេត្វា ឆណវេសំ គហេត្វា សព្ពាលង្ការេន អលង្ការាបេត្វា រាជា សយម្បិ សព្ពាលង្ការេន បតិមណ្ឌិតោ មង្គលវិធានំ ការាបេត្វា ភិក្ខុសង្ឃំ គន្ធមាលាទីហិ បូជេត្វា តិក្ខត្តុំ បទក្ខិណំ កត្វា ចតុសុ ឋានេសុ បញ្ចបតិដ្ឋិតេន វន្ទិត្វា វិជម្ភេត្វា សុវណ្ណយដ្ឋានំ បរិសិត្វា សុវណ្ណខចិតំ មណិមុត្តារតនមយំ បរិព្ភមនទណ្ឌំ ជីវមានកមាតាបិតរេន ឧភតោសុមណ្ឌិតបសាធិតេន អភិមង្គលសម្មតេន អមច្ចបុត្តេន គាហាបេត្វា មហន្តំ ចេតិយំ តត្ថ ករោន្តោ សយម្បិ បរិព្ភមនទណ្ឌំ គហេត្វា បរិកម្មកតភូមិយំ បរិព្ភមិត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ។ តតោ មហាវឌ្ឍកី សុនក្ខត្តេន សុមុហុត្តេន ចេតិយដ្ឋានេ ឥដ្ឋកំ បតិដ្ឋាបេសិ។

តស្មិំ ខណេ ចតុនហុតាធិក ទ្វិយោជន សតសហស្សពាហុលា អយំ មហាបឋវី សាធុការំ បវត្តេន្តី វិយ មហានាទំ បវត្តេសិ។ ទេវមនុស្សា ទិវសេ ទិវសេ បហោនក-មត្តិកំ និសទេន បឹសិត្វា សុប្បេហិ បប្ផោបេត្វា ទេន្តិ។ ឯវំ ករោន្តោ កតិបយេនេវ ទិវសេន បុប្ផាធានត្តយំ ចិនិត្វា មហាភិក្ខុ សង្ឃស្ស និវេទេសិ។ តំ សុត្វា សង្ឃោ ចុន្ទុត្តរនាមកេ ទ្វេ សាមណេរេ អាណាបេសិ? តុម្ហេ ហិមវន្តំ គន្ត្វា មេទវណ្ណបាសាណេ អាហរថា’តិ។ តេ បន សាមណេរា ជាតិយា សោឡសវស្សិកា ឆឡភិញ្ញាប្បភេទេន បដិសម្ភិទប្បត្តា។ មហាខីណាសវភិក្ខុសង្ឃស្ស សន្តិកា ភិក្ខុសង្ឃស្ស វចនំ សម្បដិច្ឆិត្វា អាកាសំ អព្ភុគ្គន្ត្វា ហិមវន្តតោ អត្តនោ ឥទ្ធិពលេន មេទវណ្ណបាសាណេ អាហរិំសុ។ ឯតេសុ ឯកំ បាសាណំ ធាតុគព្ភស្ស ភូមិយំ បត្ថរិត្វា ចតុសុ បស្សេសុ ចត្តារោ បាសាណេ បតិដ្ឋាបេត្វា អបរំ ធាតុគព្ភំ បិទហិតុំ អទស្សនំ កត្វា ឋបយឹសុ។

តទា រាជា ធាតុគព្ភេ កម្មំ និដ្ឋបេន្តោ នវ កោដិប្បមាណំ សុវណ្ណំ អាហរាបេត្វា សុវណ្ណការានំ ទត្វា ធាតុគព្ភស្ស ឥដ្ឋកានិ ករោថា’តិ អាណាបេសិ។ តេ សុវណ្ណការា ទីឃតោ រតនប្បមាណំ បុថុលតោ វិទត្ថិប្បមាណំ ពហលតោ ចតុរង្គុលប្បមាណំ ឥដ្ឋកំ កត្វា ធាតុគព្ភំ ចិនឹសុ។ តំ បន ធាតុគព្ភំ ឧច្ចតោ សោឡសហត្ថំ វិត្ថារតោបិ តតោចិតោ ទសទសរតនំ កត្វា សុវណ្ណិដ្ឋកេហេវ និដ្ឋបេត្វា ធាតុគព្ភស្ស មជ្ឈេ សត្តរតនមយំ សិនេរុំ ការាបេត្វា សិនេរុស្ស ឧបរិ ជាតិហិង្គុលកេន បណ្ឌុកម្ពលសិលាសនំ សត្តរតនេន បារិច្ឆត្តករុក្ខំ រជតមយំ សេតច្ឆត្តំ ព្រហ្មុនា គាហាបេត្វា សត្ថុនោ បដិមាយ ឧបរិ ធារិយមានំ ការេសិ។ សិនេរុបាទមូលេ

គន្ធកលលបូរិត នីលុប្បលវិភុសិតសុវណ្ណមយអដ្ឋុត្តរសតឃដបន្តិយោ ឋបាបេសិ។ តទនន្តរំ គន្ធកលលបូរិតរត្ត បទុមវិភុសិតរជតមយអដ្ឋុត្តរ- សតឃដបន្តិយោ ឋបាបេសិ។ តទនន្តរំ គន្ធកលលបូរិត សេតុប្បល មាលាវិភុសិតមណិមយអដ្ឋុត្តរសតឃដបត្តិយោ ឋបាបេសិ។ តទនន្តរំ គន្ធកលលបូរិតសេតុប្បលវិភុសិត- មសារគល្លមយ អដ្ឋុត្តរសតឃដបន្តិយោ ឋបាបេសិ។ តទនន្តរំ គន្ធកលលបូរិតចម្បកបុប្ផវិភុសិត លោហិតង្កមយអដ្ឋុត្តរសត ឃដបត្តិយោ ឋបាបេសិ។ តទនន្តរំ គន្ធកលលបូរិតបញ្ចុប្បលវិភុសិតមត្តិកាមយ អដ្ឋុត្តរសតឃដបន្តិយោ ឋបាបេសិ។ តាសំ ឃដបន្តីនំ អន្តរេ គន្ធកលលបូរិតសត្តរតនមយសរាវកេ ឋបាបេសិ។ កញ្ចនមយ-សត្តរតនមយ-វិចិត្តមាលាលតាបុណ្ណឃដសិរិវច្ឆនន្ទិយាវដ្តភទ្ទបីឋានយោ ច ហត្ថិ អស្សសីហវ្យគ្ឃោសភបន្តិអាទយោ ច ការេសិ។ ទេវោរោហណំ យមកបាដិហីរាទយោ ធនបាល-អង្គុលិមាល- អាឡវកទមនាទយោ, សារិបុត្ត-មោគ្គល្លាន-មហាកស្សបត្ថេរាទយោ, អសីតិមហាសាវករូបាទីនិ ច ការាបេសិ។ សិនេរុស្ស មជ្ឈិមភាគេ តារាគណបរិវារិតំ រជតមយំ ចន្ទមណ្ឌលញ្ច ការាបេសិ។ រំសិជាលវិភុសិតំ កនកមយំ សូរិយមណ្ឌលញ្ច ការាបេសិ។

តតោ សិនេរុស្ស មត្ថកេ បារិច្ឆត្តកមុលេ បណ្ឌុកម្ពលសិលាសនេ អម្ហាកំ សត្ថុនោ បដិមំ ឃនកោដ្ដិម រត្ត សុវណ្ណមយំ ការាបេត្វា មាតុទេវបាមោក្ខ ទសសហស្ស ចក្កវាឡទេវតានំ សត្ថុប្បករណំ អភិធម្មំ ទេសនាការេន និសីទាបេសិ។ តស្ស វីសតិនខា អក្ខិតលានំ សេតដ្ឋានានិ ផាតិផលិកមយានិ។ អង្គុលិយោ សុវណ្ណមយា ហត្ថ បាទតលានិ ច ទន្តាវរណានិ ច អក្ខីនំ រត្តដ្ឋានានិ ច ជាតិបវាឡមយានិ, កេសមស្សុភមុកដ្ឋានានិ ឥន្ទនីលមយានិ, សមចត្តាលីស ទន្តា វជិរមយា អហេសុំ។ ឧណ្ណលោមំ បន សុវណ្ណ ភិត្តិយំ ឋបិតរជតពុព្ពុឡ វិលាសំ រជតមយំ អហោសិ។ ភគវតោ អនវលោកិត មុទ្ធនិ មត្ថកេ សត្តរតនមយំ វិចិត្តកឹកិណិជាលំ បរិក្ខិបាបេសិ។ មណ្ឌបស្ស អន្តោ នវសតសហស្សគ្ឃនកំ មុត្តាកលាបមោលម្ពកំ មនោរមំ ចេលវិតានំ ពន្ធាបេត្វា មណ្ឌបកោដិយំ មុត្តាជាលំ តទនន្តរំ សត្ត រតនវិចិត្តំ កឹកិណិជាលំ បរិក្ខិបាបេសិ។

អម្ហាកំ ភគវតោ មាតុទេវបុត្តម្បិ សត្តរតនេន ការាបេសិ។ តថា ឯរាវណវិស្សកម្មទេវបុត្តាទយោ ច ស បរិវារោ សក្កោ ទេវរាជា ច ចត្តារោ មហារាជានោ ច បញ្ចសិខទេវបុត្តាទយោ គន្ធព្ពទេវបុត្តា ច សហម្បតិ មហា ព្រហ្មាទយោ មហាព្រហ្មនោ ច ការាបេសិ។ វេស្សន្តរជាតកំ ករោន្តោ សំជយមហារាជា ផុសតីទេវី អាទយោ ច មទ្ទីទេវី ទ្វេ ទារកេ ច ជូជកព្រាហ្មណាទយោ ច ការាបេសិ។ វិធុរ-សោណទត្ត មហានារទកស្សប-សុតសោម- សុប្បារក-សង្ខបាលជាតកាទីនិ ច, ធម្មចក្កប្បវត្តន-មហាសមយសុត្តាទិ ទេសនាការោ ច, សុទ្ធោទនមហារាជា មហាមាយា មហាបជាបតី គោតមី ភទ្ទកច្ចានា រាហុលមាតាទេវី ច រាហុលកុមារោ ច ឆន្នញ្ច កន្ថកញ្ច មហាភិនិក្ខមនំ មហាពោធិមណ្ឌលំ អសីតិមហាសាវកា កោសលមហារាជា អនាថបិណ្ឌិកមហាសេដ្ឋិ ចូឡ អនាថបិណ្ឌិក-វិសាខា សុប្បវាសា ច បច្ឆា ចូឡបិណ្ឌបាតិយ តិស្សត្ថេរញ្ច អត្តានញ្ច ការាបេត្វា តេ សព្ពេ ធាតុ គព្ភេ បតិដ្ឋាបេសិ។

ធាតុគព្ភវណ្ណណា សមត្តា។

ឯវំ ធាតុគព្ភេ បូជាវិធានំ សុវិភត្តំ សុមនោរមំ ការាបេត្វា ថេរេន សទ្ធឹ កថេសិ? ភន្តេ ធាតុគព្ភេ មយា កត្តព្ពំ និដ្ឋាបិតំ។ ស្វេ រោហិណីនក្ខត្តេន ធាតុ និធានំ ករិស្សាមិ។ អយ្យា បន កេសធាតុយោ គហេត្វា អាគច្ឆន្តុតិ។ តិស្សត្ថេរស្ស ភារមកាសិ។ ថេរោ តំ សុត្វា ភទ្ទកំ មហារាជ, កេសធាតុយោ វិចិនិត្វា អាហរាបេស្សាមាតិ វត្វា អត្តនោ សទ្ធិវិហារិកំ សិវត្ថេរំ បក្កោសាបេត្វា អាវុសោ ភូមិន្ធរនាគវិមានេ ជយសេនោ នាម នាគរាជា វសតិ។ តស្ស សន្តិកេ (កេសធាតុយោ សន្តិ។) តបុស្ស ភល្លិកានំ ទ្វេភាតិកវាណិជានំ បរិចរណ កាលេ តេសំ បមាទំ ញត្វា នាគរាជា ទ្វេ កេសធាតុយោ គហេត្វា នាគភវនេ ឋបេសិ។ ត្វំ តា ធាតុយោ អា ហរិត្វា រញ្ញោ ទេហីតិ អាណាបេសិ។ ថេរោ តំ វចនំ សម្បដិច្ឆិត្វា គតោ។

តតោ រាជា អត្តនោ ភគិនិយា សោមទេវិយា ច ភាគិនេយ្យស្ស គិរិអភយរញ្ញោ ច សាសនំ បេសេសិ? ស្វេ ធាតុនិធានំករិស្សាម។ តុម្ហេ សេនង្គំ គហេត្វា អាគច្ឆថា’តិ។ លោណនគរេ មហានាគរញ្ញោ ច សេរុ នគរេ សិវរញ្ញោ ច តថេវ សាសនំ បេសេត្វា សយម្បិ អត្តនោ វិជិតេ យេន មយ្ហំ ហត្ថតោ អន្តមសោ ឯកករីសមត្តម្បិ លទ្ធំ តទុបាទាយ សព្ពេបិ តុម្ហេ សទ្ធឹ បរិវារេន អាគច្ឆថា’តិ ភេរឹ ចរាបេសិ។ តំ សុត្វា សោមនស្សប្បត្តា មហាជនា អត្តនោ អត្តនោ វិភវានុរូបេន អលង្កតបដិយត្តា អគមឹសុ។ រាជា បភាតាយ រត្តិយា សព្ពេ សេនិយោ គន្ធមាលាធូបធជាទយោ គហេត្វា ធាតុនិធានំ អាគច្ឆន្តុតិ វត្វា ភិក្ខុសង្ឃស្ស មហាទានំ ទត្វា តិ វីវរត្ថាយ មហគ្ឃវត្ថាទីនិ ទត្វា សយម្បិ សព្ពាលង្ការបតិមណ្ឌិតោ នានគ្គរសភោជនំ ភុញ្ជិត្វា ឧបោសថំ អធិដ្ឋាយ មណិកុណ្ឌលមេខលានូបុរ វលយាទិវិចិត្តសព្ពាលង្ការវិភូសិតាហិ កោសេយ្យាទិសុខុមនានាវិធវិចិត្តវត្ថ

និវត្ថាហិ នច្ចគីតវាទិតតុរិយភណ្ឌគហិត ហត្ថាហិ ទេវច្ឆរាបដិភាគនាដកិត្ថីហិ បរិវារិតោ វុត្តប្បការេហិ សទ្ធឹ ចេតិយង្គនំ គន្ត្វា មហាភិក្ខុសង្ឃំ វន្ទិត្វា អដ្ឋាសិ។

តតោ សោមនគរេ គិរិអភយរាជា’បិ សព្ពេ នាគរា អត្តនោ អត្តនោ វិភវានុរូបេន ធាតុនិធានង្គនំ អាគច្ឆន្តូតិ នគរេ ភេរឹ ចរាបេត្វា សយំ សព្ពាលង្ការបតិមណ្ឌិតោ សុសជ្ជិតអមច្ចគណបរិវារិតោ និក្ខមិ។ សោមទេវីបិ សីសំ នហាត្វា អហតវត្ថនិវត្ថា សព្ពាលង្ការបតិមណ្ឌិតា ទេវច្ឆរា វិយ អត្តនោ បរិវារា បញ្ចសតកុមារិយោ នីលវត្ថេហិ បរិទហាបេត្វា តថេវ អលង្ការេត្វា បុណ្ណឃដេ គាហាបេត្វា តាសំ អនន្តរា បញ្ចសតកុមារិយោ បីតវត្ថេហិ បរិទហាបេត្វា តថេវ អលង្ការេត្វា បូជាភណ្ឌានិ គាហាបេត្វា, តាសំ អនន្តរា បញ្ចសត កុមារិយោ រត្តវត្ថេហិ បរិទហាបេត្វា តថេវ។ អលង្ការេត្វា វិចិត្របុប្ផបូរិតមញ្ជូសាយោ គាហាបេត្វា តាសំ អនន្តរា បញ្ចសតកុមារិយោ សេតវត្ថេហិ បរិទហាបេត្វា តថេវ អលង្ការេត្វា ធូម កដច្ឆុកេ គាហាបេត្វា ឯវំ បូជាវិធានំ សំវិទហិត្វា បរិវារេន ចេតិង្គណំ គន្ត្វា មហាភិក្ខុសង្ឃំ បញ្ចបតិដ្ឋិតេន វន្ទិត្វា គន្ធមាលាទីហិ បូជំ កត្វា អត្តនោ សាមិនា គិរិអភយរាជេន សទ្ធឹ ឯកបស្សេ ឋិតា។

លោណនគរេ មហានាគរាជា’បិ សព្ពាលង្ការេហិ បតិមណ្ឌិតោ សព្ពាភរណេហិ សុសជ្ជិតអមច្ចមណ្ឌលបរិវុតោ នច្ចគីតតុរិយានិ បគ្គណ្ហាបយមានោ គន្ធមាលា ធូមកដច្ឆុ គាហាបេត្វា ចេតិយង្គនំ អាគន្ត្វា ភិក្ខុសង្ឃំ វន្ទិត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ។

សេរុនគរេ សិវរាជា’បិ អត្តានំ សព្ពាលង្ការេហិ អលង្ករិត្វា មហន្តេន បរិវារេន បូជាវិធានំ គាហាបេត្វា ចេតិយង្គនំ អាគន្ត្វា មហាភិក្ខុសង្ឃំ វន្ទិត្វា ឯកមន្តំ អដ្ឋាសិ។ រាជបរិសា អត្តនោ វិភវានុរូបេន វត្ថាលង្ការេហិ ចន្ទនេ មាលាទីហិ ច សោភមានា នលាដេ មុត្តាកលាបមោលម្ពក វិចិត្តសុវណ្ណបដ្ដានិ ពន្ធិត្វា ហត្ថាភរណាទិ អនេកាភរណេហិ ទិព្ពបរិសា វិយ សុមណ្ឌិតបសាធិតា វេសានុរូបានិ វិវិធាវុធានិ គហេត្វា ឯកបស្សេ ឋិតា។ សីហព្យគ្ឃទីបិចម្មេហិ បសាធិតសុវណ្ណាលង្ការសុវណ្ណធជហេមជាលសញ្ឆន្នេ រថ វរេ ច សព្ពាលង្ការវិភូសិតា រថិកា អារុយ្ហ ឯកបស្សេ ឋិតា។ ព្រាហ្មណបុត្តាទយោ មណ្ឌិតចម្មេ បារុបិត្វា ឧបសោភយមានា ឯកបស្សេ ឋិតា។ ពហុអមច្ចា អត្តនោ អត្តនោ វេសានុរូបេន មហគ្ឃវត្ថាភរណវិភូសិតា សបរិវារា ឯកបស្សេ ឋិតា។ គន្ធោទក បូរិតទក្ខិណាវត្ត សង្ខំ គហេត្វា ឧបវីតសុត្តំ ឯកំសំ ករិត្វា ព្រាហ្មណវេបនំ វេបេត្វា បុរោហិតព្រាហ្មណា មហន្តេន បរិវារេន បូជាវិធានំ គាហាបេត្វា ចេតិយង្គនំ អាគន្ត្វា មហាភិក្ខុសង្ឃំ វន្ទិត្វា ជយឃោសំ សាវេន្តោ ឯវមាហំសុ?

ខេមំ សុភិក្ខំ ភវតុ និច្ចំ ជនបទំ សិវំ;
សស្សានិ សមុប្បជ្ជន្តុ រញ្ញោ ឯវំ ជយា សិយុំ។

អវសេសា មហាជនា ឯវមាហំសុ? សមុទ្ទបរិយន្តំ ហិ មហឹ សាគរកុណ្ឌលំ វសុន្ធរំ អាវសតុ អមច្ចបរិវារិតោ។ ឯវំ វត្វា? អម្ហាកំ អយ្យោ កាករណ្ណតិស្សោ មហា រាជា សទេវកេ លោកេ ឯកបុគ្គលស្ស លោកនាថស្សនលាដធាតុំ បតិដ្ឋាបេតី’តិ អត្តនោ អត្តនោ វិភវានុរូបេន សុមណ្ឌិតបសាធិតា។ ឧជ្ជវាមនកាទយោ’បិ សព្ពេ ជនា បូជាភណ្ឌានិ គហេត្វា សាធុការំ ទទមានា អដ្ឋំសុ។ ឥមស្មឹ ចេតិយង្គនេ រាសិភូតា បរិសា ឯវំ វេទិតព្ពា? ខត្តិយា ព្រាហ្មណា វេស្សា នេគមា ច សមាគតា បុប្ផាទិគហិតា សព្ពេ អលង្ការវិភូសិតា។

គណនា វីតិវត្តា តេ អនេកេ ច មហាជនា;
សមុទ្ទោ បត្ថរន្តោវ ខត្តិយា សមុបាគតា។

អលង្កតោ មហារាជា សរាជបរិវារិតោ;
ទេវរាជា យថា សក្កោ អដ្ឋាសិ ចេតិយង្គណេ។

សាធុវាទេន សត្តានំ បញ្ចង្គតុរិយេហិ ច;
ហត្ថស្សរថសទ្ទេន សមាកិណ្ណំ មហីតលំ។

តតោ ចូឡបិណ្ឌបាតិយតិស្សត្ថេរោ អត្តនោ សទ្ធិវិហារិកេ បញ្ចសត ខីណាសវេ បរិវារេត្វា ចេតិយង្គនមេវ អាគតោ។ មហាសាគលត្ថេរោ’បិ បញ្ចសត ខីណាសវេ បរិវារេត្វា ចេតិយង្គនមេវ អាគតោ។ មហិន្ទត្ថេរោ’បិ អត្តនោ សាវកេ សដ្ឋិមត្តេ ខិណាសវេ គហេត្វា ចេតិយង្គនមេវ អាគតោ។ ឥតិ ឥមិនា និយាមេនេវ ឯកោ ទ្វេ តយោ ចត្តារោ បញ្ច ខីណាសវា អាគច្ឆន្តា សត្ត សហស្សមត្តា អហេសុំ។ តតោ ចូឡបិណ្ឌបាតិយតិស្សត្ថេរោ ឯត្តកេ ភិក្ខូ បរិវារេត្វា ចេតិយង្គណេ និសីទិ។ តតោ រាជា អាគន្ត្វា បញ្ចបតិដ្ឋិតេន វន្ទិត្វា ថេរេន សទ្ធឹ កថេសិ?

កេសធាតុ កុតោ លភិស្សាម អយ្យា’តិ។ តស្មឹ ខណេ តិស្សត្ថេរោ អត្តនោ សទ្ធិវិហារិកំ សិវត្ថេរំ ឱលោកេសិ។ សោ
ឱលោកិតក្ខណេយេវ និសិន្នដ្ឋានតោ ឧដ្ឋាយ ចីវរំ បារុបិត្វា មហាភិក្ខុសង្ឃំ វន្ទិត្វា ឆឡភិញ្ញោ មហាខីណាសវោ
ចតុត្ថជ្ឈានំ សមាបជ្ជិត្វា តតោ វុដ្ឋាយ បថវិយំ និមុជ្ជិត្វា ភុមិន្ធរនាគវិមានេ បាតុរហោសិ។

(សុត្វាស្ស សិវថេរោ ច វសិប្បត្តោ វិសារទោ;
បាកដោ អភវិ នាគនគរំ បុរតោ ខណេ។)

តស្មឹ ខោ បន សមយេ ជយសេនោ នាគរាជា អត្តនោ ភាគិនេយ្យំ ទ្វិកោដិមត្តេ នាគេ បរិវារេត្វា មហា
យសំ អនុភវមានំ និសិន្នំ ឥង្គិតសញ្ញំ ទត្វា ថេរំ ទុរតោវ អាគច្ឆន្តំ ទិស្វា ចិន្តេសិ? ឥមស្មឹ នាគភវនេ សមណេហិ
កត្តព្ពកិច្ចំ នត្ថិ។ និស្សំសយំ កេសធាតុំ និស្សាយ អាគតោ ភវិស្សតីតិ ឧដ្ឋាយ ធាតុឃរំ បវិសិត្វា ធាតុករណ្ឌកំ
គិលិត្វា កិញ្ចិ អជានន្តោ វិយ និសីទិ។ តស្មឹ កាលេ ថេរោ តស្ស សន្តិកំ អគមាសិ។ នាគរាជា បច្ចុគ្គន្ត្វា បដិសន្ថារំ
ករោន្តោ ថេរេន សទ្ធឹ កថេសិ។ កស្មា អយ្យោ អាគតោ’តិ វុត្តេ ឯវមាហ? តិលោកនាថស្ស អម្ហាកំ សម្ពុទ្ធស្ស
កេសធាតូនំ អត្ថាយ អាគតោ, តុយ្ហំ សន្តិកេ ឋបិតកេសធាតុយោ បបញ្ចំ អកត្វា មយ្ហំ ទេហិ, តេយេវ សន្ធាយ
ឧបជ្ឈាយេន បេសិតោម្ហី’តិ វុត្តេ អម្ហាកំ សម្មា សម្ពុទ្ធស្ស កេសធាតុយោ មម សន្តិកេ នត្ថី’តិ អាហ។ ថេរោ
ធាតុករណ្ឌកំ គិលិតភាវំ ញត្វា គណ្ហាមិ មហារាជា កេសធាតុយោ’តិ វុត្តេ អាម បស្សន្តោ គហេត្វា គច្ឆាហីតិ
អាហ។ ឯវំ តយោ វារេ បដិញ្ញំ គហេត្វា តថេវ ឋិតោ?

ឥទ្ធិយា មាបយិត្វាន តតោ សោ សុខុមំ ករំ,
បវេសេត្វា មុខេ តស្ស គណ្ហិ ធាតុករណ្ឌកំ;
នាគាលយាភិនិក្ខមិ តិដ្ឋ នាគា’តិ ភាសិយ។

តស្មឹ ខណេ ជយសេនោ នាគរាជា សមណំ វញ្ចេត្វា បេសិតោម្ហី’តិ វត្វា តស្ស គតកាលេ ធាតុករណ្ឌកំ ឱ
លោកេត្វា ធាតុ អបស្សិត្វា សមណេន នាសិតោម្ហី’តិ ទ្វេ ហត្ថេ ឧក្ខិបិត្វា ឋបេត្វា អត្តនោ សកលនាគភវនំ
ឯក កោលាហលំ កត្វា មហន្តេន សទ្ទេន បរិទេវន្តោ? អម្ហាកំ ចក្ខុនិ ឧប្បាដេត្វា គតោ វិយ សទេវកស្ស
លោកស្ស បតិដ្ឋានភូតស្ស សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស កេសធាតុយោ អបាយទុក្ខតោ អមុញ្ចន្តានំ អម្ហាកំ អភិភវិត្វា
ធាតុយោ គហេត្វា គតសមណំ អនុពន្ធិត្វា គណ្ហិស្សាមា’តិ ទ្វេកោដិមត្តេ នាគេ គហេត្វា អត្តនោ
ភាគិនេយ្យេន សទ្ធឹ តស្ស បិដ្ឋិតោ បិដ្ឋិតោ អនុពន្ធិត្វា អាកាសំ ឧគ្គច្ឆិ (សុ)។ តស្មឹ ខណេ បន សិវត្ថេរោ
អកាសតោ ឱតរិត្វា បថវិយំ បាវិសិ។ បុន តេបិ បថវិយំ បវិសឹសុ។ ឯវំ ថេរោ តេហិ សទ្ធឹ ឧម្មុជ្ជ និមុជ្ជំ ករោន្តោ
បាដិហារិយំ ទស្សេត្វា សេរុនគរស្ស នាតិទូរេ បិដ្ឋិបាសាណេ ឧគ្គញ្ឆិ។ តត្ថេវ តេ សំវេជេត្វា ចេតិយង្គណេ មហា
ភិក្ខុសង្ឃស្ស បុរតោ បាកដោ អហោសិ។ នាគា តំ គហេតុំ អសក្កោន្តា មហន្តេន សទ្ទេន រវំ បតិរវំ ទត្វា។ ឥតោ
បដ្ឋាយ នដ្ឋម្ហា’តិ តស្មឹ បិដ្ឋិ បាសាណេ សព្ពេ សមាគមំ កត្វា មហាសទ្ទេន បរិទេវឹសុ? នដ្ឋម្ហា វត ភោ’តិ។
តតោ បដ្ឋាយ សោ បិដ្ឋិបាសាណោ នាគានំ រវំ បតិរវំ ទត្វា បរិទេវិតហាវេន នាគគល្លំ នាម អហោសិ។

នាគោ ថេរស្ស បិដ្ឋិតោយេវ អនុពន្ធិត្វា ចេតិយង្គណំ គន្ត្វា រាជានំ ឯវមាហ? ទេវ, ឯសោ ភិក្ខុ មយា
អទិន្នធាតុ គហេត្វា អាគតោ’តិ។ តំ សុត្វា រាជា? សច្ចំ កិរ អយ្យ នាគស្ស វចនន្តិ វុត្តេ នហេវ មហារាជ, ឥមិនា
ទិន្នំ ឯវ ធាតុំ អគ្គហេសិន្តិ វុត្តេ? នាគោ តវ សក្ខី ទេហីតិ អាហ។ ថេរោ តស្ស ភាគិនេយ្យំ សមណុប្បល នាគរាជានំ
សក្ខឹ អកាសិ។ រាជា តស្ស ភាគិនេយ្យស្ស សព្ពវចនំ សុត្វា សទ្ទហិ។ តស្មឹ កាលេ ទុក្ខាភិភូតោ នាគរាជា គន្ត្វា
ពហិ ឋិតោ។ តតោ បដ្ឋាយ សោ នាគរាជា ពហិ ហុត្វា និសិន្នត្តា ពហិនាគរាជា នាម អហោសិ។ តស្ស បន
ភាគិនេយ្យំ អន្តោ ចេតិយង្គណេ និសីទាបេសិ។ ឥមស្ស បន ចេតិយស្ស អារក្ខំ គហិតនាគា កថេតព្ពា។
សុមននាគរញ្ញោ បរិវារា ឆកោដិមត្តា នាគា, ជយសេនស្ស បរិវារា កោដិសតមត្តា នាគា,
សមណុប្បលនាគរញ្ញោ បរិវារា ទ្វិកោដិមត្តា នាគា អហេសុំ។ សព្ពេ ធាតុយា អារក្ខំ គណ្ហឹសុ។ រាជា ថេរស្ស
ហត្ថតោ កេសធាតុំ គហេត្វា រតនចង្កោដកេ ឋបេត្វា មហិន្ទស្ស នាម អមច្ចស្ស អទាសិ។ តស្មឹ សមាគមេ តិ
បិដកមហាផុស្សទេវត្ថេរស្ស សទ្ធិវិហារិកា បដិសម្ភិទប្បត្តា ចត្តារោ សាមណេរា អហេសុំ។ តេសុ ឯកោ មលយ រាជ
បុត្តោ សុមនសាមណេរោ នាម, ឯកោ សេរុនគរេ សិវរាជភាគិនេយ្យស្ស បុត្តោ ឧត្តរ សាមណេរោ នាម។ ឯកោ
មហាគាមេ មាលាការបុត្តោ ចុន្ទ សាមណេរោ នាម ឯកោ មហាគាមេ ឯកស្ស កុដុម្ពិកស្ស បុត្តោ មហាកស្សប
សាមណេរោ នាម, ឥមេ ចត្តារោ សាមណេរា អជ្ជ កាកវណ្ណតិស្សមហារាជា មហាចេតិយេ ធាតុ និធានំ ករិស្សតិ,
មយំ ហិមវន្តំ គន្ត្វា សុកុសុមានិ អាហរិស្សាមាតិ ថេរំ វន្ទិត្វា អាកាសតោ ហិមវន្តំ គន្ត្វា
ចម្បកនាគសលលាទយោ បូជនីយមាលំ គហេត្វា តាវតឹសទេវ លោកំ គតា។

តស្មឹ កាលេ សក្កោ ទេវរាជា សព្ពាភរណបតិមណ្ឌិតោ ទ្វិសុ ទេវលោកេសុ ទេវតាយោ គហេត្វា ឯរាវណហត្ថិក្ខន្ធមារុយ្ហ អឌ្ឍតេយ្យកោដិទេវច្ឆរាបរិវារិតោ សុទស្សនមហា វីថិយំ វិចរន្តោ សរង្គោដកេ តេ ចត្តារោ សាមណេរេ ទុរតោវ អាគច្ឆន្តេ ទិស្វា ហត្ថិក្ខន្ធតោ ឱរុយ្ហ បញ្ច បតិដ្ឋិតេន វន្ទិត្វា តេសំ ហត្ថេ មាលាចង្កោដកេ ទិស្វា? កឹ អយ្យា តុម្ហាកំ ហត្ថេ’តិ បុច្ឆិ។ តំ សុត្វា សាមណេរា មហារាជ, កឹ ត្វំ ន ជានាសិ។ លង្កាយំ កាកវណ្ណតិស្ស មហារាជា ទសពលស្ស នលាដធាតុំ គហេត្វា មហាវាលុកគងគាយ ទក្ខិណបស្សេ សេរុ នាម ទហស្ស អន្តេ វរាហ នាម សោណ្ឌិមត្ថកេ ចេតិយំ ការាបេតុំ តុម្ហាកំ និយោគេន វិស្សកម្មទេវបុត្តេន និម្មិតេៈដ្ឋកានិ គហេត្វា ចេតិយំ ការាបេត្វា អជ្ជ ធាតុនិធានំ ករោតិ។ តត្ថ បូជនត្ថាយ ហិមវន្តតោ អានីតបុប្ផមិទន្តិ វត្វា ឥតោបិ កុសុមំ គហេតុំ អាគតម្ហា’តិ វទឹសុ។ សក្កោ តេសំ វចនំ សុត្វា?

អយ្យ តុម្ហាកំ ហត្ថេ បុប្ផានិ ចូឡាមណិចេតិយេ បុជេត្វា អម្ហាកំ ឧយ្យានតោ បុប្ផានិ គហេត្វា គច្ឆថាតិ វត្វា តេហិ សទ្ធឹ គន្ត្វា តេសំ បុប្ផេហិ ចូឡាមណិចេតិយំ បូជេសិ។ តតោ បបញ្ចំ ន ភវិតព្ពន្តិ សក្កស្ស និវេទេសុំ។ តំ សុត្វា សក្កោ សាមណេរានំ បញ្ចមហាឧយ្យានតោ បារិច្ឆត្ត-កោវិឡារាទីនិ បុប្ផានិ ច ចន្ទនចុណ្ណញ្ច គហេត្វា ទាបេសិ។ សាមណេរា បុប្ផានិ គហេត្វា ទេវលោកតោ ឱតរិត្វា ហិមវន្តំ បវិសិត្វា សុវណ្ណមណិបព្ពតេ សន្តច្ឆាយាយ នសីទិត្វា ទិវាវិហារំ កត្វា នក្ខត្តវេលាយ សម្បត្តាយ មណី គវេសមានា ចត្តារោ មណយោ អទ្ទសំសុ។ តេសំ ឯកោ គន្ធនីលមណី, ឯកោ បហស្សរជោតិរង្គ មណី, ឯកោ វេលុរិយមណិ, ឯកោ មសារគល្លមណិ, ចត្តារោ មណយោ ច ទិព្ពបុប្ផានិ ច គហេត្វា ថេរានំ ទស្សេសុំ។ ថេរោ? មហារាជ, ឥមេ សាមណេរា បារិច្ឆត្តកកោវិឡារាទីនិ បុប្ផានិ ច ចន្ទនចុណ្ណញ្ច ចត្តារោ មណយោ ច គហេត្វា អាគតា’តិ រញ្ញោ អារោចេសុំ។

រាជា តំ សុត្វា សោមនស្សជាតោ សាមណេរេ បញ្ច បតិដ្ឋីតេន វន្ទិត្វា តេសមាហតមណយោ គហេត្វា មហានន្ទ នាម អមច្ចស្ស ទត្វា ថេរេហិ សទ្ធឹ មហន្តេន បរិវារេន ចេតិយង្គណំ គន្ត្វា មណិករណ្ឌកេន ធាតុំ គហេត្វា អត្តនោ សីសេ ធាតុំ ឋបេត្វា ឧបរិ សេតច្ឆត្តំ ការាបេត្វា ចេតិយំ តិក្ខត្តុំ បទក្ខិណំ កត្វា បាចីនទ្វារេ ឋិតោ? អយំ ទសពលស្ស នលាដធាតុ អម្ហេហិ ការាបិតាយ ពុទ្ធបដិមាយ នលាដេ ឧណ្ណលោមាការំ ហុត្វា បតិដ្ឋហតូតិ អធិដ្ឋាសិ។ តស្ស ចិន្តិតក្ខណេយេវ ធាតុ ករណ្ឌតោ នភមុគ្គន្ត្វា អាកាសេ សត្តតាលប្បមាណេ ឋត្វា ឆព្ពណ្ណ រំសិយោ វិស្សជ្ជេសិ។ តា រំសិយោ កុដេន អាសិញ្ចមានវិលីន សុវណ្ណំ វិយ អន្តលិក្ខតោ និក្ខន្តសុវណ្ណរសធារា វិយ សកលលង្កាទីបំ រំសិជាលេហិ ឯកោភាសំ កត្វា គណ្ហឹសុ។ តស្មឹ កាលេ យមកបាដិហារិយសទិសំ បាដិហារិយំ អហោសិ។ មហាការុណិកស្ស ភគវតោ អទិដ្ឋបុព្ពំ បាដិហារិយំ ទិស្វា មហាជនា តថាគតស្ស រូបកាយំ បច្ចក្ខកុតា វិយ អហេសុំ។

> អទិដ្ឋបុព្ពំ សត្ថុស្ស បាដិហីរំ មហាជនា;
> ទិស្វា បីតិបរា ជាតា បសាទមជ្ឈគុំ ជិនេ។
>
> បូជេសុំ គន្ធមាលញ្ច អលង្ការំ សកំ សកំ;
> សព្ពេ វន្ទឹសុ សិរសា-ចេតិយំ ព្លទិសំ វរំ។

តស្មឹ សមាគមេ ឯកោ បណ្ឌិតបុរិសោ ជិនំ ថោមេន្តោ ឯវមាហ?

> និព្ពុតស្សាបិ ពុទ្ធស្ស យសោ ភវតិ ព្លទិសោ;
> ឋិតស្ស លោកនាថស្ស កីទិសា អាសិ សម្បទា។
>
> អនុភាវមិទំ សព្ពំ បុញ្ញោនេវ មហេសិនោ;
> ករេយ្យ ញត្វា បុញ្ញំ តំ បត្ថេន្តោ ពោធិមុត្តមំ។

តស្មឹ កាលេ នានារតនវិចិត្តំ អនេកាលង្ការបតិមណ្ឌិតំ មហារហំ សមុស្សិតធជបតាកំ នានាវិធកុសុមសមាកិណ្ណំ អនេកបូជាវិធានំ គហេត្វា មនុស្សា ឆណវេសំ គណ្ហឹសុ។ អនេកវិធតុរិយសង្ឃុដ្ឋំ អហោសិ។ តស្មឹ ខណេ ទេវតាយោ បុប្ផវស្សំ វស្សាបេន្តិ។ មហានុភាវសម្បន្នា នាគា បូជំ ករោន្តិ។ ឯវំ សព្ពេ ទេវា នាគា មនុស្សា សាធុការំ ទេន្តិ, អប្ផោដេន្តិ, វេលុក្ខេបំ ករោន្តិ, ហត្ថិនោ កុញ្ចនាទំ នទន្តិ។ អស្សា តុង្គិរវំ រវន្តិ, ពហលឃន មហាបថវី យាវ ឧទកបរិយន្តំ កម្បិ។ ទិសាសុ វិជ្ជុល្លតា និច្ឆរឹសុ។ សកលលង្កាទីបេ សុមនកុដាទយោ មហានគា កុសុមគណសមាកិណ្ណា អហេសុំ។ សព្ពេ ជលាសយា បញ្ចវិធ បទុមសញ្ឆន្នា, ទេវតានមន្តរេ មនុស្សា, មនុស្សានំ អន្តរេ យក្ខនាគសុបណ្ណាទយោ ច អហេសុំ។ ភិក្ខុភិក្ខុនីឧបាសក ឧបាសិកា អបរិមាណា អហេសុំ។ មហន្តេន សាធុការេន មហា និគ្ឃោសេន សកលលង្កាទីបេ តិព្ពវាតាភិហតសមុទ្ទោ វិយ ឯកនិន្នាទំ

ឯកនិគ្ឃោសំ អហោសិ។ តមិនា បូជាវិធានេន បសាទកភូតមហាជនកាយមជ្ឈេ ធាតុ បាដិហារិយំ ទស្សេត្វា អាកាសតោ ឱតរិត្វា ពុទ្ធបដិមាយ នលាដេ បុណ្ណចន្ទសស្សិរិកំ អភិភវន្តមិវ វិរោចមានា បតិដ្ឋាសិ។

រាជា មហានន្ទនាមកស្ស អមច្ចស្ស ហត្ថតោ កេសធាតុំ គហេត្វា វិហារទេវិយា ទត្វា ត្វំ ឥមា កេសធាតុយោ ទសពលស្ស អនវលោកិត មត្ថកេ បតិដ្ឋាបេហី’តិ អាហ។ សា កេសធាតុយោ គហេត្វា តត្ថេវ បតិដ្ឋហន្តុ’តិ អធិដ្ឋានំ អកាសិ។ តស្មិំ ខណេ កេសធាតុយោ ករណ្ឌតោ នភំ ឧគ្គន្ត្វា មយូរគីវសំកាសនីលរំសិយោ វិស្សជ្ជេន្តី អាកាសតោ ឱតរិត្វា ពុទ្ធបដិមាយ ឧត្តមង្គេ សិរស្មិំ បតិដ្ឋហឹសុ។

តតោ រាជា ថេរេន សទ្ធិំ ធាតុគព្ភំ បវិសិត្វា ទិព្ពចន្ទនចុណ្ណសមាកិណ្ណំ បារិច្ឆត្តកកោវិឡារាទិ សុគន្ធបុប្ផ សន្ថរំ វិយូហិត្វា បភាសមុទយសមាកិណ្ណេ ចត្តារោ មណិ បាសាណេ ឋបេសិ។ តេសំ អាលោកាភិភូតោ ធាតុគព្ភោ អតិវិយ វិរោចិត្ថ។ សព្ពនាដកិត្ថីយោ អត្តនោ អត្តនោ អាភរណានិ ឱមុញ្ចិត្វា ធាតុគព្ភេយេវ បូជេសុំ។ តតោ រាជា ធាតុនិធានំ កត្វា ពុទ្ធរូបស្ស បាទតលេ សីសំ ឋបេត្វា និបន្នោ ឯវំ បរិទេវិ; មយ្ហំ បិតុបិតាមហ បរម្បរាគតាធាតុ អជ្ជ អាទិំ កត្វា តតោ បដ្ឋាយ វិយោគា ជាតា អហំ ទានិ តុម្ហាកំ អតិចិរំ (បីតា) រមណីយា រោហណជនបទា អាហរិត្វា ឥមស្មិំ ឋានេ បតិដ្ឋាបេសិន្តិ វត្វា សិនេរុ មុទ្ធនិ សមុជ្ជលមហាបទីបោ វិយ តុម្ហេ ឥធេវ បីតា។ ឥទានិ ន គមិស្សាម មយំ ខមថ ភគវា’តិ បរិទេវមានោ ធាតុ គព្ភេយេវ បតិត្វា អាហ?

អហោ វិយោគំ ទុក្ខំ មេ ឯតា ពាធេន្តិ ធាតុយោ;
វត្វា សោ បរិទេវន្តោ ធាតុគព្ភេ សយិ តទា។

មរិស្សាមិ នោ គមិស្សំ អយ្យំ ហិត្វា ឥធេវ’ហំ;
ទុល្លភំ ទស្សនំ តស្ស សំសារេ ចរតោ មមា’តិ។

វត្វា បរិទេវន្តោ និបជ្ជិ។ តស្ស បន ភិក្ខុសង្ឃស្ស អន្តរេ សហទេវោ នាម ថេរោ រាជានំ ធាតុគព្ភេ រោទមានំ និបន្នំ ទិស្វា កិមជ្ឈាសយោ ឯតស្សា’តិ ចេតោបរិយញ្ញាណេន សមន្នាហរិត្វា ឥធ និបន្នោ មរិស្សាមី’តិ និបន្នភាវំ ជានិត្វា ឥទ្ធិយា សំសរំ បិយរូបំ មាបេត្វា ធាតុគព្ភតោ តំ ពហិ អកាសិ។

(ឥទ្ធិយា សោ វសិបត្តោ ឆឡភិញ្ញោ វិសារទោ;
តំ ខណញ្ញេវ សប្បញ្ញោ រាជានំ តំ ពហី អកា។)

តតោ បឋមានីតជោតិរង្គ បាសាណំ ធាតុគព្ភស្ស ឧបរិ វិតានំ វិយ ឋបេត្វា អរហន្តា? ធាតុគព្ភោ ស មន្តតោ ចតុរស្សមញ្ចំ វិយ ឯកឃនោ ហោតុ។ ធាតុ គព្ភេ គន្ធា មា សុស្សន្តុ, បុប្ផានិ មា មិលាយន្តុ, រតនានិ មា វិវណ្ណា ហោន្តុ, បូជនីយភណ្ឌានិ មា នស្សន្តុ, បច្ចត្ថិកបច្ចាមិត្តានំ ឱកាសោ វា វិវរោ វា មា ហោតុ’តិ អធិដ្ឋហឹសុ។ តតោ រាជា ធាតុយោ មហន្តំ បូជំ កត្វា មង្គលចេតិយេ ចតុរស្សកោដ្ឋកំ អតិមនោរមំ ឆត្តកម្មញ្ច កេលាសកូដំ វិយ សុធាកម្មញ្ច វាលុកបាទតោ បដ្ឋាយ សព្ពញ្ច កត្តព្ពំ កម្មំ និដ្ឋាបេសិ។ សោ បន សេត និម្មលចន្ទរំសិ វិយ ឧទកពុព្ពុឡកេលាសកូដបដិភាគោ ឆត្តធរោ អចលប្បតិដ្ឋិតោ សុជនប្បសាទកោ អញ្ញតិត្ថិយ មទ្ទនករោ មង្គលថូបោ វិរោចិត្ថ។

វិលាសមានោ អដ្ឋាសិ តោសយន្តោ មហាជនេ;
មង្គលកេលាសថូបោ អចលោ សុប្បតិដ្ឋិតោ។

សុជនប្បសាទនករោ តិត្ថិយទិដ្ឋិមទ្ទនោ;
ភវិ សទ្ធាករោ សេដ្ឋោ សព្ពជនបសាទកោ។

ចេតិយោ បវរោ លោកេ មហាជននិសេវិតោ;
ធជបុប្ផសមាកិណ្ណោ សទា បូជារហោ ភវិ។

ពហូ ជនា សមាគម្ម នានា ទេសា សមាគតា;
បូជេសុំ តំ មហាថូបំ សព្ពទាបិ អតន្ទិតា។

ឦទិសោ បតិរូបវាសោ សោ ទេសោ ទុល្លភោ ភវេ;
អប្បមត្តា សទា សន្តា វិនោថ កុសលំ ពហុន្តិ។

រាជា កប្បាសិកសុខុមវត្ថេន មហារហំ ចេតិយំ វេឋេត្វា, សិរិវឌ្ឍនំ នាម មហាពោធិំ បតិដ្ឋបេត្វា តត្ថ ពោធិឃរញ្ច ការាបេត្វា តិភូមកំ ឧបោសថាគារំ ការាបេត្វា រត្តិដ្ឋាន ទិវាដ្ឋានាទីនិ កត្វា សព្ពំ វិហារេ កត្តព្ពំ ការេសិ។ ឯត្តកំ ការាបេត្វា វិហារំ ទក្ខិណោទកំ ទស្សាមី’តិ ចិន្តេត្វា អសីតិសហស្សមត្តានំ ភិក្ខូនំ សត្តទិវសានិ នានាវិធ សូបព្យញ្ជនេហិ មហាទានំ ទត្វា សត្តមេ ទិវសេ មហាភិក្ខុ សង្ឃស្ស តិចីវរត្ថាយ វត្ថានិ ទាបេត្វា បាតោវ បាតរាសភត្តំ ភុញ្ជិត្វា ថេរស្ស សន្តិកំ គន្ត្វា វន្ទិត្វា ឯកមន្តំ ឋិតោ ឯវមាហ? អយ្យា, ចាតុទ្ទសិកេ មហាភិក្ខុ សង្ឃស្ស ទក្ខិណំ ទាតុមិច្ឆាមី’តិ។ សោ បនាយស្មា ឯវមាហ; ឧបកដ្ឋ បុណ្ណមាយំ ឧបោសថទិវសេ អស្សយុជនក្ខត្តេន ទក្ខិណំ ធាតុំ ភទ្ទកន្តិ។ សោ ថេរស្ស វចនំ សុត្វា បញ្ចបតិដ្ឋិតេន ថេរំ វន្ទិត្វា សោមនគរេ អត្តនោ ភគិនី ទេវី កថេសិ? ភគិនិ, ទសពលស្ស នលាដធាតុំ និទហិត្វា មង្គលមហាចេតិយានុរូបំ បាសាទំ អលង្កតទ្វារដ្ឋាលកតោរណំ សេត វត្ថ អនេកធជសមាកិណ្ណំ វិហារញ្ច ការាបេត្វា ទក្ខិណំ ទស្សាមី’តិ អយ្យស្ស កថេសី។ សោ បនាយស្មា; ឧបកដ្ឋ បុណ្ណមាយ ឧបោសថទិវសេ ទាតុំ យុត្តន្តិ អាហា’តិ។ ទេវ, កឹ កថេសិ, អយ្យស្ស កថិតនិយាមេនេវ ឧបកដ្ឋ បុណ្ណមាយ ឧបោសថទិវសេ ទក្ខិណំ ទេហី’តិ អាហ។ សោ តស្សា កថំ សុត្វា សោមនស្សប្បត្តោ សាធុ ភទ្ទេ’តិ សម្បដិច្ឆិត្វា សោមនគរេ វិហរន្តោ, ឧបកដ្ឋ បុណ្ណមាយ ឧបោសថេ សម្បត្តេយេវ អជ្ជុបោសថោ’តិ ញត្វា តិរិអភយំ បក្កោសាបេត្វា, តាត ស្វេ ទក្ខិណំ ទាតព្ពំ ត្វំ សេនង្គំ អលង្ករិត្វា ស្វេ អម្ហេហិ សទ្ធឹ ឯហី’តិ វត្វា សេរុនគរេ សិវរញ្ញោ លោណនគរេ មហានាគរញ្ញោ បណ្ណំ បហិណិ។ ស្វេ តុម្ហាកំ ហត្ថិ អស្សរថបត្តាទីនិ សុវណ្ណាលង្ការេហិ អលង្ករិត្វា ស្វេ អម្ហេហិ សទ្ធឹ ឆណ វេសំ គាហាបេត្វា អយ្យស្ស តិស្សត្ថេរស្ស ទក្ខិណំ ទីយមានំ សមោសរន្តុតិ។ តេ បន រាជានោ សាសនំ សុត្វា អត្តនោ អត្តនោ វិភវានុរូបេន ហត្ថិ អស្សរថបត្តាទីនិ អលង្ករិត្វា គន្ធបញ្ចង្គុលិកំ ទត្វា សុវណ្ណមាលាទីនិ បិលន្ធាបេត្វា មហា គោណេបិ តថេវ អលង្ករិត្វា សិង្គេសុ សុវណ្ណកញ្ចុកំ (បដិ) មុញ្ចាបេត្វា អមច្ចគហបតិ-ព្រាហ្មណបុត្ត-អជគោបក-ខុជ្ជវាមនក-សេនាបតិអាទយោ ច វិចិត្តវត្ថានិ និវាសេត្វា នានាវិធវិលេបនានិ វិលិម្បេត្វា អាគន្ត្វា រញ្ញោ ទស្សយឹសុ។ រាជាបិ ចតុរង្គិនិយា សេនាយ បរិវុតោ អលង្កតហត្ថិក្ខន្ធំ អារុហិ។ សេសរាជានោ ច អត្តនោ អត្តនោ សេនង្គេហិ បរិវារេត្វា ហត្ថិក្ខន្ធេ និសីទិត្វា រាជានំ មជ្ឈេ កត្វា វាមទក្ខិណបស្សតោ នមស្សមានា និក្ខមឹសុ។ តស្ស បន គមនំ អជាតសត្តុនោ តថាគតស្ស ទស្សនត្ថាយ ជីវកម្ពវនគមនំ វិយ តឹសយោជនប្បមាណំ ឯរាវណហត្ថិក្ខន្ធំ អារុហិត្វា ទ្វីសុ ទេវលោកេសុ ទេវេហិ បរិវារេត្វា សក្កស្ស ទេវានមិន្ទស្ស នន្ទនវនគមនកាលោ វិយ ច អហោសិ។ សោ វឌ្ឍមាសកច្ឆាយាយ សម្បត្តាយ សោមនគរតោ និក្ខមិត្វា សេរុទហស្ស អន្តេ នានាវិធ អលង្កតបដិយត្តនាដកិត្ថីនំ បញ្ចង្គិកតុរិយំ បគ្គណ្ហាបយមានោ អដ្ឋាសិ។

មហាបថវី ភិជ្ជមានា វិយ បព្ពតា បរិវត្តមានា វិយ មហាសមុទ្ទោ (ថលំ) អវត្ថរិត្វា ភិជ្ជមានកាលោ វិយ ច អហោសិ។ ព្រាហ្មណា ជយមុខមង្គលិកា សោត្ថិ វចនំ វទឹសុ។ សព្ពាលង្ការបតិមណ្ឌិតា នាដកិត្ថិយោ បញ្ចង្គិកតុរិយំ បវត្តយឹសុ។ មហាជនោ វេលុក្ខេបសហស្សានិ បវត្តេសិ។ តតោ រាជា ពហូ គន្ធទីបធូបាទយោ គាហាបេត្វា ឧដ្ឋាយ សេនាយ បរិវុតោ ថេរស្ស វសនដ្ឋានំ បវិសិត្វា ថេរំ វន្ទិត្វា និសិន្នោ អាហ? អយ្យ រាជានោ ច សម្បិណ្ឌិត្វា ទក្ខិណោទកស្ស ទីយមានស្ស កាលោ’តិ។ ថេរោ តស្ស កថំ សុត្វា ភទ្ទកំ មហារាជា’តិ សម្បដិច្ឆិ។ តស្មឹ ទក្ខិណោទកស្ស ទានទិវសេ នានាវិធវិចិត្តមណិទណ្ឌកេសុ នានាវិធ ធជបតាកាទីនិ ពន្ធាបេត្វា សមុស្សិតានិ អហេសុំ។ បុរិមាទី ទិសាសុ មនុញ្ញវាតា វាយឹសុ។ តថា មហារំសិជាលសមុជ្ជលិតោ សហស្សរំសិភាករោ អត្ថង្គតោ អហោសិ។ វិប្ផុរិតកិរណរជតធូមរាហុអព្ភាទីហិ ឧបរោធេហិ វិរហិតោ តារាគណបរិវុតោ បុណ្ណចន្ទោ សមុជ្ជលរជតមយំ អាទាសមណ្ឌលំ វិយ បាចីនទិសតោ សមុគ្គតោ។ តស្មឹ ខណេ ទណ្ឌទីបិកាទយោ សមុជ្ជលាបេសុំ។ មហាមង្គលចេតិយំ បន ជាតិសុមនមាលាទាមេន បរិក្ខិបិត្វា ឯកមាលាគុណំ វិយ អលង្ករិ។ យថា តារាគណបរិវុតោ បុណ្ណចន្ទោ តថា បទីបមាលាលង្កតោ មហាចេតិយោ អតិវិយ វិរោចតិ។ សកល លង្កាទីបេ បន សព្ពេ រុក្ខាបិ វិចិត្តធជេន អលង្កតា វិយ អកាលផលបល្លវេហិ វិចិត្តា អហេសុំ។ មហាសមុទ្ទលោណសាគរាទយោ’បិ បញ្ចវិធបទុមសញ្ឆន្នា អហេសុំ។

វិចិត្រវត្ថាភរណេហិ សព្ពេ,
អលង្កតា ទេវសមានវណ្ណា;
អនេកសង្ខ្យា សុមនា បតីតា,
ជនា សមន្តា បរិវារយឹសុ។

សព្ពេវ ឧជ្ជលាបេសុំ ទណ្ឌទីបំ មនោរមំ;
សកលម្បិ តទំ ទីបំ អាសិ ឱភាសិតំ តទា។

តារាគណសមាកិណ្ណោ បុណ្ណចន្ទោវ ជោតយី;
សារទេ នភមជ្ឈម្ហិ ឋិតោ រុចិររំសិយា។

តថា អយំ ថូបវរោ សុប្បភាសោ អលង្កតោ;
មាលាបទីបមជ្ឈម្ហិ ភាតិ ភុតិលកុត្តមោ។

សព្ពេ’បិ បាទបា អស្ស លង្កាទីបស្ស សព្ពសោ;
ផលេហិ’វ សមាកិណ្ណា អាសុំ បុប្ផផលន្ទទា។

សចេតនា យថា សព្ពេ អកា បូជំ អកា តទា;
តថា អចេតនា សព្ពេ អកា បូជំ អនប្បកំ។

យេភុយ្យេន ភុមដ្ឋេ ទេវេ ឧបាទាយ យាវ អកណិដ្ឋកា ទេវា ព្រហ្មា ទិព្ពមាលាបារិច្ឆត្តកកោវិឡារ
ចន្ទនចុណ្ណំ គហេត្វា អាគតាទេវាតិ វា មនុស្សាតិ វា ជានិតុំ អសក្កោន្តិ។ ឧក្កដ្ឋមហាសមាគមោ អហោសិ។
តស្មិម្បិ ទិវសេ មហាបថវិ អាកាសយុគន្ធរចក្កវាឡបព្ពតុត្តមាទយោ កម្បឹសុ។ តំ ទិស្វា រាជា អតិវិយ
សោមនស្សប្បត្តោ ថេរេ ច អវសេស មហាមត្តាទយោ សន្និបាតេត្វា នាដកាទយោ ច គហេត្វា, ឥទានេវាហំ
វិហារទក្ខិណំ ទស្សាមិ’តិ ចេតិយង្គណំ អគមាសិ។ ថេរោបិ ភិក្ខុសង្ឃំ គហេត្វា ចេតិយង្គណេ អលង្កតមណ្ឌបេ
និសីទិ។ រាជា វាសិតគន្ធោទកសុវណ្ណភិង្ការំ គហេត្វា ឧទកំ ថេរស្ស ហត្ថេ អាសិញ្ចិត្វា ទក្ខិណំ អទាសិ។ ទត្វា ច
បន ឯវមាហ; អយ្យា ឯសា ធាតុ មយ្ហំ បិតាមហវំសេន អាគតា។ ឥទានិ អម្ហាកំ អតិរុចិររមណិយា រោហណ
ជនបទា អាហរិត្វា សុវណ្ណេន ធាតុគព្ភំ, សត្តរតនេន ធាតុមណ្ឌបំ ការាបេត្វា តស្មឹ សុវណ្ណមយំ ពុទ្ធបដិមំ និសី
ទាបេត្វា អម្ហាកំ ទសពលស្ស នលាដធាតុំ និទហិត្វា អយ្យស្ស ចីវរាទីនមត្ថាយ ឥទានិ សោឡសគាមវរានិ
ទស្សាមិ’តិ គាមវរានិ ទត្វា សមន្តតោ តិគាវុតប្បមាណេ សេរុទហេ ភេរឹ ចរាបេត្វា អារាមិកំ កត្វា អាហ? ភន្តេ,
តុម្ហាកំ មយា ទិន្នសោឡសគាមំ អជ្ជេវ គន្តព្ពំ។ គន្ត្វា ច បន អជ្ជេវ បរិគ្គហំ ករោថាតិ វត្វា តត្ថេវ វាសុបគតោ
បុន ទិវសេ សមាគន្ត្វា សត្តាហំ មហាទានំ ទត្វា សត្តមេ ទិវសេ មហាភិក្ខុសង្ឃស្ស តីចីវរប្បហោនកសាដកំ
បណីតំ ភោជនំ ទត្វា ថេរស្ស សន្តិកំ អាគតោ, អយ្យ វិហារេ កត្តព្ពំ អបរិហាបេត្វា មយា កតំ, គេហំ គ
មិស្សាមីតិ (និវេទេសិ)។ ថេរោ តស្ស កថំ សុត្វា សាធុ មហារាជាតិ សម្បដិច្ឆិ។

សោ បន ចេតិយស្ស បូជនត្ថាយ បុប្ផារាមំ ការាបេត្វា មាលាការានំ បរិព្ពយំ ទាបេសិ។ តថា ភេរិវាទក
នាដកានម្បិ វិហារសីមន្តេ សុវណ្ណនង្គលេន បរិច្ឆិន្ទិត្វា អារាមិកានម្បិ គាមំ ការាបេសិ។ ភិក្ខុសង្ឃស្ស វេយ្យា
វច្ចត្ថាយ អត្តនោ សន្តិកេ បញ្ចសតអមច្ចធីតរោ តត្តកេ អមច្ចបុត្តេ ទាសទាសិយោ ច ទត្វា បរិព្ពយត្ថាយ
តេសំ តេសំ បញ្ចសតសហស្សកហាបណេ ច ទាបេសិ។ ភិក្ខុសង្ឃស្ស ច ធាតុបុជនត្ថាយ សោឡសសហស្សំ
កហាបណំ ទាបេសិ។

តតោ គិរិអភយំ បក្កោសាបេត្វា, តាត តុម្ហេ ឥធេវ និច្ចំ វសថ។ អម្ហាកំ វិហារេ ច អារាមិកេសុ ច
អយ្យេសុ ច អប្បមត្តោ ហោហីតិ ឱវទិត្វា សព្ពំ តស្ស និយ្យាទេសិ។ ថេរោ តស្ស ឯវមាហ? មហារាជ សមន្តតោ
មហាសីមំ ពន្ធិតព្ពន្តិ។ ពន្ធថ ភន្តេតិ វុត្តេ? មហារាជ អកិត្តិតេន និមិត្តេន សីមំ ពន្ធិតុំ នសក្កា, វិហារស្ស
បាចីន បច្ឆិមុត្តរទក្ខិណតោ មហាសីមំ ពន្ធនាយ និមិត្តំ សល្លក្ខេត្វា ទេហិ, មយំ សីមំ ពន្ធិស្សាមាតិ អាហ។ រាជា
តុដ្ឋោ សត្ត អមច្ចេ សព្ពាលង្ការេន អលង្ករិត្វា សីមានិមិត្តំ កិត្តេត្វា អាគមនត្ថំ បេសេសិ។ តេ បន សត្ត
អមច្ចា ចតុសុ ទិសាសុ និមិត្តំ សល្លក្ខេត្វា បណ្ណេ លិខិត្វា អាហរិត្វា រញ្ញោ អទំសុ។ រាជា ឯកេកំ សតកហាបណំ ទ
ត្វា ចតុសុ ទិសាសុ អារក្ខំ ទាបេត្វា សីមំ ពន្ធន្តូតិ មហាភិក្ខុសង្ឃស្ស និវេទេសិ។ អថ ថេរោ ភិក្ខុសង្ឃបរិវុតោ
ចេតិយង្គណេ និសីទិត្វា វប្បមាសកាឡបក្ខទ្វាទសទិវសេ សីមំ ពន្ធិត្វា និដ្ឋបេសិ។

តត្ថ សីមានិមិត្តំ ឯវំ ជានិតព្ពំ; បុរិមាយ ទិសាយ សិគាល បាសាណំ គតោ។ តតោ មច្ឆសេលគាមស្ស វាម
បស្សេន កោដសីមា នាម គាមក្ខេត្តំ វិស្សជ្ជេត្វា គណទ្វារគាមំ គតោ។ ចិត្តវាបិយា ឧត្តរវាន កោដិតោ វ
វគាមក្ខេត្តេ បិដ្ឋិបាសាណំ គតោ។ តតោ សាលិកំ នាម មធុករុក្ខេ បីតបាសាណថូបស្ស គតោ។ តតោ វុត្តិក
នាម វាបិយា ទក្ខិណវាន កោដិតោ កណិការ សេលស្ស គតោ។ តតោ ឆន្នជ្ឈាបិតសេលស្ស គតោ។ តតោ
កុក្កុដសិវ នាម ឧបាសកស្ស មធុករុក្ខេ បីតំ ថូបំ គតោ។ តតោ សោណ្ឌំ នាម សេលំ គតោ។ តតោ សពរំ នាម
បាសាណំ គតោ។ តតោ ឯលាលតិត្ថស្ស គតោ។ តតោ សោព្ភ មជ្ឈិមេន គន្ត្វា អស្សពន្ធនំ នាម ឋានំ គតោ។
តតោ បាសាណស្ស មត្ថកេ ឧទក កាកំ នាម និគ្រោធំ គតោ។ សោ រុក្ខោ ឧទក កាកានំ វុសិត ភាវេន ឯវំ
នាម ជាតោ។ តតោ តម្ពតិត្ថំ នាម គន្ត្វា មហាចារិកស្សនាម ថូបមគ្គស្ស គតោ។ តតោ អស្សមណ្ឌលបិដ្ឋឹ
គតោ។ តតោ មហា កទម្ព បស្សេ បីតំ បាសាណថូបំ គតោ។ តតោ មហា រាជុវាបិយា ឧត្តរកោដិយា បីតំ
មហានិគ្រោធរុក្ខំ គតោ។ តតោ មហាវនបិដ្ឋឹ គតោ។ តតោ លោណសាគរស្ស អន្តេ រជតសេលំ គតោ។ បុន អា
វត្តិត្វា សិគាល បាសាណេយេវ បីតោ។ ឥមំ ឯត្តកំ បទេសំ សមន្តតោ បរិច្ឆិន្ទាបេត្វា រាជា អទាសិ។ វិហារស្ស ពហូ

អារាមិកេ ច (តេសំ) វិវិធានិ ឧបករណានិ (ច) ទាបេត្វា សព្ពេ បាការតោរណាទយោ ការាបេត្វា វិហារំ និដ្ឋាបេត្វា រោហណមេវ គតោ។

រាជា បសន្នហទយោ មហាបុញ្ញោ មហាពលោ;
ការេត្វា ឧត្តមំ ថូបំ កញ្ចនគ្ឃិក សោភិតំ។

ពន្ធាបេត្វា តតោ សីមំ វឌ្ឍគាមញ្ច សោឡស;
ទត្វា អារាមិកានញ្ច សព្ពុបករណានិ ច។

តតោ សោ រោហណំ គន្ត្វា មហាសេនាបុរក្ខតោ;
វិហារទេវិយា សទ្ធឹ មោទមានោ វសី តហឹ។

ថេរោ បន តត្ថេវ វិហរន្តោ យោ ឥមស្មឹ វិហារេ វសន្តោ តថាគតស្ស ឯកគន្ធកុដិយំ វុត្តោ វិយ ភវិស្សតីតិ ឧ្យាករិត្វា តតោ បដ្ឋាយ សីលាចារសមាធិសមាបត្តិបដិលទ្ធជឡភិញ្ញាបដិសម្ភិទប្បត្តេហិ ខីណាសវេហិ បរិវារេត្វា សព្ព ពុទ្ធគុណំ អនុស្សរន្តោ ចិរំ វសិត្វា តត្ថេវ អនុបាទិសេសាយ និព្ពានធាតុយា បរិនិព្ពាយិ។

អនេកគុណសម្បន្នោ តិស្សត្ថេរោ ពហុស្សុតោ;
ជនានំ សង្គហំកត្វា និព្ពុតោ សោ អនាសវោ។

ថេរាបិ តេ សីលសមាធិយុត្តា,
ពហុស្សុតា សាធុគុណាភិរាមា;
បញ្ញាបភាវាយុប្បន្នចិត្តា,
គុណាករា តានយុតា ជនានំ។

បហីនភវសំសារា បភិន្នបដិសម្ភិទា;
នាមរូបំ សមាសន្តោ បេសលា ឆិន្នពន្ធនា។

សត្តានំ ឧត្តមំ សន្តឹ កត្វា ច ជនសង្គហំ;
និព្ពុតា តេ មហាបញ្ញា បទីបោច សុមានសា។

ឥតិ អរិយជនប្បសាទនត្ថាយ កតេ ធាតុវំសេ

ធាតុនិធានាធិការោ នាម

បញ្ចមោ បរិច្ឆេទោ។

ឥមិនា ការាបិតវិហារា កថេតព្ពា; វិហារទេវីមហាវិហារំ, ឆាតបព្ពត វិហារំ, សមុទ្ទវិហារំ, ចិត្តលបព្ពតវិហារំ, ភទ្ទបាសាណទ្វារវិហារំ, អច្ឆគល្ល វិហារំ, កោឡម្ពតិស្សបព្ពតវិហារំ, គណវិហារំ, កាលកវិហារំ, ទុក្ខបាលក វិហារំ, ឧច្ចង្គណវិហារំ, កោដិតិស្សវិហារំ, តស្ស បន ឯកនាមំ កត្វា ការាបិតេ មហាគាមេ តិស្សមហាវិហារាទី កត្វា ឯកសតអដ្ឋវីសវិហារានិ កតានិ អហេសុំ។

អដ្ឋវីសឯកសតវិហារញ្ច មហារហំ;
វិហារទេវិយា សទ្ធឹ ការាបេសិ មហាយសោ។

តតោ បដ្ឋាយ រាជា មហាទានំ ទត្វា បុញ្ញានិ កត្វា តតោ ចុតោ ទេវលោកេ និព្ពត្តិ។

កត្វានិ បុញ្ញកម្មានិ អនេកានិ មហាយសោ;
អត្ថំ ជនស្ស កត្វាន គន្ធាន តុសិតំ បុរំ។

សោ តត្ថ ទិព្ពសម្បត្តឹ ចិរំ ភុញ្ជិយ នន្ទិតោ;
មហាវិភវសម្បន្នោ ទេវតានំ បុរក្ខតោ។

តម្បិ សម្បត្តិមោហាយ ជីវលោកេ មនោរមេ;
លោកុត្តរំ សិវំ ខេមំ តច្ឆន្តោ អាគមិស្សតិ។

សោ តតោ ចុតោ ជម្ពុទីបេ និព្ពត្តិត្វា មេត្តេយ្យ ភគវតោ បិតា សុព្រហ្មា នាម ភវិស្សតិ។ វិហារទេវី តស្សេវ មាតា ព្រហ្មវតី នាម ព្រាហ្មណី ភវិស្សតិ។ អភយគាមណីកុមារោ តស្សេវ មេត្តេយ្យស្ស ភគវតោ បឋមគ្គសាវកោ ភវិស្សតិ។ កនិដ្ឋោ សទ្ធាតិស្សោ ទុតិយគ្គសាវកោ ភវិស្សតិ។

ឯត្តាវតា នលាដធាតុ សំវណ្ណនា សមត្តា។

ធាតុវំសោ សមត្តោ។

អនេន បុញ្ញកម្មេន សំសរន្តោ ភវាភវេ;
សព្ពត្ថ បណ្ឌិតោ ហោមិ សារិបុត្តោវ បញ្ញវា។

អរិមេទស្ស ពុទ្ធស្ស បព្ពជិត្វាន សាសនេ;
និព្ពានំ បាបុណិត្វាន មុញ្ចេមិ ភវពន្ធនា។

អនេន មេ សព្ពភវាភវេ’ហំ,
ភវេយ្យមេកន្តបរានុកម្បី;
កុលី ពលី ចេវ សតី មតី ច,
ករីហិសន្តេហិ សទា សមង្គី។

បញ្ញាវន្តានំ អគ្គោ ភវតុ។